

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»

ΠΕΦΑΝΗ ΜΑΡΙΑ

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, 2024

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»

ΠΕΦΑΝΗ ΜΑΡΙΑ, Α.Μ.: 22014

Επιβλέπων: Βασίλειος Πανάγου, Καθηγητής,
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στη Δημόσια Οικονομική και Πολιτική.

Αιγάλεω, 2024

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

“The Role of International Cooperation in Combating the Exploitation of Workers”

PEFANI MARIA, R.N.: 22014

Supervisor: Vasilios Panagou, Professor,
University of Western Attica, Department of Accounting and Finance.

Master Thesis submitted to the Dept. of Accounting & Finance of the University of
West Attica in partial fulfilment of the requirements for the degree of M.Sc. in Public
Economics and Policy

Egaleo, Greece, 2024

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Π.Μ.Σ. «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική»

**Τίτλος εργασίας: «ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ»**

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής

Εγκρίθηκε από την εξεταστική επιτροπή την 13/6/2024

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Βασίλειος Πανάγου	Καθηγητής Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	
2	Ανδρέας Αλεξόπουλος	Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	
3	Νικόλαος Στρόμπλος	Διευθυντής ΕΛΣΤΑΤ	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Πεφάνη Μαρία του Αναστασίου, με αριθμό μητρώου 22014 φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Δημόσια Οικονομική & Πολιτική του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

ΠΕΦΑΝΗ ΜΑΡΙΑ

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου κ. Β. Πανάγου για την επίβλεψη της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας. Στο ίδιο πλαίσιο ευγνωμοσύνης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές και ιδιαίτερα την Διευθύντρια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Δημόσια Οικονομική & Πολιτική», κα. Αλίνα Χύζ, για τη συμβολή τους και τις γνώσεις τους σε όλο αυτό το ακαδημαϊκό ταξίδι πολλών εμπειριών και γνώσεων.

Επιπλέον ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στον υποψήφιο διδάκτορα κο Μιχαήλ-Άγγελο Μιχαλόπουλο για την συνεχή στήριξή του και τις γνώσεις του, που μου πρόσφερε απλόχερα καθ' όλη την διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών μου.

Τέλος ευχαριστώ την οικογένεια μου και ιδιαίτερα τα παιδιά μου , Βασίλη και Αναστασία για την υπομονή που επέδειξαν όλο το διάστημα της εκπόνησης του μεταπτυχιακού.

Στα παιδιά μου, Βασίλη και Αναστασία,
στον σύζυγό μου Στράτο και στον πατέρα μου , Αναστάσιο.

Περίληψη

Η παρούσα έρευνα στοχεύει στη διερεύνηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, εξετάζοντας διάφορες πτυχές του φαινομένου και αξιολογώντας το ρόλο της διεθνούς συνεργασίας στην καταπολέμηση του, υπό το πρίσμα της δημόσιας διοίκησης. Μέσω ποιοτικών συνεντεύξεων σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, η μελέτη αυτή επιδιώκει να αναδείξει τις προοπτικές και τις γνώσεις των βασικών ενδιαφερομένων που εμπλέκονται στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων που στοχεύουν στην προστασία των εργαζομένων σε εθνικό επίπεδο. Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ύπαρξη της εργασιακής εκμετάλλευσης, ενώ παράλληλα αποκαλύπτουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος. Επιπλέον, η παρούσα έρευνα υπογραμμίζει τη σημασία της διακρατικής συνεργασίας στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης και τονίζει την ανάγκη για συλλογικές προσπάθειες για τη δημιουργία δίκαιων και βιώσιμων συνθηκών εργασίας παγκοσμίως. Δίνοντας προτεραιότητα στις απόψεις των εκπροσώπων του Υπουργείου, η μελέτη προσφέρει πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις πραγματικότητες που διαμορφώνουν τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες για την προστασία της εργασίας. Εν τέλει, η κατανόηση των ρόλων, των προκλήσεων και των προοπτικών των υπαλλήλων που υπηρετούν το δικαίωμα της εργασίας μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών πολιτικών και στρατηγικών για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της ευημερίας των εργαζομένων.

Λέξεις-Κλειδιά: *Εργασιακή Εκμετάλλευση, Διεθνής Συνεργασία, Υπουργείο Εργασίας, Δημόσια Διοίκηση.*

Abstract

The present research aims to investigate labor exploitation, examining various aspects of the phenomenon and evaluating the role of international cooperation in combating it, within the context of public administration. Through qualitative interviews with employees of the Ministry of Labor, this study seeks to highlight the perspectives and insights of key stakeholders involved in implementing policies and programs aimed at protecting workers at the national level. The findings underscore the existence of labor exploitation while also revealing the challenges faced by public administration in effectively addressing this issue. Furthermore, the study emphasizes the significance of intergovernmental cooperation in combating labor exploitation and underscores the need for collective efforts to create fair and sustainable working conditions worldwide. By prioritizing the viewpoints of Ministry representatives, the research provides valuable insights into the realities shaping labor protection policies and initiatives. Ultimately, understanding the roles, challenges, and perspectives of employees serving the right to work can contribute to the development of more effective policies and strategies to safeguard the rights and well-being of workers.

Keywords: *Labor Exploitation, International Cooperation, Ministry of Labor, Public Administration.*

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	i
Περίληψη.....	xii
Abstract.....	xiii
Εισαγωγή.....	1
Θεωρητικό Μέρος.....	4
Κεφάλαιο 1: Εργασιακή Εκμετάλλευση.....	4
1.1 Ορισμός της Εργασίας.....	4
1.2 Ορισμός της Εργασιακής Εκμετάλλευσης.....	6
1.3 Μορφές/ Τύποι Εργασιακής Εκμετάλλευσης.....	10
1.3.1 Καταναγκαστική Εργασία.....	10
1.3.2 Παιδική Εργασία.....	12
1.3.3 Εμπορία Ανθρώπων.....	14
1.3.4 Παράτυπη Απασχόληση.....	15
Κεφάλαιο 2: Ο Ρόλος της Διεθνούς Συνεργασίας στην Εργασιακή Εκμετάλλευση.....	17
2.1 Γενικά Στοιχεία.....	17
2.2 Διεθνής Οργανισμός Εργασίας.....	21
2.3 Διεθνής Συνδικαλιστική Συνομοσπονδία.....	24
2.4 Διεθνής Οργάνωση Επιμόρφωσης Εργαζομένων.....	26
Κεφάλαιο 3: Ο Ρόλος της Δημόσιας Διοίκησης.....	28
3.1 Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης.....	30
3.3 Προκλήσεις.....	32
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία.....	36

4.1 Ερευνητικός Στόχος	36
4.1.1 Θεωρητικοί στόχοι	36
4.1.2 Ερευνητικοί στόχοι	36
4.2 Ερευνητικά Ερωτήματα	37_Toc166343095
4.3 Ερευνητικές Υποθέσεις	37
4.4 Δείγμα.....	38
4.5 Μέθοδος Δειγματοληψίας	39
4.6 Μέθοδος & Εργαλείο	39
4.7 Ανάλυση Δεδομένων	41
Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα & Συζήτηση	44
Περιορισμοί	56
Μελλοντικές Έρευνες	56
Βιβλιογραφικές Αναφορές	58
Παράρτημα	61
I. Πρωτόκολλο Συνέντευξης	61

Εισαγωγή

Σύμφωνα με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα, σήμερα, η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας έχει επιφέρει πολυάριθμες και πολυδιάστατες αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και των αγορών (Bales, 1999). Ωστόσο, η εν λόγω ανάπτυξη και οικονομική πρόοδος συχνά συνοδεύεται από σοβαρά ηθικά και κοινωνικά ζητήματα, όπως είναι για παράδειγμα η *εκμετάλλευση των εργαζομένων*. Ως εκ τούτου, η εργασία αναδεικνύεται ως ένας θεμελιώδης παράγοντας που επηρεάζει τόσο τα άτομα, όσο όμως και τις κοινωνίες, αλλά και τις οικονομίες σε παγκόσμιο επίπεδο (Alston, 2005). Η προβληματική της εκμετάλλευσης των εργαζομένων, λοιπόν, παρουσιάζει μια σύνθεση μεταξύ των παγκοσμιοποιημένων οικονομικών διαδικασιών και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κατ' επέκταση, αναδεικνύεται η ανάγκη για διεθνή συνεργασία προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές συνέπειες της εργασιακής εκμετάλλευσης, προωθώντας ταυτόχρονα την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα (Kaufman et al., 2010). Σε αυτό το πλαίσιο, το θέμα της εν λόγω διπλωματικής εργασίας σχετίζεται τόσο με την παγκόσμια οικονομία, όσο και με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ειδικότερα, η εκμετάλλευση των εργαζομένων αποτελεί ένα ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα με εκτεταμένες συνέπειες για τα άτομα, τις κοινωνίες και τις οικονομίες παγκοσμίως, ενώ συμβάλλει στη φτώχεια και την ανισότητα, καθιστώντας το ζήτημα ως φαινόμενο παγκόσμιας εμβέλειας.

Ως εκ τούτου, μελετώντας και κατανοώντας το ρόλο της διεθνούς συνεργασίας στην αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος, η παρούσα μελέτη θα συμβάλει σε έναν πιο δίκαιο κόσμο. Ακόμη, δεν πρέπει να παραληφθεί ότι τα δικαιώματα των εργαζομένων εμπεριέχονται στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Η *Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών*¹ αναγνωρίζει το δικαίωμα των δίκαιων μισθών, των ασφαλών συνθηκών εργασίας, αλλά και της ελευθερίας από την καταναγκαστική εργασία (άρθρο 23). Οπότε, η εν λόγω έρευνα θα φέρει στην επιφάνεια το κατά πόσο η διεθνής συνεργασία υποστηρίζει αποτελεσματικά, αυτά, τα δικαιώματα και προωθεί την επίτευξή τους. Επιπροσθέτως, η εκμετάλλευση των εργαζομένων μπορεί να επιφέρει αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της μειωμένης παραγωγικότητας της εργασίας και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Εξετάζοντας, άρα, την

---

¹ <https://www.amnesty.gr/universal-declaration-of-human-rights>

αποτελεσματικότητα των διεθνών προσπαθειών αναφορικά με την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων, η έρευνα, αυτή, θα συνεισφέρει στην παροχή πολύτιμων γνώσεων σχετικά με το πώς μια τέτοια συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα. Ωστόσο, η συγκεκριμένη μελέτη μπορεί ταυτόχρονα να ενημερώσει και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους διεθνείς οργανισμούς και τις κυβερνήσεις σχετικά με τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία των υφιστάμενων μηχανισμών διεθνούς συνεργασίας, ενώ παράλληλα έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην ακαδημαϊκή κατανόηση των διεθνών σχέσεων, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των εργασιακών ζητημάτων. Συνοψίζοντας, η έρευνα, αυτή, αποσκοπεί στην παροχή μιας σφαιρικής κατανόησης της εργασιακής εκμετάλλευσης σε διεθνές πλαίσιο, εξετάζοντας τις πολλαπλές πτυχές του φαινομένου και αξιολογώντας τον ρόλο των διεθνών οργανισμών, των εργασιακών συνθηκών και της διακρατικής συνεργασίας. Η παρούσα μελέτη, λοιπόν, στοχεύει στη διεύρυνση της γνώσης για τα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να δημιουργηθούν δίκαιες και βιώσιμες συνθήκες εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, σημαντικό να επισημανθεί είναι και το γεγονός ότι η **σημαντικότητα**, αυτής, της έρευνας αντανακλάται στη δυνατότητά της να φέρει στο προσκήνιο το θέμα της εργασιακής εκμετάλλευσης υπό το πρίσμα και τις απόψεις των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας. Απόψεις, δηλαδή, που αποτελούν πολύτιμη πηγή για την κατανόηση της πραγματικότητας των πολιτικών και των προγραμμάτων που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο για την προστασία των εργαζομένων. Κατανοεί κανείς, επομένως, ότι η έρευνα δίνει βάρος στην εσωτερική οπτική των εκπροσώπων αυτών, προσφέροντας έτσι ένα εμβληματικό δείγμα των απόψεων που επηρεάζουν τις αποφάσεις και τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Συνεπώς, η κατανόηση του ρόλου, των προκλήσεων και των προοπτικών που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες στον τομέα της εργασίας μπορεί να καταστήσει δυνατή τη βελτίωση των πολιτικών που στοχεύουν στην προστασία των εργαζομένων. Με υπόβαθρο, επομένως, όσα προαναφέρθηκαν στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αποσαφηνίζεται τόσο ο ορισμός της εργασίας, όσο όμως και αυτός της εργασιακής εκμετάλλευσης αναδεικνύοντας παράλληλα τις μορφές της, ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο επιχειρείται η ανάδειξη της σημαντικότητας της διεθνούς συνεργασίας στην καταπολέμηση του υπό μελέτη φαινομένου. Έπειτα στο τρίτο κεφάλαιο μελετάται ο πολυδιάστατος ρόλος της δημόσιας διοίκησης, ενώ στο τέταρτο κεφάλαιο γνωστοποιείται η μεθοδολογία που

ακολουθεί η ερευνήτρια. Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται λεπτομερώς τα αποτελέσματα που εξήχθησαν από τις συνεντεύξεις.

Θεωρητικό Μέρος

Κεφάλαιο 1: Εργασιακή Εκμετάλλευση

1.1 Ορισμός της Εργασίας

Εντός της σύγχρονης, συνεχώς μεταβαλλόμενης κοινωνίας, ένα από τα θεμελιώδη νήματα που συνδέει τα άτομα, τους οργανισμούς και τις οικονομίες αποτελεί η έννοια της εργασίας, η οποία δεν αποτελεί απλώς ένα μέσο, αλλά και ένα θεμελιώδες συστατικό της ανθρώπινης ύπαρξης. Ωστόσο και προκειμένου να κατανοήσει κανείς τη σημασία της εργασίας, θα πρέπει να εμβαθύνει στον πολύπλευρο ορισμό της, διερευνώντας τόσο τις διάφορες διαστάσεις και επιπτώσεις της, όσο όμως και την εξελισσόμενη φύση της (Markos & Sridevi, 2010). Ειδικότερα, λοιπόν, μια θέση εργασίας μπορεί να γίνει κατανοητή ως ένας ρόλος εντός ενός οργανισμού ή ενός κλάδου, που συνήθως συνοδεύεται από συγκεκριμένα καθήκοντα, ευθύνες και προσδοκίες (De Stefano, 2015). Ωστόσο, η σημασία της εκτείνεται πέρα από τα όρια μιας απλής περιγραφής σε μια σύμβαση ή ένα βιογραφικό, εφόσον αντιπροσωπεύει τη συνεισφορά ενός ατόμου στη συλλογική προσπάθεια της κοινωνίας, όπου οι δεξιότητες, τα ταλέντα και οι προσπάθειες ανταλλάσσονται με αποζημίωση και εκπλήρωση των οργανωτικών στόχων. Ουσιαστικά, δηλαδή, μια θέση εργασίας χρησιμεύει ως ένα σημείο σύνδεσης, όπου η προσφορά ανταποκρίνεται στη ζήτηση, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανταλλαγή του ανθρώπινου κεφαλαίου με την οικονομική αξία, ενώ παράλληλα αποτελεί και έναν μηχανισμό, μέσω του οποίου τα άτομα αξιοποιούν τις ικανότητές τους για να ανταποκριθούν στις ανάγκες και τις απαιτήσεις των εργοδοτών, δημιουργώντας εισόδημα, ενισχύοντας την οικονομική ανάπτυξη και επιφέροντας την καινοτομία (Author & Dorn, 2013). Επιπλέον, η εργασία λειτουργεί ως το υπόβαθρο της προσωπικής ταυτότητας και της κοινωνικής δομής, διαμορφώνοντας τα μέσα διαβίωσης, αλλά και την κοινωνική θέση, την αυτοεκτίμηση και τη δυναμική της κοινότητας (Standing, 2011). Συνεχίζοντας σημαντικό να επισημανθεί είναι και το γεγονός ότι ο ορισμός της εργασίας δεν είναι στατικός, αλλά μάλλον δυναμικός, καθώς εξελίσσεται παράλληλα με τα μεταβαλλόμενα κοινωνικό-οικονομικά τοπία, τις τεχνολογικές προόδους και τα οργανωτικά πρότυπα. Παραδοσιακά, οι θέσεις εργασίας χαρακτηρίζονταν συχνά από σταθερότητα, ρουτίνα και μακροχρόνια απασχόληση με έναν μόνο εργοδότη. Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή που

χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση και την ψηφιοποίηση η φύση της εργασίας έχει υποστεί ριζικές μεταμορφώσεις. Ειδικότερα, οι θέσεις εργασίας χαρακτηρίζονται όλο και περισσότερο από ευελιξία, αυτονομία και ρευστότητα, με τα άτομα να εμπλέκονται συχνά σε ποικίλες και κατακερματισμένες ρυθμίσεις απασχόλησης. Ο ελεύθερος επαγγελματίας, η εξ αποστάσεως εργασία και οι συμβάσεις προσωρινής απασχόλησης έχουν μετατραπεί σε συνηθισμένα πλαίσια, αμφισβητώντας τις παραδοσιακές έννοιες της απασχόλησης και επαναπροσδιορίζοντας το περίγραμμα της αγοράς εργασίας. Κατά συνέπεια, ο ορισμός της εργασίας έχει διευρυνθεί για να συμπεριλάβει ένα ευρύ φάσμα μορφών εργασίας, από μισθωτές θέσεις πλήρους απασχόλησης έως εργασίες που βασίζονται σε έργα και δίκτυα συνεργασίας (Katz & Krueger, 2019).

Όμως, πέρα από τις οικονομικές της επιπτώσεις, δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι μια δουλειά έχει και τεράστια σημασία όσον αφορά την προσωπική ολοκλήρωση, την επαγγελματική και την προσωπική εξέλιξη. Για πολλά άτομα, δεν είναι απλώς ένα μέσο για να κερδίζουν τα προς το ζην, αλλά μια πηγή σκοπού και προσωπικής ανάπτυξης, καθώς παρέχει ευκαιρίες για απόκτηση δεξιοτήτων, βελτίωση της γνώσης και βιωματική μάθηση, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στα άτομα να συνειδητοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να επιτύχουν τις φιλοδοξίες τους (Bureau of Labor Statistics, 2022)². Ακόμη, μια εργασία χρησιμεύει ως το υπόβαθρο για την ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, της δικτύωσης και της δέσμευσης της κοινότητας, ενισχύοντας τις σχέσεις, τη συντροφικότητα και τις κοινές εμπειρίες μεταξύ των συναδέλφων, εφόσον μέσα στο πλαίσιο μιας εργασίας τα άτομα σφυρηλατούν σχέσεις, οικοδομούν κοινωνικό κεφάλαιο και καλλιεργούν την αίσθηση ότι ανήκουν σε οργανωτικές κουλτούρες και επαγγελματικές κοινότητες. Από αυτή την άποψη, μια εργασία υπερβαίνει τον λειτουργικό της ρόλο ως πηγή εισοδήματος για να γίνει τόπος κοινωνικής ταυτότητας και διαπροσωπικής σύνδεσης. Όμως, ο ορισμός της εργασίας αντιμετωπίζει και πολυδιάστατες ασάφειες και προκλήσεις. Η έννοια των «καλών» θέσεων εργασίας, έναντι των «κακών» θέσεων εργασίας, που χαρακτηρίζονται από παράγοντες όπως η αμοιβή, τα επιδόματα, η ασφάλεια και οι συνθήκες εργασίας, υπογραμμίζει τις εγγενείς ανισότητες και διακρίσεις στην αγορά εργασίας. Ακόμη, ζητήματα όπως η πόλωση της εργασίας, η αυτοματοποίηση και η αναντιστοιχία των δεξιοτήτων αποτελούν υπαρκτά απειλές για ορισμένες

---

² <https://www.bls.gov/>

κατηγορίες θέσεων εργασίας, ενώ δημιουργούν ευκαιρίες σε άλλες, απαιτώντας προσαρμοστικότητα, ανθεκτικότητα και δια βίου μάθηση μεταξύ των εργαζομένων (World Economic Forum, 2021).

Από την άλλη, δεν θα πρέπει να αγνοηθεί και το γεγονός ότι στον τομέα της δημόσιας πολιτικής και διακυβέρνησης, ο ορισμός της εργασίας αποκτά ύψιστη σημασία στη διαμόρφωση των κανονισμών της αγοράς εργασίας, των προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας και των στρατηγικών οικονομικής ανάπτυξης. Οι πολιτικές που σχετίζονται με την προστασία της απασχόλησης, τα μισθολογικά πρότυπα και τα εργασιακά δικαιώματα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων και στον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων (OECD, 2018)³. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της επαγγελματικής κατάρτισης και της ανάπτυξης εργατικού δυναμικού είναι απαραίτητες για την προώθηση του σχηματισμού του ανθρώπινου κεφαλαίου και την ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας (Kus, 2006). Συμπερασματικά, ο ορισμός της εργασίας υπερβαίνει τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της, για να περιλαμβάνει ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και υπαρξιακές διαστάσεις. Αντιπροσωπεύει ένα μέσο διαβίωσης, αλλά και μια πηγή ταυτότητας, σκοπού και κοινωνικής σύνδεσης. Κατ' επέκταση, καθώς η κοινωνία συνεχίζει να εξελίσσεται και να μετασχηματίζεται, η φύση και το νόημα των θέσεων εργασίας, θα απαιτούν συνεχή διάλογο, προσαρμογή και καινοτομία για την κατανόηση και τον καθορισμό της ουσίας της απασχόλησης στον σύγχρονο κόσμο (Choonara, 2019).

1.2 Ορισμός της Εργασιακής Εκμετάλλευσης

Σύμφωνα με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα η βιομηχανική επανάσταση μετέτρεψε την εργασία σε ένα εμπόρευμα, την τιμή του οποίου καθόριζε η αγορά. Μια εξέλιξη, ωστόσο, η οποία δεν ήταν ευεργετική για τους εργαζομένους, καθώς η μεγάλη προσφορά εργασίας σε συνδυασμό με την ανισότητα εξουσίας μεταξύ των εργαζομένων και των εργοδοτών επέφερε χαμηλούς μισθούς, εκθετικά ωράρια και έλλειψη προστασίας. Κατ' επέκταση, η σημαντική αυτή ανισότητα στην κατανομή του πλούτου, σε συνδυασμό με τις επισφαλείς συνθήκες εργασίας, αποσαφηνίστηκε ήδη από τον 19^ο αιώνα από τον Καρλ Μαρξ ως «εργασιακή

---

³ <https://www.oecd-ilibrary.org/>

εκμετάλλευση» (Deane, 1979). Ο ίδιος ερμηνεύει την εκμετάλλευση της εργατικής τάξης μέσω της έννοιας της **Υπεραξίας**, η οποία αναφέρεται στη διαφορά μεταξύ της αξίας που δημιουργούν οι εργαζόμενοι μέσα στην καπιταλιστική οργάνωση και των μισθών που λαμβάνουν, οι οποίοι είναι πάντα χαμηλότεροι από αυτήν με αποτέλεσμα τη δυσαναλογία ανάμεσα στον κόπο και την αμοιβή των εργαζομένων, προβάλλοντας την εκμετάλλευση ως αναπόσπαστο μέρος της καπιταλιστικής οικονομίας (Wolf, 1999).

Ειδικότερα, σχεδόν 21 εκατομμύρια άνθρωποι - τρεις στους 1.000 ανθρώπους παγκοσμίως - είναι θύματα καταναγκαστικής εργασίας σε όλο τον κόσμο, παγιδευμένοι σε δουλειές στις οποίες εξαναγκάστηκαν ή εξαπατήθηκαν και τις οποίες δεν μπορούν να εγκαταλείψουν⁴. Ειδικότερα, η εργασιακή εκμετάλλευση αναφέρεται στην άδικη και ανήθικη μεταχείριση των εργαζομένων, όπου τα βασικά δικαιώματα, η αξιοπρέπεια και η ευημερία τους διακυβεύονται προς όφελος των εργοδοτών ή εκείνων που βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας. Αυτό το διάχυτο ζήτημα λαμβάνει διάφορες μορφές και εμφανίζεται σε διαφορετικούς κλάδους και περιοχές, επηρεάζοντας ευάλωτα άτομα που συχνά δε διαθέτουν τους πόρους ή τη νομική προστασία για να αμυνθούν. Μια εξέχουσα πτυχή της εργασιακής εκμετάλλευσης περιλαμβάνει την παραβίαση των θεμελιωδών εργασιακών δικαιωμάτων. Κάτι, το οποίο περιλαμβάνει τις περιπτώσεις, αυτές, όπου οι εργαζόμενοι στερούνται δίκαιους μισθούς, λογικές ώρες εργασίας και ασφαλείς συνθήκες εργασίας. Ακόμη, άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι οι πρακτικές εκμετάλλευσης μπορούν να εκδηλωθούν μέσω της επιβολής πολυάριθμων ωρών εργασίας χωρίς την κατάλληλη αποζημίωση ή με την απουσία αμοιβής υπερωριών για τις πρόσθετες ενέργειες. Τέτοιες συνθήκες, λοιπόν, παραβιάζουν τα δικαιώματα των εργαζομένων, ενώ συμβάλλουν επίσης και στη διαίωνιση της **φτώχειας** και της **οικονομικής ανισότητας** (Scott, 2017).

Οι ανήθικες πρακτικές απασχόλησης περιλαμβάνουν, ακόμη, καταστάσεις όπου τα άτομα υπόκεινται σε εξευτελιστικές ή επικίνδυνες συνθήκες εργασίας. Σε πολλές περιπτώσεις, οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια τους λόγω ανεπαρκών προστατευτικών μέτρων ή έκθεσης σε επιβλαβείς ουσίες. Βιομηχανίες όπως η μεταποίηση, η γεωργία και οι κατασκευές είναι ιδιαίτερα επιρρεπείς σε αυτά τα ζητήματα, όπου οι ανεπαρκείς κανονισμοί επιτρέπουν την

---

⁴ <https://respect.international/statistics-on-forced-labour-modern-slavery-and-human-trafficking/>

εκμετάλλευση της εργασίας. Μια άλλη κρίσιμη διάσταση της εργασιακής εκμετάλλευσης περιλαμβάνει την καταναγκαστική ή ακούσια εργασία, όπου τα άτομα εξαναγκάζονται να εργαστούν παρά τη θέλησή τους. Αυτή η μορφή εκμετάλλευσης μπορεί να λάβει τη μορφή δουλείας, εμπορίας ανθρώπων κ.λπ. Οι εργαζόμενοι σε τέτοιες καταστάσεις συχνά στερούνται την ελευθερία τους, υποβάλλονται σε σωματική και συναισθηματική κακοποίηση και αναγκάζονται να μοχθούν υπό πίεση. Μια πρακτική, δηλαδή, που παραβιάζει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ αντικατοπτρίζει, επίσης, και τη περιφρόνηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (Davies, 2019).

Ο παγκόσμιος χαρακτήρας των αλυσίδων εφοδιασμού έχει, επίσης, επιδεινώσει ζητήματα που σχετίζονται με την εργασιακή εκμετάλλευση. Αρκετές πολυεθνικές εταιρείες προμηθεύονται τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους από χώρες με ελλειπείς εργασιακούς κανονισμούς, επιτρέποντας την εκμετάλλευση εργαζομένων που είναι ευάλωτοι λόγω οικονομικών ανισοτήτων ή πολιτικής αστάθειας. Η υπεργολαβία και η εξωτερική ανάθεση έχουν περιπλέξει περαιτέρω τη λογοδοσία των επιχειρήσεων, καθιστώντας δύσκολη την ανίχνευση και την αντιμετώπιση περιπτώσεων εκμετάλλευσης της εργασίας εντός πολύπλοκων δικτύων εφοδιασμού. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης απαιτεί μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση. Περιλαμβάνει την εφαρμογή και την επιβολή αυστηρών εργατικών νόμων και κανονισμών, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, ενώ η ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η διασφάλιση δίκαιων μισθών και η προώθηση ασφαλών συνθηκών εργασίας είναι κρίσιμα στοιχεία, αυτής, της προσπάθειας (Quirk et al., 2020). Επιπλέον, η καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης απαιτεί αυξημένη διαφάνεια και υπευθυνότητα εντός των αλυσίδων εφοδιασμού, ενθαρρύνοντας τις υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές και την ηθική συμπεριφορά των καταναλωτών. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι ομάδες υπεράσπισης και τα συνδικάτα διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και μη κυβερνητικών οργανισμών είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών για την εξάλειψη της εργασιακής εκμετάλλευσης και την προώθηση δίκαιων και ηθικών πρακτικών εργασίας παγκοσμίως. Κατανοεί κανείς, επομένως, ότι η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει μια σειρά από άδικες και ανήθικες πρακτικές που υπονομεύουν τα

δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των εργαζομένων. Η αντιμετώπιση, αυτού, του περίπλοκου ζητήματος επομένως απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από τις κυβερνήσεις, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία των πολιτών για τη δημιουργία ενός δίκαιου παγκόσμιου εργασιακού περιβάλλοντος που υποστηρίζει τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης (Fudge, 2018).

Ωστόσο, κλείνοντας, σε αυτό το σημείο και προκειμένου να γίνει απόλυτα κατανοητός ο όρος της εργασιακής εκμετάλλευσης παρακάτω παρατίθενται οι δείκτες που έχει καθιερώσει ο *Διεθνής Οργανισμός Εκμετάλλευσης* κατά την προσπάθεια του να προσδιορίσει το εν λόγω φαινόμενο:

Χαμηλός μισθός ή μη καταβολή του: Ο εν λόγω δείκτης αφορά την περίπτωση που ο εργαζόμενος λαμβάνει αμοιβή χαμηλότερη από το προβλεπόμενο ή από τον ελάχιστο μισθό που έχει οριστεί. Ενδεχομένως, ο μισθός να αντικαθίσταται ακόμα και με πληρωμή σε είδος αντί χρημάτων.

Κακές ή ακατάλληλες συνθήκες εργασίας: Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στην περίπτωση που ο εργαζόμενος αναγκάζεται να εργαστεί σε περιβάλλοντα που δεν είναι κατάλληλα ή ακόμη και επικίνδυνα για την υγεία του, χωρίς τον απαραίτητο εξοπλισμό.

Απουσία κοινωνικής προστασίας: Η παρούσα περίπτωση αναφέρεται στην άρνηση παροχής κοινωνικής ασφάλισης και αδειών (π.χ. αναρρωτικές, μητρότητας, κ.λπ.).

Καταπάτηση του συμβολαίου εργασίας: Ο παρόν δείκτης περιλαμβάνει περιπτώσεις που ο εργαζόμενος υποχρεούται να εργαστεί χωρίς έγκυρο συμβόλαιο, όταν αυτό θεωρείται άκυρο ή όταν παραβιάζονται συγκεκριμένοι όροι του.

Καταπάτηση του ωραρίου και των ημερών εργασίας: Ο εν λόγω δείκτης αναφέρεται στις περιπτώσεις όπου ο υπάλληλος εργάζεται περισσότερες ώρες από τις προβλεπόμενες, δεν επιτρέπεται να πάρει διάλειμμα ή δεν έχει αρκετό χρόνο ξεκούρασης μεταξύ των βαρδιών.

Κακές συνθήκες διαβίωσης: Η εκμετάλλευση στην παρούσα περίπτωση έγκειται στην αναγκαστική διαμονή σε ακατάλληλη στέγη, συμπεριλαμβανομένων των κακών συνθηκών υγιεινής και της έλλειψης ιδιωτικότητας.

Χειραγώγηση ως προς την καταβολή του μισθού: Τέλος, ο συγκεκριμένος αυτός δείκτης αναφέρεται στην επιβολή προστίμων ή κρατήσεων από τον μισθό του εργαζομένου χωρίς επαρκή αιτιολόγηση, καθώς και στην καταβολή του μισθού σε

άλλο πρόσωπο παρά στον ίδιο τον εργαζόμενο ή σε κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας του (ILO, 2012)⁵.

1.3 Μορφές/ Τύποι Εργασιακής Εκμετάλλευσης

Εικόνα 1: Μορφές Εργασιακής Εκμετάλλευσης (FRA, 2015)⁶.

1.3.1 Καταναγκαστική Εργασία

Η καταναγκαστική εργασία αναφέρεται στην εργασία ή τις υπηρεσίες που διενεργούνται από ένα άτομο - υπό την απειλή οποιασδήποτε ποινής - για την οποία το άτομο δεν έχει προσφερθεί οικειοθελώς. Ειδικότερα, αποτελεί μια μορφή σύγχρονης δουλείας, που παραβιάζει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια, ενώ η αποτρόπαια, αυτή, πρακτική στερεί από τα άτομα την ελευθερία τους, εκμεταλλεύοντάς τα είτε για οικονομικό, είτε για άλλου είδους όφελος. Κατ' επέκταση, μια από τις πιο κατάφωρες πτυχές της καταναγκαστικής εργασίας είναι οι ποικίλες μορφές της, που εκδηλώνονται σε διάφορους κλάδους και τομείς παγκοσμίως, καθώς μπορεί να εμφανιστεί σε εργοστάσια, αγροκτήματα, εργοτάξια, ορυχεία, νοικοκυριά, αλλά ακόμη και στο πλαίσιο των δικτύων εμπορίας ανθρώπων. Όσοι υποβάλλονται σε καταναγκαστική εργασία συχνά υφίστανται σκληρές συνθήκες εργασίας, εξαναγκασμό, σωματική ή ψυχολογική κακοποίηση και περιορισμένη ελευθερία κινήσεων (Standing, 2011). Συγκεκριμένα, η καταναγκαστική εργασία διασταυρώνεται με άλλες μορφές εκμετάλλευσης, όπως η δουλεία του χρέους, όπου τα άτομα αναγκάζονται να εργαστούν για να αποπληρώσουν ένα χρέος που συχνά ξεφεύγει από τον έλεγχο τους λόγω υπερβολικών επιτοκίων ή παραποιημένων

⁵ https://webapps.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---declaration/documents/publication/wcms_105035.pdf

⁶ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-severe-labour-exploitation-summary_el.pdf

χρεώσεων, ενώ και η εμπορία ανθρώπων – η οποία θα αναλυθεί παρακάτω - αποτελεί ένα ακόμη στενά συνδεδεμένο φαινόμενο, που περιλαμβάνει τη στρατολόγηση, τη μεταφορά και την εκμετάλλευση ατόμων μέσω της βίας, της απάτης και του εξαναγκασμού για διάφορους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας (Lewis et al., 2014). Συγκεκριμένα, ο *Διεθνής Οργανισμός Εργασίας* χαρακτηρίζει ως καταναγκαστική εργασία: «κάθε εργασία ή υπηρεσία που δεν είναι εθελοντική και πραγματοποιείται υπό την απειλή κάποιας τιμωρίας, ενώ πρόσφατα έχει συμπεριλάβει και την άρνηση της ελεύθερης επιλογής» (Skrivankova, 2010). Ωστόσο και προκειμένου να κατανοηθεί πλήρως ο εν λόγω όρος ο *Διεθνής Οργανισμός Εργασίας* θέσπισε τους παρακάτω δείκτες, όπου η παράλληλη εμφάνιση δύο ή και παραπάνω αποτελεί ένδειξη καταναγκαστικής εργασίας (ILO, 2012):

- *Άσκηση φυσικής ή σεξουαλικής βίας προς τον εργαζόμενο.*
- *Εφαρμογή περιορισμών ως προς την μετακίνησή του.*
- *Ο εργαζόμενος να είναι δέσμιος κάποιου χρέους, προσωπικού ή της οικογένειάς του.*
- *Κατακράτηση του μισθού του καθώς και των νομιμοποιητικών του εγγράφων.*
- *Ο εργαζόμενος να είναι δέκτης απειλών ή/και απαξιωτικών χαρακτηρισμών.*
- *Κακοποιητικές - απαράδεκτες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, απομόνωση.*
- *Καταπάτηση του ωραρίου.*
- *Ο εργαζόμενος να πέφτει θύμα εξαπάτησης ως προς το είδος της εργασίας, τις αμοιβές, κ.λπ.*
- *Εκμετάλλευση κάποιας ευαλωτότητας που ενδεχομένως χαρακτηρίζει τον εργαζόμενο.*

Ως εκ τούτου, οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της καταναγκαστικής εργασίας περιλαμβάνουν νομικά πλαίσια σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, όπως είναι για παράδειγμα η *Σύμβαση για την κατάργηση της Καταναγκαστικής Εργασίας της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας (1957)*⁷ και το *Πρωτόκολλο κατά της Εμπορίας Ανθρώπων*, ιδιαίτερα των γυναικών και των παιδιών, που συμπληρώνει τη *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διασυνωριακού Οργανωμένου Εγκλήματος (Πρωτόκολλο του Παλέρμω)*⁸. Επιπλέον, η εταιρική δέουσα επιμέλεια, η διαφάνεια της εφοδιαστικής αλυσίδας και οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης κατέχουν κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Όμως, παρά την υλοποίηση αυτών των

⁷ <https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/DSE176.1118739092353.pdf>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/protocol-against-the-trafficking-of-people.html>

προσπαθειών, η καταναγκαστική εργασία παραμένει ιδιαίτερα διαδεδομένη παγκοσμίως, επηρεάζοντας εκατομμύρια ανθρώπους, και ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες όπως είναι οι μετανάστες, οι πρόσφυγες και οι περιθωριοποιημένες κοινότητες. Η εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας, επομένως, απαιτεί μια πολύπλευρη προσέγγιση που πρέπει να περιλαμβάνει την συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων, της δημόσιας διοίκησης, των επιχειρήσεων, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των ατόμων που εστιάζουν στην επιβολή νόμων, στην προστασία των θυμάτων και στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της εκμετάλλευσης (Καψάλης, 2018).

1.3.2 Παιδική Εργασία

Το φαινόμενο της παιδικής εργασίας αναφέρεται στην απασχόληση παιδιών κάτω των 18 ετών σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας που τους στερεί την παιδική ηλικία, τις δυνατότητες, την αξιοπρέπειά τους, ενώ είναι επιβλαβής για τη σωματική και ψυχική τους ανάπτυξη. Ειδικότερα, αποτελεί ένα διάχυτο πρόβλημα που επηρεάζει εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο, διακινδύνευοντας τους κύκλους της φτώχειας, του αναλφαβητισμού και της εκμετάλλευσης. Συγκεκριμένα, τα παιδιά που εργάζονται συχνά υπόκεινται σε επικίνδυνες συνθήκες, πολυάριθμες ώρες εργασίας, χαμηλούς μισθούς, ενώ στερούνται την πρόσβαση στην εκπαίδευση και τις ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη, καθώς αναλαμβάνουν καθήκοντα πέρα από τις σωματικές και ψυχολογικές τους δυνατότητες (Ravallion & Wodon, 2000). Έπειτα είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα αίτια της παιδικής εργασίας είναι περίπλοκα και αλληλένδετα, καθώς περιλαμβάνουν τη φτώχεια, την έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση όπως προαναφέρθηκε, τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς κανόνες, τις ένοπλες συγκρούσεις, τον εκτοπισμό και την αδύναμη εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, ενώ και η φτώχεια αποτελεί μια ακόμη σημαντική κινητήρια δύναμη, που ωθεί τις οικογένειες να βασίζονται στο εισόδημα των παιδιών τους για να επιβιώσουν, διακινδύνευοντας τον κύκλο της εκμετάλλευσης από γενιά σε γενιά (Humphries, 2013). Βάσει των παραπάνω ορισμών, λοιπόν, ο *Διεθνής Οργανισμός Εργασίας* στην έκθεσή του το 2019⁹ υπολογίζει ότι περίπου 264 εκατομμύρια παιδιά σε ηλικία από 5 έως 17 ετών ανά τον κόσμο συμμετέχουν σε οικονομικές δραστηριότητες, ενώ από αυτά, περίπου 168 εκατομμύρια εργάζονται σε μορφές

⁹ https://webapps.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_670542.pdf

παιδικής εργασίας και περίπου 85 εκατομμύρια ασκούν εργασίες που είναι επικίνδυνες λόγω της φύσης τους.

Συνεχίζοντας, οι προσπάθειες για την καταπολέμηση της παιδικής εργασίας περιλαμβάνουν διεθνείς συμβάσεις όπως η *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού*¹⁰ και η *Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας* (αρ. 182)¹¹. Μέσα, δηλαδή, που στοχεύουν στην εξάλειψη των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δουλειάς, της εμπορίας ανθρώπων, της καταναγκαστικής εργασίας και της εμπλοκής σε ένοπλες συγκρούσεις. Οι κυβερνήσεις, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι διεθνείς φορείς συνεργάζονται για την εφαρμογή πολιτικών, την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης και κοινωνικής προστασίας, την επιβολή της εργατικής νομοθεσίας και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παιδικής εργασίας, ενώ η ερευνητική κοινότητα αναφέρει ότι η εκπαίδευση είναι το κλειδί για να σπάσει ο κύκλος της εκμετάλλευσης, να προσφέρει στα παιδιά ευκαιρίες για μάθηση, ενδυνάμωση και ένα καλύτερο μέλλον (Ravallion & Wodon, 2000). Ωστόσο, παρά την πρόοδο που υφίσταται στο πλαίσιο της καταπολέμησης της παιδικής εργασίας, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις, οι οποίες επιδεινώνονται από παγκόσμιες κρίσεις όπως η πανδημία COVID-19, η οποία έχει εκτοπίσει εκατομμύρια παιδιά από το σχολείο, στο εργατικό δυναμικό. Η αντιμετώπιση της παιδικής εργασίας, λοιπόν, απαιτεί συνεχείς προσπάθειες, επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κοινωνική προστασία και δέσμευση για την προάσπιση των δικαιωμάτων και της ευημερίας των παιδιών. Εν κατακλείδι, τόσο η καταναγκαστική εργασία που αναλύθηκε προηγουμένως, όσο και η παιδική εργασία αποτελούν σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας, διαιωνίζοντας τους κύκλους της φτώχειας, της εκμετάλλευσης και της αδικίας (Kaur & Byard, 2021). Κατ' επέκταση, η αντιμετώπιση, αυτών, των ζητημάτων απαιτεί συντονισμένη δράση σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για την επιβολή των νόμων, την προστασία των ευάλωτων πληθυσμών και τη δημιουργία ενός μέλλοντος όπου όλα τα άτομα μπορούν να ζουν και να εργάζονται με ελευθερία και αξιοπρέπεια (Nesi et al., 2008).

---

¹⁰ <https://www.unicef.org/greece>

¹¹ <https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-07/DSE182.1118736383898.pdf>

1.3.3 Εμπορία Ανθρώπων

Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί ένα έγκλημα και μια σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που περιλαμβάνει τη στρατολόγηση, τη μεταφορά, τη στέγαση και την παραλαβή προσώπων μέσω βίας, απάτης ή εξαναγκασμού με σκοπό την εκμετάλλευση. Είναι ένα σύνθετο και πολύπλευρο φαινόμενο που επηρεάζει εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά παγκοσμίως, εκμεταλλεόμενοι τις ευπάθειές τους για κέρδος και όφελος (Weitzer, 2015). Συγκεκριμένα, η εμπορία ανθρώπων περιλαμβάνει διάφορες μορφές εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της καταναγκαστικής εργασίας, της εμπορίας οργάνων και της επιβληθείσας συμμετοχής σε εγκληματικές δραστηριότητες όπως είναι για παράδειγμα η επαιτεία, τα παιδιά στρατιώτες και η διακίνηση ναρκωτικών. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων μπορούν να διακινηθούν στο εσωτερικό εντός των χωρών τους ή πέρα από τα διεθνή σύνορα, καθιστώντας το παγκόσμιο ζήτημα που υπερβαίνει τα γεωγραφικά όρια. Οι διακινητές θηρεύουν ευάλωτα άτομα, εκμεταλλεόμενοι τις κοινωνικοοικονομικές τους συνθήκες, την έλλειψη εκπαίδευσης, τη φτώχεια, την ανεργία, τις συγκρούσεις, τις διακρίσεις και άλλους παράγοντες που τα καθιστούν επιρρεπή στη χειραγώγηση και τον εξαναγκασμό. Οι ευάλωτοι πληθυσμοί όπως οι μετανάστες, οι πρόσφυγες, οι αιτούντες άσυλο, οι άστεγοι και οι περιθωριοποιημένες κοινότητες κινδυνεύουν ιδιαίτερα να υποστούν σωματεμπορία. Συνεπώς, οι σωματικές, ψυχολογικές και συναισθηματικές επιπτώσεις της εμπορίας ανθρώπων στα θύματά της είναι ριζικές και μακροχρόνιες. Πολλοί υπομένουν τη σωματική βία, τη σεξουαλική κακοποίηση, τα βασανιστήρια και την παραμέληση, με αποτέλεσμα σωματικούς τραυματισμούς, σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις, ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και ψυχολογικά τραύματα όπως κατάθλιψη, άγχος, διαταραχή μετατραυματικού στρες (PTSD) και αυτοκτονικό ιδεασμό. Επιπλέον, τα θύματα συχνά αντιμετωπίζουν το στίγμα, την ντροπή και τον κοινωνικό εξοστρακισμό, εμποδίζοντας την ανάκαμψη και την επανένταξή τους στην κοινωνία (Leone et al., 2016). Επομένως, λοιπόν, και σύμφωνα με τους Van Dijk & Campistol (2017): *«η εργασιακή εκμετάλλευση αναδεικνύεται ως την πιο συνήθη αιτία στρατολόγησης, ενώ ο τζίρος από όλο το πλέγμα των παράνομων δραστηριοτήτων που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων ανέρχεται στα 150 δις δολάρια παγκοσμίως».*

Κατ' επέκταση, η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων απαιτεί μια ολιστική και συντονισμένη προσπάθεια σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι

κυβερνήσεις, οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), οι διεθνείς οργανισμοί, η κοινωνία των πολιτών και ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας πρέπει να συνεργαστούν για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, την προστασία των θυμάτων, τη δίωξη των διακινητών και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της εκμετάλλευσης. Τα διεθνή νομικά πλαίσια όπως το *Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, την καταστολή και την τιμωρία της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών (Πρωτόκολλο Παλέρμιο)* και η *Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος* παρέχουν μια νομική βάση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων. Επιπροσθέτως, αρκετές χώρες έχουν θεσπίσει εθνικούς νόμους και πολιτικές για την ποινικοποίηση της εμπορίας ανθρώπων, την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στα θύματα και την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας. Συμπερασματικά, η εμπορία ανθρώπων αποτελεί μια ιδιαίτερα σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας που εκμεταλλεύεται τα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας για κέρδος. Η εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες, πολιτική βούληση και συνεργασία, ενώ μόνο μέσω της συλλογικής δράσης και δέσμευσης μπορεί να καταπολεμηθεί αυτή τη μάστιγα και να οικοδομηθεί ένας κόσμος, όπου κάθε άτομο μπορεί να ζει απαλλαγμένο από την εκμετάλλευση και την κακοποίηση (Weitzer, 2015).

1.3.4 Παράτυπη Απασχόληση

Η παράτυπη απασχόληση, γνωστή και ως *άτυπος τομέας* ή *άτυπη οικονομία*, αναφέρεται στην εργασία που δεν ρυθμίζεται ή προστατεύεται από το κράτος και λειτουργεί εκτός του πλαισίου των επίσημων εργατικών νόμων, κανονισμών και μηχανισμών κοινωνικής προστασίας (Κούγιας, 2016). Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων, που συχνά χαρακτηρίζονται από χαμηλούς μισθούς, απουσία ασφάλειας, περιορισμένη πρόσβαση σε παροχές όπως ασφάλιση υγείας και συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις, αλλά και επισφαλείς συνθήκες εργασίας. Ειδικότερα, η παράτυπη απασχόληση λειτουργεί απουσία επίσημης ρύθμισης και εποπτείας από την κυβέρνηση, ενώ οι εργαζόμενοι δεν έχουν νομικές συμβάσεις, ασφάλεια εργασίας και πλαίσια προστασίας από τις άδικες απολύσεις. Γεγονός που συμβάλλει στη φτώχεια και την εισοδηματική ανισότητα, καθώς η παράτυπη

απασχόληση παγιδεύει τους εργαζόμενους σε έναν κύκλο χαμηλών αποδοχών και περιορισμένων οικονομικών ευκαιριών. Ακόμη, οι παράτυποι εργαζόμενοι έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε μηχανισμούς κοινωνικής προστασίας, όπως επιδόματα ανεργίας, ασφάλιση υγείας, άδεια μητρότητας και συνταξιοδοτικά προγράμματα με αποτέλεσμα να τους αφήνει ευάλωτους απέναντι στις εισοδηματικές κρίσεις, στις ασθένειες και στο γήρας, ενώ η εν λόγω μορφή απασχόλησης συνδέεται συχνά με επισφαλείς συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των πολλών ωρών, της έλλειψης προτύπων επαγγελματικής ασφάλειας, της έκθεσης σε κινδύνους για την υγεία και της εκμετάλλευσης από τους εργοδότες. Επομένως, οι παράτυποι εργαζόμενοι είναι συχνά αόρατοι από τις επίσημες στατιστικές και τις έρευνες για την αγορά εργασίας, γεγονός που καθιστά δύσκολη την αξιολόγηση της πραγματικής έκτασης της παράτυπης απασχόλησης και των επιπτώσεών της στην οικονομία (Kalleberg et al., 2000). Για να κατανοηθεί πλήρως, όμως, το εν λόγω φαινόμενο παρακάτω περιγράφονται αναλυτικά οι αιτίες της παράτυπης απασχόλησης:

→ Περιορισμένη δημιουργία θέσεων εργασίας που ωθεί πολλούς εργαζόμενους στην παράτυπη απασχόληση ως στρατηγική επιβίωσης για να κερδίσουν τα προς το ζην και να στηρίζουν τις οικογένειές τους.

→ Η παράτυπη απασχόληση επικρατεί μεταξύ των περιθωριοποιημένων πληθυσμών όπως είναι οι γυναίκες, οι νέοι, οι μετανάστες και οι εθνικές μειονότητες που αντιμετωπίζουν διακρίσεις και αποκλεισμό από τις επίσημες αγορές εργασίας.

→ Η αδύναμη διακυβέρνηση, η ανεπαρκής επιβολή της εργατικής νομοθεσίας, η διαφθορά, οι γραφειοκρατικοί φραγμοί και οι κανονιστικές επιβαρύνσεις συμβάλλουν στον πολλαπλασιασμό της παράτυπης απασχόλησης.

→ Η παγκοσμιοποίηση, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι αλλαγές στη φύση της εργασίας οδήγησαν στην παράτυπη εργασία, με πολλές επίσημες θέσεις εργασίας να ανατίθενται σε υπεργολαβία, να ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες ή να μετατρέπονται σε άτυπες ρυθμίσεις (La Porta & Shleifer, 2014).

Κατανοεί κανείς, άρα, ότι η παράτυπη απασχόληση διαιωνίζει τη φτώχεια και την εισοδηματική ανισότητα στερώντας στους εργαζόμενους την πρόσβαση σε αξιοπρεπείς μισθούς, κοινωνική προστασία και οικονομικές ευκαιρίες με αποτέλεσμα να αποκλείονται από τα εργασιακά δικαιώματα, τις κοινωνικές παροχές και τους μηχανισμούς των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Επομένως, η παράτυπη απασχόληση υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη διαβρώνοντας τα φορολογικά έσοδα, μειώνοντας την παραγωγικότητα, εμποδίζοντας τις επενδύσεις και

διδιώνοντας έναν κύκλο ανεπίσημων πρακτικών, ενώ οι γυναίκες εκπροσωπούνται δυσανάλογα, αντιμετωπίζουν διακρίσεις, χαμηλότερους μισθούς και περιορισμένη πρόσβαση σε επίσημες ευκαιρίες απασχόλησης. Εν ολίγοις, δηλαδή, η παράτυπη απασχόληση θέτει σημαντικές προκλήσεις για τους εργαζόμενους, τις οικονομίες και τις κοινωνίες, διδιώνοντας τη φτώχεια, την ανισότητα και τον κοινωνικό αποκλεισμό με αποτέλεσμα η αντιμετώπιση της να απαιτεί ολοκληρωμένες στρατηγικές που προάγουν την επίσημοποίηση, επεκτείνουν την κοινωνική προστασία, ενισχύουν τα εργασιακά δικαιώματα και δημιουργούν ευκαιρίες αξιοπρεπούς εργασίας για όλους (Hussmanns, 2004).

Κεφάλαιο 2: Ο Ρόλος της Διεθνούς Συνεργασίας στην Εργασιακή Εκμετάλλευση

2.1 Γενικά Στοιχεία

Η διεθνής συνεργασία όσον αφορά τη θέσπιση νομικών πλαισίων και συμβάσεων για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης αποτελεί το υπόβαθρο των προσπαθειών για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και τη διασφάλιση μιας ενιαίας παγκόσμιας προσέγγισης για την αντιμετώπιση, αυτού, του κρίσιμου ζητήματος. Συγκεκριμένα, η διεθνής συνεργασία αναφέρεται σε συνεργατικές πρωτοβουλίες μεταξύ χωρών, οργανισμών και ενδιαφερομένων με στόχο την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων και την επίτευξη των κοινών στόχων. Στο πλαίσιο της καταπολέμησης της εργασιακής εκμετάλλευσης, η διεθνής συνεργασία περιλαμβάνει κοινές προσπάθειες για τη θέσπιση και την επιβολή προτύπων, κανονισμών και πολιτικών που προστατεύουν τα δικαιώματα και την ευημερία των εργαζομένων παγκοσμίως, καθώς η εργασιακή εκμετάλλευση – όπως προαναφέρθηκε - παρουσιάζει προκλήσεις που εκτείνονται πέρα από τις δυνατότητες των επιμέρους εθνών. Συνεπώς, η διασύνδεση της παγκόσμιας οικονομίας, οι

περίπλοκες αλυσίδες εφοδιασμού και η εκμετάλλευση των ευάλωτων πληθυσμών απαιτούν μια ενιαία προσέγγιση (Gordon et al., 2000). Ως εκ τούτου, οργανώσεις όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας* κατέχουν κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη διεθνών προτύπων και συμβάσεων που θέτουν αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των εργαζομένων από διάφορες μορφές εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας, της παιδικής εργασίας, της εμπορίας ανθρώπων, κ.λπ. Για παράδειγμα, οι συμβάσεις και τα πρωτόκολλα της εν λόγω οργάνωσης χρησιμεύουν ως ουσιαστικά μέσα για την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων παγκοσμίως, καθώς παρέχουν στις κυβερνήσεις ένα πλαίσιο προκειμένου να θεσπίσουν την κατάλληλη νομοθεσία, αλλά και τις πολιτικές και τα προγράμματα που τηρούν τα πρότυπα εργασίας, προάγουν την κοινωνική δικαιοσύνη και καταπολεμούν αποτελεσματικά την εργασιακή εκμετάλλευση. Με την επικύρωση αυτών των συμβάσεων, οι χώρες δεσμεύονται να ευθυγραμμίσουν τους εσωτερικούς τους νόμους και τις πρακτικές τους με τους διεθνείς κανόνες και τις αρχές, συμβάλλοντας έτσι σε μια πιο συνεκτική και συντονισμένη παγκόσμια απάντηση στην εργασιακή εκμετάλλευση (Dahan et al., 2012).

Ειδικότερα, ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της διεθνούς συνεργασίας σε αυτό το πλαίσιο είναι η ικανότητά της να διευκολύνει τον διάλογο, την οικοδόμηση της συναίνεσης και τη συνεργασία μεταξύ των χωρών με διαφορετικά νομικά συστήματα, κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και πολιτιστικούς κανόνες. Μέσω φόρουμ όπως είναι για παράδειγμα τα διεθνή συνέδρια, οι ομάδες εργασίας και οι διαβουλεύσεις με ειδικούς, οι χώρες ανταλλάσσουν γνώσεις και εμπειρίες, ενώ μαθαίνουν από τις βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπιση του εν λόγω φαινομένου. Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών βοηθάει στον εντοπισμό κοινών προκλήσεων, αναδυόμενων τάσεων και καινοτόμων προσεγγίσεων για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης, οδηγώντας σε πιο αποτελεσματικές και στοχευμένες παρεμβάσεις. Επιπλέον, η διεθνής συνεργασία καλλιεργεί ένα αίσθημα αλληλεγγύης και κοινής ευθύνης μεταξύ των χωρών για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Με τη συνεργασία, οι χώρες μπορούν να αξιοποιήσουν τους συλλογικούς πόρους, την τεχνογνωσία και την επιρροή τους για να αντιμετωπίσουν τις βαθύτερες αιτίες, να ενισχύσουν τους μηχανισμούς επιβολής και να βελτιώσουν τις υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων. Η διασυννοριακή συνεργασία δίνει, επίσης, τη δυνατότητα στις χώρες να αντιμετωπίσουν

τις διακρατικές προκλήσεις, όπως είναι τα δίκτυα εμπορίας ανθρώπων που λειτουργούν σε πολλές δικαιοδοσίες, συντονίζοντας τις προσπάθειες επιβολής του νόμου, ανταλλάσσοντας πληροφορίες και διευκολύνοντας την έκδοση των δραστών (Lerche, 2007). Ακόμη, τα διεθνή νομικά πλαίσια και οι συμβάσεις παρέχουν τη βάση για να λογοδοτήσουν οι κυβερνήσεις και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι για τις δεσμεύσεις τους απέναντι στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Επικυρώνοντας συμβάσεις όπως η *Σύμβαση για την Κατάργηση της Καταναγκαστικής Εργασίας της ΔΟΕ* και το *Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων, Ειδικά Γυναικών και Παιδιών (Πρωτόκολλο Παλέρμω)*, οι χώρες δεσμεύονται να αναλάβουν συγκεκριμένες ενέργειες για την πρόληψη, τη διερεύνηση και τη δίωξη των περιπτώσεων της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι διεθνείς μηχανισμοί παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών εκθέσεων και των αξιολογήσεων από ομοτίμους, συμβάλλουν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με αυτές τις δεσμεύσεις και προάγουν τη διαφάνεια και τη λογοδοσία για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Άρα, η διεθνής συνεργασία όσον αφορά τη θέσπιση νομικών πλαισίων και συμβάσεων είναι απαραίτητη για την προώθηση της παγκόσμιας αλληλεγγύης, την προάσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την αποτελεσματική καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Με την επικύρωση διεθνών συμβάσεων, την ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τα διεθνή πρότυπα και τη συνεργασία με άλλες χώρες, οι κυβερνήσεις μπορούν να συμβάλουν σε έναν πιο δίκαιο, ισότιμο και βιώσιμο κόσμο, όπου όλοι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και σεβασμό (Allain, 2012). Κατ' επέκταση, η δημόσια διοίκηση (πεδίο μελέτης που θα αναλυθεί περαιτέρω στο τρίτο κεφάλαιο) ως φορέας υλοποίησης των κυβερνητικών πολιτικών και προγραμμάτων, συμβάλλει καθοριστικά στην προώθηση πρωτοβουλιών διεθνούς συνεργασίας κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης. Αυτό συνεπάγεται με συντονισμό των προσπαθειών με σχετικούς κυβερνητικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς, μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και συντονισμένης απάντησης. Γίνεται κατανοητό, επομένως, από όλα όσα προαναφέρθηκαν ότι η εργασιακή εκμετάλλευση - με τις πολύπλευρες διαστάσεις της - απαιτεί μια συντονισμένη απάντηση από τη διεθνή κοινότητα (United Nations, 2023¹²). Η δημόσια διοίκηση, λοιπόν, ως βασικός μοχλός

---

¹² <https://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/Webstories2023/more-cooperation-needed-to-fight-labour-exploitation-in-south-eastern-europe.html>

εφαρμογής πολιτικών και διακυβέρνησης, διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διευκόλυνση των προσπαθειών της διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση, αυτού, του διάχυτου ζητήματος. Όπως αναφέρει και η βιβλιογραφία, η δημόσια διοίκηση μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης υποστηρίζοντας και συμμετέχοντας στην ανάπτυξη και επιβολή των διεθνών προτύπων εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει πρωτοβουλίες που ηγούνται οργανισμών - όπως η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) - που θέτουν σημεία αναφοράς για δίκαιους μισθούς, λογικές ώρες εργασίας και ασφαλείς συνθήκες εργασίας (Koliev, 2022). Ακόμη, η δημόσια διοίκηση μπορεί να διευκολύνει την ευθυγράμμιση των εθνικών νομοθετικών πλαισίων με τα διεθνή πρότυπα, διασφαλίζοντας ότι η εθνική νομοθεσία παρέχει ισχυρή προστασία έναντι της εργασιακής εκμετάλλευσης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει νομοθετικές μεταρρυθμίσεις, προσαρμογές πολιτικής και τη δημιουργία αποτελεσματικών ρυθμιστικών μηχανισμών. Επίσης, μπορεί να ενισχύει τη διεθνή συνεργασία προωθώντας την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των χωρών. Αυτό περιλαμβάνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την ανταλλαγή δεδομένων για τις τάσεις της αγοράς εργασίας και την από κοινού αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η εμπορία ανθρώπων και η καταναγκαστική εργασία (Raza, 2005). Η δημόσια διοίκηση μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης επενδύοντας σε προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και σε πρωτοβουλίες κατάρτισης. Αυτό περιλαμβάνει τον εξοπλισμό των σχετικών κρατικών αξιωματούχων, των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και άλλων ενδιαφερομένων με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τον εντοπισμό, την πρόληψη και την αντιμετώπιση περιπτώσεων εργασιακής εκμετάλλευσης. Συμπερασματικά, η διεθνής συνεργασία είναι ουσιαστική για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης και η δημόσια διοίκηση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διευκόλυνση και την υλοποίηση συλλογικών προσπαθειών. Με την προώθηση των διεθνών προτύπων εργασίας, την ενίσχυση των νομοθετικών πλαισίων, την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και τις επενδύσεις στην ανάπτυξη ικανοτήτων, οι δημόσιοι χειριστές συμβάλλουν στη δημιουργία ενός παγκόσμιου περιβάλλοντος που προστατεύει τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των εργαζομένων. Μέσω της διαρκούς διεθνούς συνεργασίας, το όραμα της εξάλειψης της εργασιακής εκμετάλλευσης και της προώθησης δίκαιων και ηθικών πρακτικών εργασίας παγκοσμίως γίνεται απτός και εφικτός στόχος (Crane, 2013).

2.2 Διεθνής Οργανισμός Εργασίας

Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα βήματα της παγκόσμιας προσπάθειας όσον αφορά την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και την προάσπιση των εργασιακών δικαιωμάτων. Ιδρύθηκε το 1919 ως εξειδικευμένη υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών, ενώ έχει διαδραματίσει έναν ιδιαίτερα καθοριστικό ρόλο στον καθορισμό των διεθνών προτύπων εργασίας, στην προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και στην ενίσχυση της κοινωνικής προόδου και της οικονομικής ανάπτυξης. Με μια πλούσια ιστορία που εκτείνεται εντός ενός αιώνα, η ΔΟΕ συνεχίζει έως και σήμερα να λειτουργεί ως κορυφαίος υπέρμαχος των δικαιωμάτων των εργαζομένων και της κοινωνικής προστασίας εντός του συνεχώς εξελισσόμενου τοπίου της παγκόσμιας οικονομίας. Ειδικότερα, οι απαρχές της ΔΟΕ μπορούν να αναχθούν στον απόηχο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου - μια περίοδος που χαρακτηρίστηκε από κοινωνική αναταραχή, οικονομική αστάθεια και εκτεταμένες εργατικές αναταραχές. Ως απάντηση στην πιεστική ανάγκη για διεθνή συνεργασία αναφορικά με την αντιμετώπιση των εργασιακών ζητημάτων, η *Συνθήκη των Βερσαλλιών* ίδρυσε τη ΔΟΕ ως μέρος της Κοινωνίας των Εθνών το 1919. Η εντολή της ήταν η προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας μέσω της υιοθέτησης διεθνών προτύπων εργασίας και την προώθηση της τριμερούς συνεργασίας με τη συμμετοχή κυβερνήσεων, εργοδοτών και εργαζομένων στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής (Σπυρόπουλος, 1981).

Οι βασικές λειτουργίες της ΔΟΕ περιστρέφονται γύρω από την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας, η οποία περιλαμβάνει ευκαιρίες για παραγωγική απασχόληση, κοινωνική προστασία, δικαιώματα στην εργασία και κοινωνικό διάλογο. Για να επιτευχθεί αυτό, η ΔΟΕ αναπτύσσει και προωθεί τα διεθνή πρότυπα εργασίας, παρέχει τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων στα κράτη μέλη, διεξάγει έρευνες και αναλύσεις σε θέματα που σχετίζονται με την εργασία και διευκολύνει τον κοινωνικό διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων, των εργοδοτών και των εργαζομένων. Κεντρική θέση στην αποστολή της είναι τα διεθνή πρότυπα εργασίας, τα οποία χρησιμεύουν ως σημεία αναφοράς για την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην εργασία, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτά τα πρότυπα περιλαμβάνουν συμβάσεις, πρωτόκολλα και συστάσεις που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που σχετίζονται με την εργασία, όπως η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, οι συλλογικές

διαπραγματεύσεις, η καταναγκαστική εργασία, η παιδική εργασία, η μη διάκριση, η επαγγελματική ασφάλεια και υγεία και οι αξιοπρεπείς μισθοί και ώρες εργασίας. Με βάση το άρθρο 2 του καταστατικού χάρτη της οργάνωσης, η ΔΟΕ διαρθρώνεται σε 3 βασικά όργανα: τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας, το Διοικητικό Συμβούλιο και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, με έδρα της Οργάνωσης τη Γενεύη. Από το 2022, η ΔΟΕ έχει υιοθετήσει πάνω από 190 διεθνή πρότυπα εργασίας, καθιστώντας την τον κορυφαίο διεθνή οργανισμό στον τομέα αυτό¹³. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της προσέγγισης της είναι η αρχή της τριμερούς συνεργασίας, η οποία δίνει έμφαση στην ενεργό συμμετοχή των κυβερνήσεων, των εργοδοτών και των εργαζομένων στη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εργασίας. Μέσω τριμερών δομών όπως τα εθνικά συμβούλια εργασίας, οι μικτές επιτροπές και οι μηχανισμοί κοινωνικού διαλόγου, η ΔΟΕ προωθεί τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων χωρίς αποκλεισμούς, την οικοδόμηση της συναίνεσης και την επίλυση των εργατικών διαφορών. Γεγονός που προωθεί την ιδιοκτησία, τη συνεργασία και την κοινή ευθύνη μεταξύ των ενδιαφερομένων, επιφέροντας πιο βιώσιμα και δίκαια αποτελέσματα στον κόσμο της εργασίας. Ακόμη, όπως προαναφέρθηκε η ΔΟΕ παρέχει τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων στα κράτη μέλη για την υποστήριξη της εφαρμογής των διεθνών προτύπων εργασίας και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας. Αυτή η βοήθεια λαμβάνει διάφορες μορφές, όπως συμβουλές πολιτικής, νομοθετική υποστήριξη, θεσμική ενίσχυση, ανάπτυξη δεξιοτήτων και προγράμματα κατάρτισης προσαρμοσμένα στις συγκεκριμένες ανάγκες και προτεραιότητες των χωρών. Χτίζοντας την ικανότητα των κυβερνήσεων, των εργοδοτών και των εργαζομένων να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις εργασιακές προκλήσεις, η ΔΟΕ συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, στη μείωση της φτώχειας και στην κοινωνική ένταξη. Από την άλλη, η έρευνα και η υπεράσπιση αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία του έργου της ΔΟΕ, ενημερώνοντας τη χάραξη πολιτικής που βασίζεται σε τεκμήρια και αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση για τα εργασιακά ζητήματα σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, η ΔΟΕ διεξάγει έρευνα και αναλύσεις σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των τάσεων της αγοράς εργασίας, των πολιτικών απασχόλησης, των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, της ισότητας των φύλων, της μετανάστευσης, της άτυπης οικονομίας και των επιπτώσεων της τεχνολογικής αλλαγής στον κόσμο της εργασίας. Μέσω

---

¹³ <https://unric.org>

δημοσιεύσεων, εκθέσεων, συνεδρίων και εκστρατειών, η ΔΟΕ προωθεί τον ενημερωμένο διάλογο, κινητοποιεί την υποστήριξη για τα εργασιακά δικαιώματα και υποστηρίζει μεταρρυθμίσεις πολιτικής για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων (Κούτρης, 1985).

Κλείνοντας, δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι η ΔΟΕ έχει συμβάλει σημαντικά στην προώθηση των εργασιακών δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας παγκοσμίως. Οι προσπάθειές της οδήγησαν στην υιοθέτηση πολλών διεθνών προτύπων εργασίας, στη δημιουργία συστημάτων κοινωνικής προστασίας, στην αναγνώριση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και στην προώθηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς. Ο αντίκτυπος της, επομένως, μπορεί να διαφανεί στον ρόλο της στη διαμόρφωση εργατικών νόμων και πολιτικών, στην υποστήριξη της εξάλειψης της παιδικής εργασίας και της καταναγκαστικής εργασίας, στην προώθηση της ισότητας των φύλων στο χώρο εργασίας και στην προώθηση του κοινωνικού διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων (ΔΟΕ, 2014). Ωστόσο, δεν θα πρέπει να αγνοηθεί ότι παρά τα επιτεύγματά της, η ΔΟΕ αντιμετωπίζει ακόμη πολυάριθμες προκλήσεις στην αποστολή της να προάγει την αξιοπρεπή εργασία και την κοινωνική δικαιοσύνη, καθώς επίμονα ζητήματα όπως η φτώχεια, η ανισότητα, η ανεργία, η άτυπη απασχόληση, οι διακρίσεις και ο κοινωνικός αποκλεισμός εξακολουθούν να θέτουν πολυδιάστατα εμπόδια στην επίτευξη της βιώσιμη ανάπτυξη. Επιπλέον, νέες και αναδυόμενες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της παγκοσμιοποίησης, της τεχνολογικής αλλαγής, της κλιματικής αλλαγής και της πανδημίας COVID-19, παρουσιάζουν περίπλοκες και αλληλένδετες απειλές για τον κόσμο της εργασίας. Όμως, η ΔΟΕ παραμένει προσηλωμένη στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και στην προώθηση του οράματός της για κοινωνική δικαιοσύνη και αξιοπρεπή εργασία για όλους. Συνεχίζει να προσαρμόζεται στην μεταβαλλόμενη δυναμική της εργασίας, να ενισχύει τις συνεργασίες της με τις κυβερνήσεις, τους εργοδότες, τους εργαζόμενους και την κοινωνία των πολιτών και να καινοτομεί τις προσεγγίσεις της για να καλύψει τις εξελισσόμενες ανάγκες του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού. Με την προώθηση του διαλόγου, της συνεργασίας και της αλληλεγγύης, η ΔΟΕ προσπαθεί να οικοδομήσει ένα μέλλον όπου κάθε εργαζόμενος απολαμβάνει τα θεμελιώδη δικαιώματα, την αξιοπρέπεια και την ευημερία του σε έναν κόσμο εργασίας που είναι δίκαιος, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμος. Τέλος, σημαντικό να επισημανθεί είναι και το γεγονός ότι στην έρευνα της

η Λασκαρίδου (2021), αναφέρει χαρακτηριστικά ότι κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης που ξεκίνησε από τον Αύγουστο του 2010, παρατηρήθηκε μια σημαντική αύξηση στις παρατηρήσεις και τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν στον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας από τους εθνικούς εκπροσώπους των εργαζομένων και των εργοδοτών και κυρίως από τη *Γενική Συνομοσπονδία Εργατών της Ελλάδας* και τον *Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών*, με την υποστήριξη των διεθνών οργανώσεών τους, της *Διεθνούς Ένωσης Εργατών* (ITUC) και του *Διεθνούς Οργανισμού Εργοδοτών* (IOE) αντίστοιχα. Οι παρατηρήσεις περιλάμβαναν τεκμηριωμένους ισχυρισμούς για την πλημμελή εφαρμογή ενός μεγάλου αριθμού συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και πολλών θεμελιωδών δικαιωμάτων, που υποβλήθηκαν προς εξέταση στην *Επιτροπή της Συνδικαλιστικής Ελευθερίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Εργατών* (Δ.Ο.Ε.).

2.3 Διεθνής Συνδικαλιστική Συνομοσπονδία

Η *Διεθνής Συνδικαλιστική Συνομοσπονδία (ITUC)* αποτελεί μια από τις σημαντικότερες οργανώσεις για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων παγκοσμίως, καθώς προσπαθεί να επιφέρει βελτιωμένες συνθήκες εργασίας, δίκαιους μισθούς, αλλά και την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων. Ειδικότερα, η ITUC ιδρύθηκε το 2006, ενώ λειτουργεί ως η φωνή των συνδικαλιστικών και εργατικών κινημάτων, ενώνοντας τους εργαζομένους σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης των προκλήσεων και των αδικιών που αντιμετωπίζουν στον τομέα της απασχόλησης. Με την έδρα της στις Βρυξέλλες του Βελγίου, λειτουργεί ως ομοσπονδία εθνικών συνδικαλιστικών κέντρων, εκπροσωπώντας πάνω από 200 εκατομμύρια εργαζόμενους σε 163 χώρες. Η αποστολή της εκτείνεται πέρα από την απλή αντιπροσώπευση, εφόσον στοχεύει στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ισότητας και της αξιοπρέπειας για όλους τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την εθνικότητα, το επάγγελμα ή τον κλάδο τους. Στον πυρήνα των δραστηριοτήτων της ITUC τοποθετείται η επιδίωξη των θεμελιωδών εργασιακών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην αξιοπρεπή εργασία, των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι. Μέσω της υπεράσπισης και των εκστρατειών, η ITUC προσπαθεί να διατηρήσει τις κυβερνήσεις και τους εργοδότες υπεύθυνους για την προάσπιση αυτών των δικαιωμάτων, διασφαλίζοντας ότι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται δίκαια και ισότιμα σε όλους τους κλάδους και

τις περιφέρειες. Ένας ακόμη από τους βασικούς τομείς εστίασης της ITUC είναι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Αναγνωρίζοντας ότι εκατομμύρια εργαζόμενοι υπομένουν επισφαλείς χώρους εργασίας, πιεστικά ωράρια και ανεπαρκή προστασία, η ITUC κινητοποιεί τις προσπάθειες για να πιέσει για ασφαλέστερα περιβάλλοντα, λογικές ώρες εργασίας και πρόσβαση σε βασικά οφέλη όπως η υγειονομική περίθαλψη και η κοινωνική ασφάλιση. Επιπλέον, είναι αφοσιωμένη στην αντιμετώπιση ζητημάτων οικονομικής ανισότητας και επισφαλούς απασχόλησης. Σε έναν κόσμο όπου οι εισοδηματικές ανισότητες συνεχίζουν να διευρύνονται και πολλοί εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν την άτυπη απασχόληση, η ITUC υποστηρίζει πολιτικές που προωθούν τους δίκαιους μισθούς, την ασφάλεια και τα συστήματα κοινωνικής προστασίας για την προστασία των εργαζομένων από την εκμετάλλευση και την κακοποίηση. Εκτός από τις προσπάθειές της για υπεράσπιση, όμως, η ITUC διαδραματίζει ζωτικό ρόλο και στην οικοδόμηση της αλληλεγγύης μεταξύ των συνδικάτων και των εργατικών οργανώσεων. Μέσω της διεθνούς συνεργασίας ενισχύει την ικανότητα των συνδικάτων να οργανώνονται, να κινητοποιούνται και να υποστηρίζουν την αλλαγή, δίνοντας τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να διεκδικούν τα δικαιώματά τους και να απαιτούν καλύτερες συνθήκες εργασίας. Επιπλέον, η εν λόγω οργάνωση χρησιμεύει και ως εξέχουσα φωνή της παγκόσμιας σκηνής, συνεργαζόμενη με διεθνείς οργανισμούς, κυβερνήσεις και εργοδότες για τη διαμόρφωση πολιτικών που προωθούν τα συμφέροντα των εργαζομένων. Από τη συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια έως τη διεξαγωγή ερευνών και τη δημοσίευση εκθέσεων για τις τάσεις και τα ζητήματα της εργασίας, η ITUC διασφαλίζει ότι οι απόψεις των εργαζομένων ακούγονται και λαμβάνονται υπόψη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα. Ακόμη, η ITUC συμμετέχει ενεργά στην αντιμετώπιση των πιεστικών παγκόσμιων προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, της μετανάστευσης και του αντίκτυπου των τεχνολογικών προόδων στο μέλλον της εργασίας. Υποστηρίζοντας μια δίκαιη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία, προστατεύοντας τα δικαιώματα των μεταναστών εργαζομένων και προωθώντας δίκαιες εργασιακές πρακτικές στην ψηφιακή εποχή, η ITUC προσπαθεί να διασφαλίσει ότι τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης κατανέμονται δίκαια σε όλα τα μέλη της κοινωνίας. Συμπερασματικά, η *Διεθνής Συνδικαλιστική Συνομοσπονδία* διαδραματίζει έναν ιδιαίτερα κεντρικό ρόλο στην προώθηση των συμφερόντων των εργαζομένων, υποστηρίζοντας τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, τους δίκαιους μισθούς και την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων.

Μέσω της υπεράσπισης, της διεθνούς συνεργασίας και της αλληλεγγύης, η ITUC παραμένει στην πρώτη γραμμή του παγκόσμιου εργατικού κινήματος, προασπίζοντας την κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα για όλους τους εργαζόμενους¹⁴.

2.4 Διεθνής Οργάνωση Επιμόρφωσης Εργαζομένων

Η *Διεθνής Οργάνωση Επιμόρφωσης Εργαζομένων (International Labor and Employment Relations Association - ILERA)* αποτελεί έναν εξέχον παγκόσμιο οργανισμό, ο οποίος ασχολείται με την προώθηση της έρευνας και της εκπαίδευσης στον τομέα των εργασιακών σχέσεων και της απασχόλησης. Ιδρύθηκε το 1967, ενώ χρησιμεύει ως πλατφόρμα για μελετητές, επαγγελματίες, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για την ανταλλαγή ιδεών, τη συνεργασία σε ερευνητικά έργα και την ενίσχυση της κατανόησης των ζητημάτων εργασίας και απασχόλησης παγκοσμίως. Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της ILERA είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας στις εργασιακές σχέσεις. Η οργάνωση ενθαρρύνει τους ακαδημαϊκούς και τους ερευνητές να διερευνήσουν διάφορες πτυχές της αγοράς εργασίας, των πολιτικών απασχόλησης, των εργασιακών σχέσεων και της δυναμικής του χώρου εργασίας. Μέσω συνεδρίων, σεμιναρίων και δημοσιεύσεων, η ILERA παρέχει την ευκαιρία στους μελετητές να διαδώσουν τα ευρήματά τους, να συμμετάσχουν σε διεπιστημονικό διάλογο και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της γνώσης στον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, εκτός από την προώθηση της έρευνας, η ILERA δεσμεύεται να προάγει και την εκπαίδευση, αλλά και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπαλλήλων. Ειδικότερα, η οργάνωση υποστηρίζει ακαδημαϊκά προγράμματα, πρωτοβουλίες κατάρτισης και ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας των επαγγελματιών και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, ενώ προσφέροντας εργαστήρια, σεμινάρια και εκπαιδευτικούς πόρους, βοηθάει τα άτομα να μένουν ενημερωμένα για τις αναδυόμενες τάσεις, τις βέλτιστες πρακτικές και τις καινοτόμες προσεγγίσεις στις εργασιακές σχέσεις. Ακόμη, σημαντικό να επισημανθεί είναι το γεγονός ότι η ILERA χρησιμεύει, επίσης, ως φόρουμ που λαμβάνει χώρα ο διάλογος και η ανταλλαγή ιδεών μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερομένων που εμπλέκονται σε θέματα εργασίας και απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει τη δικτύωση και τη συνεργασία μεταξύ των ακαδημαϊκών, των επαγγελματιών, των συνδικαλιστικών

---

¹⁴ <https://www.ituc-csi.org/>

οργανώσεων, των κυβερνητικών υπηρεσιών και των διεθνών φορέων. Ως εκ τούτου, μέσω αυτών των αλληλεπιδράσεων, η ILERA προωθεί την αμοιβαία κατανόηση, τη συνεργασία και τη συλλογική δράση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της αγοράς εργασίας και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να παραλειφθεί ότι η ILERA διαδραματίζει ζωτικό ρόλο και **στην υπεράσπιση της κοινωνικής δικαιοσύνης, των εργασιακών δικαιωμάτων και των δίκαιων συνθηκών εργασίας**. Συγκεκριμένα, παρακολουθεί τις εξελίξεις των εργατικών νόμων, των κανονισμών και των πολιτικών σε διάφορες χώρες και περιοχές, ενώ συμμετέχει σε προσπάθειες συνηγορίας για την ενίσχυση πολιτικών που προστατεύουν τα δικαιώματα των εργαζομένων και την προώθηση προτύπων αξιοπρεπούς εργασίας. Ακόμη, συνεργάζεται με άλλους διεθνείς οργανισμούς, όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας* και η *Παγκόσμια Τράπεζα*, για την προώθηση κοινών στόχων και την υποστήριξη πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη βελτίωση των προτύπων εργασίας και στην προώθηση της κοινωνικής προόδου. Συνοπτικά, λοιπόν, η ILERA αποτελεί έναν κορυφαίο διεθνή οργανισμό, ο οποίος είναι αφιερωμένος στην προώθηση της γνώσης και του διαλόγου, αλλά και στην υπεράσπιση της θετικής αλλαγής στις εργασιακές σχέσεις. Μέσω δραστηριοτήτων έρευνας, εκπαίδευσης και υπεράσπισης, επομένως, το ILERA συμβάλλει στην ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών που προωθούν δίκαιους, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμους χώρους εργασίας σε όλο τον κόσμο¹⁵.

---

¹⁵ <https://ilo-ilera.org/>

Κεφάλαιο 3: Ο Ρόλος της Δημόσιας Διοίκησης

Η δημόσια διοίκηση διαδραματίζει έναν ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο στη διεθνή συνεργασία κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης διευκολύνοντας τον συντονισμό, την ανάπτυξη πολιτικών και την εφαρμογή τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ως το διοικητικό σκέλος της κυβέρνησης που είναι υπεύθυνο για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την εφαρμογή πολιτικών, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης μέσω της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, άλλες κυβερνήσεις, ομάδες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς (Farazmand, 2023). Ειδικότερα, σε εθνικό επίπεδο, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης είναι επιφορτισμένοι με τη διαμόρφωση και την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων που στοχεύουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Αυτές οι υπηρεσίες συνεργάζονται στενά με τις αρχές επιβολής του νόμου, τους επιθεωρητές εργασίας και τους ρυθμιστικούς φορείς για την επιβολή της εργατικής νομοθεσίας, τη διερεύνηση των παραβιάσεων και την ευθύνη των δραστών, ενώ επιβλέπουν, επίσης, την παροχή των κοινωνικών υπηρεσιών, όπως είναι για παράδειγμα η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η κοινωνική πρόνοια, οι οποίες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην υποστήριξη των θυμάτων της εργασιακής εκμετάλλευσης και στην πρόληψη της επανεμφάνισής της (Farazmand, 1999).

Στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης χρησιμεύουν ως βασικοί παράγοντες για τη διευκόλυνση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των διαφορετικών χωρών και οργανισμών. Συμμετέχουν σε διμερή και πολυμερή φόρουμ, συνέδρια και ομάδες εργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, αλλά και για την ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών όσον αφορά την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης διαδραματίζουν, επίσης, ζωτικό ρόλο στην εκπροσώπηση των συμφερόντων των χωρών τους στις διεθνείς διαπραγματεύσεις και συμφωνίες που σχετίζονται με τα εργασιακά δικαιώματα και την εμπορία ανθρώπων. Μια από τις πρωταρχικές λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης στη διεθνή συνεργασία κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης είναι η ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων. Οι δημόσιες υπηρεσίες συλλέγουν και αναλύουν δεδομένα σχετικά με τις τάσεις της αγοράς εργασίας, τις οδούς εμπορίας ανθρώπων και τα πρότυπα εκμετάλλευσης, τα οποία ανταλλάσσονται με διεθνείς εταίρους για την ενίσχυση της κατανόησης και την ενημέρωση για την ανάπτυξη πολιτικών. Με τη συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα και βάσεις δεδομένων ανταλλαγής πληροφοριών, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης συμβάλλουν στην παγκόσμια προσπάθεια για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης (Gallahue, 2023).

Επιπλέον, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης διαδραματίζουν βασικό ρόλο στο συντονισμό και την υλοποίηση διεθνών έργων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Συνεργάζονται με διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) για να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν προγράμματα που επικεντρώνονται στην πρόληψη, την υποστήριξη των θυμάτων, τη δημιουργία ικανοτήτων επιβολής του νόμου και τη μεταρρύθμιση της πολιτικής. Μέσω αυτών των συμπράξεων, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης συμβάλλουν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων στρατηγικών και παρεμβάσεων για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης σε παγκόσμιο επίπεδο (Horn, 1995). Έπειτα, άξιο αναφοράς είναι και το γεγονός ότι η δημόσια διοίκηση διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο και στην προώθηση της ευαισθητοποίησης, αλλά και στην οικοδόμηση ικανοτήτων μεταξύ των σχετικών ενδιαφερομένων μερών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του υπό μελέτη φαινομένου. Οι δημόσιες υπηρεσίες συνεργάζονται με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ενώσεις εργοδοτών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το θέμα, την εκπαίδευση των εργαζομένων που τοποθετούνται στην πρώτη γραμμή

και την ενδυνάμωση των κοινοτήτων, ώστε να εντοπίζουν και να ανταποκρίνονται σε περιπτώσεις εργασιακής εκμετάλλευσης. Με την προώθηση πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης συμβάλλουν στην οικοδόμηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την πρόληψη της εκμετάλλευσης και την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων (Galope et al., 2023). Ακόμη, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο και στην υποστήριξη της εφαρμογής διεθνών νομικών πλαισίων και συμβάσεων που στοχεύουν στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Εργάζονται για να ευθυγραμμίσουν τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς με τα διεθνή πρότυπα, να επικυρώσουν σχετικές συμβάσεις και να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της Συνθήκης. Οι δημόσιες υπηρεσίες συνεργάζονται με διεθνείς φορείς παρακολούθησης, όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας* και το *Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών*, για να αναφέρουν την πρόοδο, να γνωστοποιήσουν τις καλές πρακτικές και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών (Farazmand, 2019). Εν κατακλείδι, η δημόσια διοίκηση διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στη διεθνή συνεργασία κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης διευκολύνοντας τον συντονισμό, την ανάπτυξη πολιτικής και την εφαρμογή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μέσω της συνεργασίας με άλλες κυβερνήσεις, διεθνείς οργανισμούς, ομάδες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης συμβάλλουν στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων στρατηγικών και παρεμβάσεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας παγκοσμίως (Box, 2015).

3.1 Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης

Ξεκινώντας σημαντικό να επισημανθεί είναι το γεγονός πως στην Ελλάδα σύμφωνα με τις εκτιμήσεις και τα δεδομένα του *Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)*, το ποσοστό της **αδήλωτης εργασίας** έχει καταγραφεί ως ένα από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς αν και οι ακριβείς αριθμοί είναι δύσκολο να καθοριστούν με ακρίβεια λόγω της φύσης του φαινομένου, εκτιμάται ότι το ποσοστό, αυτής, της μορφής απασχόλησης στην χώρα ξεπερνά το 20% του συνολικού εργατικού δυναμικού. Ειδικότερα, οι κύριοι τομείς

όπου παρατηρείται συχνά η αδήλωτη εργασία περιλαμβάνουν τον κλάδο της κατασκευής, την εστίαση, τις εποχικές εργασίες στον γεωργικό τομέα και την κατάσταση των εργαζομένων μεταναστών και προσφύγων, ενώ οι αιτίες της είναι ποικίλες και περιλαμβάνουν την ανεπάρκεια της εργατικής νομοθεσίας και των ελέγχων, την οικονομική ανασφάλεια των εργαζομένων, τον ανταγωνισμό και τις κοινωνικές πρακτικές¹⁶. Κατ' επέκταση, το *Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης* στην Ελλάδα διαδραματίζει ένα ιδιαίτερα κεντρικό ρόλο στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης στη χώρα. Ως κεντρική κυβερνητική αρχή, αρμόδια για θέματα που σχετίζονται με την εργασία, διαμορφώνει πολιτικές, εφαρμόζει προγράμματα και συντονίζει τις προσπάθειες που αποσκοπούν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, τη διασφάλιση δίκαιων και αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Ειδικότερα, λειτουργεί στο ευρύτερο πλαίσιο του ελληνικού εργατικού δικαίου, το οποίο περιλαμβάνει διάφορα καταστατικά, κανονισμούς και διεθνείς συμβάσεις που στοχεύουν στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η εντολή του Υπουργείου περιλαμβάνει την επίβλεψη των πολιτικών της αγοράς εργασίας, την επιβολή των προτύπων εργασίας, τη ρύθμιση των πρακτικών απασχόλησης και την παροχή υποστήριξης και υπηρεσιών σε εργαζόμενους και εργοδότες. Μια από τις βασικές του λειτουργίες είναι η παρακολούθηση και η επιβολή της συμμόρφωσης με τους εργατικούς νόμους και κανονισμούς για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι επιθεωρητές εργασίας του Υπουργείου διενεργούν τακτικές επιθεωρήσεις σε χώρους εργασίας σε διάφορους τομείς για να διασφαλίσουν ότι οι εργοδότες συμμορφώνονται με τις νομικές απαιτήσεις σχετικά με τους μισθούς, τις ώρες εργασίας, την υγεία και ασφάλεια στην εργασία και άλλα πρότυπα εργασίας. Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ή υποψίας εκμετάλλευσης, το Υπουργείο λαμβάνει μέτρα επιβολής, επιβάλλει κυρώσεις και παρέχει υποστήριξη στους επηρεαζόμενους εργαζόμενους. Εκτός όμως από τα μέτρα επιβολής, το Υπουργείο συμμετέχει ενεργά και σε πρωτοβουλίες πρόληψης και ευαισθητοποίησης για την καταπολέμηση του φαινομένου. Ειδικότερα, συνεργάζεται με άλλους κυβερνητικούς φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις και ενώσεις εργοδοτών για την ευαισθητοποίηση γύρω από τα εργασιακά δικαιώματα, την εκπαίδευση των

---

¹⁶ <https://www.oecd.org/>

εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και την ενδυνάμωση των ευάλωτων ομάδων, όπως είναι οι μετανάστες, οι γυναίκες και τα παιδιά, για να προστατευθούν από την εκμετάλλευση. Μέσα από δημόσιες εκστρατείες, προγράμματα κατάρτισης και δραστηριότητες προβολής, στοχεύει στην προώθηση μιας κουλτούρας σεβασμού των εργασιακών δικαιωμάτων και της κοινωνικής ευθύνης μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων. Επιπλέον, παρέχει υποστήριξη και υπηρεσίες στα θύματα της εργασιακής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε νομική βοήθεια, συμβουλευτική, καταφύγια και προγράμματα αποκατάστασης, ενώ δεν θα πρέπει να αγνοηθεί ότι το Υπουργείο προσφέρει εξειδικευμένες μονάδες και γραμμές βοήθειας προκειμένου να βοηθήσουν τα θύματα να καταγγέλλουν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους, να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες και να αναζητούν δικαιοσύνη. Προσφέροντας ολοκληρωμένα μέτρα υποστήριξης και προστασίας, το Υπουργείο επιδιώκει να διασφαλίσει ότι τα θύματα της εργασιακής εκμετάλλευσης αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια, ενώ τους παρέχεται η βοήθεια που χρειάζονται για να ανακάμψουν και να ξαναχτίσουν τη ζωή τους. Μια άλλη σημαντική πτυχή του έργου του Υπουργείου που πρέπει να επισημανθεί είναι η **διεθνής συνεργασία**. Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνή φόρουμ, πρωτοβουλίες και δίκτυα που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης, της εμπορίας ανθρώπων και της καταναγκαστικής εργασίας σε παγκόσμια κλίμακα, ενώ συνεργάζεται στενά με διεθνείς οργανισμούς, όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας*, ο *Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα (FRA)* και το *Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC)*¹⁷, για την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, αλλά και για να συντονίσει τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης και των σχετικών - με το εν λόγω φαινόμενο - εγκλημάτων¹⁸.

3.3 Προκλήσεις

Με υπόβαθρο, λοιπόν, όσα προαναφέρθηκαν κατανοεί κανείς πως αν και οι δημόσιοι υπάλληλοι κατέχουν καίριο ρόλο στις προσπάθειες της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, συχνά συναντούν διάφορες δυσκολίες και προκλήσεις σε αυτή την προσπάθεια. Ως εκ

---

¹⁷ <https://unric.org>

¹⁸ <https://ypergasias.gov.gr/>

τούτου, η κατανόηση αυτών των εμποδίων είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών προκειμένου να αντιμετωπιστεί επιτυχώς το φαινόμενο σε παγκόσμια κλίμακα (Andrees et al., 2015).

Μια από τις σημαντικότερες δυσκολίες, λοιπόν, που αντιμετωπίζουν οι δημόσιοι υπάλληλοι στα πλαίσια της διεθνούς συνεργασίας είναι η έλλειψη συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων χωρών και οργανισμών, καθώς η εργασιακή εκμετάλλευση αποτελεί ένα διακρατικό ζήτημα που απαιτεί διασυνοριακές προσπάθειες συνεργασίας. Ωστόσο, η επίτευξη μιας ουσιαστικής συνεργασίας αποτελεί μια από τις κυριότερες προκλήσεις λόγω των διαφορών που υφίστανται στα νομικά πλαίσια, στους πολιτιστικούς κανόνες και στις πολιτικές προτεραιότητες μεταξύ των εθνών. Επομένως, οι δημόσιοι υπάλληλοι που συμμετέχουν στη διεθνή συνεργασία πρέπει να αντιμετωπίσουν, αυτές, τις δυσχέρειες για να προωθήσουν τη συνεργασία και να διασφαλίσουν ότι οι προσπάθειες τους ευθυγραμμίζονται και αλληλοενισχύονται (Bach et al., 2005). Έπειτα, πρόκληση αποτελούν και οι περιορισμένοι πόροι, αλλά και οι ελλιπείς ικανότητες που κατέχουν οι δημόσιοι υπάλληλοι σε αρκετές χώρες, και ιδιαίτερα σε εκείνες που διαθέτουν ασθενέστερα θεσμικά πλαίσια ή περιορισμένα οικονομικά μέσα. Η αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε μηχανισμούς επιβολής, υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων και προγράμματα πρόληψης. Όμως, αρκετές δημόσιες διοικήσεις δε διαθέτουν την απαραίτητη χρηματοδότηση, τεχνογνωσία και υποδομή για την αποτελεσματική καταπολέμηση, αυτού, του πολύπλευρου προβλήματος. Ως αποτέλεσμα, οι δημόσιοι υπάλληλοι αντιμετωπίζουν συχνά σημαντικούς περιορισμούς στην ικανότητά τους να εφαρμόζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές και πρωτοβουλίες (Ramalingam, 2013). Επιπλέον, οι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να αντιμετωπίσουν την αντίσταση ή την απροθυμία των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτών, των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, αλλά και των κρατικών υπηρεσιών. Ορισμένα κερτημένα συμφέροντα ενδέχεται να αντιταχθούν στις προσπάθειες της ενίσχυσης των εργασιακών δικαιωμάτων και της προστασίας, θεωρώντας τα ως απειλές για τα οικονομικά συμφέροντα ή τις πολιτικές τους ατζέντες. Συνεπώς, η υπέρβαση, αυτής, της αντίθεσης απαιτεί επιδέξιες διαπραγματεύσεις, εκστρατείες υπεράσπισης και ευαισθητοποίησης για την οικοδόμηση της συναίνεσης, αλλά και την κινητοποίηση της υποστήριξης για τη θέσπιση μέτρων κατά της εκμετάλλευσης. Άρα, οι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να πορευτούν εντός, αυτής, της περίπλοκης πολιτικής δυναμικής,

παραμένοντας αφοσιωμένοι στην εντολή τους για την προστασία των ευάλωτων εργαζομένων και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης (Adhikari & Garseth-Nesbakk, 2016).

Συνεχίζοντας, τόσο οι νομικές, όσο και οι δικαστικές προκλήσεις μπορούν να εμποδίσουν τις προσπάθειες της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι εργατικοί νόμοι και κανονισμοί διαφέρουν σημαντικά από τη μια χώρα στην άλλη, δημιουργώντας νομικές περιπλοκές κατά τη διερεύνηση των διασυνοριακών υποθέσεων ή τη δίωξη των διακρατικών εγκληματικών δικτύων που εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων και στην καταναγκαστική εργασία. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που συμμετέχουν στη διεθνή συνεργασία πρέπει να ανταποκρίνονται σε αυτές τις περίπλοκες νομικές πτυχές, συχνά βασιζόμενοι σε διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες, συμφωνίες αμοιβαίας νομικής συνδρομής και άλλα νομικά μέσα για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, της έκδοσης και της δίωξης των παραβατών. Από την άλλη και οι πολιτισμικές, αλλά και οι γλωσσικές διαφορές μπορούν να επιφέρουν σημαντικά εμπόδια στην αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων από διαφορετικές χώρες και περιοχές, καθώς μπορεί να προκύψουν παρεξηγήσεις ή λανθασμένη επικοινωνία λόγω των διαφορών στα συλ επικοινωνίας, στους κανόνες και στα επίπεδα της γλωσσικής επάρκειας. Η υπέρβαση, αυτών, των φραγμών άρα απαιτεί την επένδυση στην εκπαίδευση περί της πολιτιστικής ευαισθησίας, στις υπηρεσίες της διερμηνείας, αλλά και στον διαπολιτισμικό διάλογο για την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας μεταξύ των διαφορετικών ενδιαφερομένων (Ozgediz & Sachdeva, 1983).

Όμως, εκτός από αυτές τις εξωτερικές προκλήσεις, οι δημόσιοι υπάλληλοι που συμμετέχουν στα πλαίσια της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης μπορεί, επίσης, να αντιμετωπίσουν και εσωτερικά εμπόδια στις διοικήσεις τους. Η γραφειοκρατία, οι άκαμπτες ιεραρχίες και οι ανταγωνιστικές προτεραιότητες εντός των κρατικών υπηρεσιών μπορούν να εμποδίσουν την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών κατά της εκμετάλλευσης, ενώ ο κύκλος των εργασιών και η έλλειψη της συνέχειας στις ηγετικές θέσεις μπορεί να διαταράξουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και τη βιωσιμότητα των προσπαθειών για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Παρά τις προκλήσεις αυτές, ωστόσο, οι δημόσιοι υπάλληλοι παραμένουν αφοσιωμένοι στην αποστολή τους, η οποία είναι η προώθηση της κοινωνικής

δικαιοσύνης και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, ξεπερνώντας τα εμπόδια μέσω της καινοτομίας, της επιμονής και των στρατηγικών συνεργασιών, μπορούν να υλοποιηθούν σημαντικά βήματα στον παγκόσμιο αγώνα κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης. Κατ' επέκταση, η συνεργασία, η αλληλεγγύη και η κοινή δέσμευση για τις κοινές αξίες είναι απαραίτητες για την οικοδόμηση ενός κόσμου, όπου όλοι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια, σεβασμό και δικαιοσύνη, χωρίς φαινόμενα εκμετάλλευσης και κατάχρησης (Goldsmith & Eggers, 2005).

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία

4.1 Ερευνητικός Στόχος

Με υπόβαθρο, λοιπόν, όλα όσα προαναφέρθηκαν κεντρικός στόχος, αυτής, της διπλωματικής εργασίας είναι η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διεθνούς συνεργασίας όσον αφορά την αντιμετώπιση και την πρόληψη της εκμετάλλευσης των εργαζομένων, υπό το πρίσμα των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας. Μέσω της εν λόγω έρευνας, δηλαδή, θα διερευνηθούν διάφορες πτυχές της εργασιακής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των εργασιακών δικαιωμάτων, των άδικων συνθηκών εργασίας και της καταναγκαστικής εργασίας, ενώ θα αναδειχθεί ο ρόλος της διεθνούς συνεργασίας στην αντιμετώπιση του φαινομένου, αλλά και οι απόψεις, στάσεις και θέσεις των δημόσιων λειτουργών που εργάζονται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου φαινομένου. Ως εκ τούτου παρακάτω διαχωρίζονται και παρατίθενται λεπτομερώς τόσο οι **θεωρητικοί**, όσο και οι **ερευνητικοί** στόχοι.

4.1.1 Θεωρητικοί στόχοι

→ Αποσαφήνιση των βασικών εννοιών που διαμορφώνουν την εργασιακή εκμετάλλευση, εστιάζοντας σε παράγοντες όπως η κοινωνική ανισότητα, η ανεργία και η ανεπάρκεια των εργασιακής προστασίας.

→ Ανάλυση της εργασιακής εκμετάλλευσης ως έγκλημα στη Διεθνή & Ευρωπαϊκή Έννομη Τάξη.

→ Ανάπτυξη θεωρητικών πλαισίων που εξετάζουν τον ρόλο της παγκόσμιας διακυβέρνησης στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων.

→ Ανάλυση των ηθικών πτυχών που σχετίζονται με την εργασιακή εκμετάλλευση, εστιάζοντας σε θέματα δικαιοσύνης, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κοινωνικής ευθύνης.

4.1.2 Ερευνητικοί στόχοι

→ Αξιολόγηση της φύσης και της έκτασης των παραβιάσεων των εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά και της επίδρασής τους στους εργαζομένους.

→ Αξιολόγηση του ρόλου των διεθνών οργανισμών στην πρόληψη και αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

→ Ανάλυση της αποτελεσματικότητας της συνεργασίας μεταξύ των εθνών και των προσπαθειών για την ενίσχυση των διεθνών πρωτοβουλιών κατά της εκμετάλλευσης.

→ Διερεύνηση του ρόλου της δημόσιας διοίκησης, αλλά και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι υπάλληλοι, στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

→ Διερεύνηση των απόψεων και των στάσεων των δημόσιων υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας αναφορικά με την επιτρεπόμενη από το κράτος συνεισφορά τους στη μείωση του φαινομένου της εργασιακής εκμετάλλευσης.

4.2 Ερευνητικά Ερωτήματα

1. Ποιος είναι ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της διεθνούς συνεργασίας, όπως για παράδειγμα των διεθνών συμβάσεων εργασίας, των φορέων και των διμερών συμφωνιών στη μείωση και την πρόληψη της εκμετάλλευσης των εργαζομένων;
2. Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση συνδέεται με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ποιες είναι οι διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπισή της;
3. Πώς η συνεργασία μεταξύ της Ελλάδας και των διεθνών οργανισμών συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την εργασιακή εκμετάλλευση;
4. Ποιος είναι ο ρόλος των διεθνών προσπαθειών στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, όπως αναγνωρίζονται από τις υφιστάμενες διεθνείς διακηρύξεις και συνθήκες;
5. Πώς αντιλαμβάνονται οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα, και ποιες στρατηγικές θεωρούν αποτελεσματικές για την αντιμετώπισή τους;

4.3 Ερευνητικές Υποθέσεις

Ερευνητική υπόθεση 1: Η επικύρωση και η τήρηση των διεθνών συμβάσεων εργασίας, η ενεργός συμμετοχή σε φορείς όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO)*

και η εφαρμογή διμερών συμφωνιών σχετίζονται θετικά με τη μείωση των περιπτώσεων εκμετάλλευσης των εργαζομένων παγκοσμίως.

Ερευνητική υπόθεση 2: Ο βαθμός στον οποίο οι χώρες προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδιαίτερα εκείνα που σχετίζονται με την εργασία, είναι αντιστρόφως ανάλογα με την επικράτηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι διεθνείς προσπάθειες, όπως οι πρωτοβουλίες και οι συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών, διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση και την επιβολή αυτών.

Ερευνητική Υπόθεση 3: Οι προσπάθειες συνεργασίας της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς επηρεάζουν θετικά την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης των προκλήσεων που σχετίζονται με την εργασιακή εκμετάλλευση στη χώρα.

Ερευνητική υπόθεση 4: Ο βαθμός στον οποίο οι χώρες εμπλέκονται ενεργά και προωθούν τις αρχές που περιγράφονται στις διεθνείς διακηρύξεις και τις συνθήκες για τα δικαιώματα των εργαζομένων συνδέεται θετικά με τη συνολική προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Οι διεθνείς προσπάθειες συμβάλλουν στη δημιουργία ενός πλαισίου για την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Ερευνητική υπόθεση 5: Υπάρχει υψηλό επίπεδο ευαισθησίας και αντίληψης στους υπάλληλους του Υπουργείου Εργασίας σχετικά με τις προκλήσεις που παρουσιάζει η σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα. Επιπλέον, αναμένεται να προκύψουν διάφορες στρατηγικές που υιοθετούν για να διαχειριστούν αυτές τις προκλήσεις, αντανακλώντας τη συνειδητοποίησή τους για τη σημασία της προσαρμογής στην εξελισσόμενη εργασιακή περιβαλλοντική πραγματικότητα.

4.4 Δείγμα

Η παρούσα έρευνα περιλαμβάνει ένα δείγμα 20 ατόμων (υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης), παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ένα εκτενές και αντιπροσωπευτικό πλαίσιο για την ανάλυση και την κατανόηση των απόψεων και των αντιλήψεων τους σχετικά με το θέμα της εργασιακής εκμετάλλευσης. Με τη συμμετοχή, λοιπόν, του συγκεκριμένου δείγματος αναμένεται η ανάδειξη πολυδιάστατων απόψεων και εμπειριών, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ακρίβεια και την γενίκευση των αποτελεσμάτων.

4.5 Μέθοδος Δειγματοληψίας

Η μέθοδος δειγματοληψίας που έχει επιλεγεί για τη συγκεκριμένη έρευνα είναι η **βολική δειγματοληψία**. Αυτή η μέθοδος χαρακτηρίζεται από την επιλογή συμμετεχόντων που είναι εύκολα προσβάσιμοι και διαθέσιμοι για την έρευνα εξασφαλίζοντας έτσι την άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες. Ο λόγος επιλογής της εν λόγω μεθόδου οφείλεται στην ευκολία και τη γρήγορη συλλογή δεδομένων. Επιπλέον, η βολική δειγματοληψία είναι οικονομικά προσιτή και εξασφαλίζει τη συμμετοχή ατόμων που δεν θα είχαν εύκολη πρόσβαση μέσω άλλων μεθόδων. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι η βολική δειγματοληψία **ενδέχεται να προκαλέσει περιορισμούς** στον βαθμό εκπροσώπησης του δείγματος, καθώς οι συμμετέχοντες είναι επιλεγμένοι με βάση την ευκολία πρόσβασης (Δαμιανού, 2016).

4.6 Μέθοδος & Εργαλείο

Δεδομένης της φύσης των ερευνητικών ερωτημάτων και των υποθέσεων που διατυπώθηκαν παραπάνω, επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της παρούσας μελέτης η **ποιοτική μέθοδος** έρευνας, προκειμένου να εμβαθύνει στην πολυπλοκότητα των θεμάτων που αφορούν την εργασιακή εκμετάλλευση και τη διεθνή συνεργασία. Άλλωστε, σύμφωνα με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα η ποιοτική έρευνα είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για τη διερεύνηση διαφοροποιημένων φαινομένων, όπως είναι οι στάσεις, οι αντιλήψεις και οι εμπειρίες, που αποτελούν εν προκειμένω κεντρικά στοιχεία για την κατανόηση των πολύπλευρων διαστάσεων της εργασιακής εκμετάλλευσης και της σχέσης της με τη διεθνή συνεργασία. Ως εκ τούτου, το εργαλείο που θα αξιοποιηθεί στο εν λόγω ποιοτικό πλαίσιο είναι οι **συνεντεύξεις**. Ένα εργαλείο, δηλαδή, που προσφέρει ένα πλούσιο και δυναμικό μέσο συλλογής, απευθείας από τους συμμετέχοντες, επιτρέποντας στην ερευνήτρια να συλλάβει τις λεπτομέρειες των απαντήσεων. Μέσω των συνεντεύξεων, η ερευνήτρια μπορεί να διερευνήσει τι πιστεύουν οι συμμετέχοντες επί του θέματος, γιατί έχουν αυτές τις απόψεις, αλλά και πώς κατανοούν τις εμπειρίες τους στο ευρύτερο πλαίσιο της εργασιακής εκμετάλλευσης και των διεθνών προσπαθειών για την αντιμετώπισή του. Η διεξαγωγή των συνεντεύξεων θα επιτρέψει στην ερευνήτρια να συνεργαστεί με τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι χρησιμεύουν ως

πληροφοριοδότες λόγω της εξειδίκευσής τους και της άμεσης εμπλοκής τους σε θέματα που σχετίζονται με την εργασία. Μιλώντας με αυτά τα άτομα, η ερευνήτρια θα αποκτήσει τη γνώση που χρειάζεται για τις διάφορες πτυχές της εργασιακής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της επικράτησης, των εκδηλώσεων, των υποκείμενων παραγόντων και της αποτελεσματικότητας των υπάρχοντων μηχανισμών για την καταπολέμησή της. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις θα διευκολύνουν τη διερεύνηση της ευαισθητοποίησης και των αντιλήψεων των συμμετεχόντων σχετικά με τις διεθνείς συμφωνίες και τον ρόλο τους στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο και στο πλαίσιο της Ελλάδας. Μέσω ερωτήσεων διερεύνησης ανοιχτού τύπου, η ερευνήτρια θα ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τις εμπειρίες και τις απόψεις τους σε ένα υποστηρικτικό και μη επικριτικό περιβάλλον, προωθώντας τον πλούσιο διάλογο και εξάγοντας ολιστικά δεδομένα. Ακόμη, οι συνεντεύξεις προσφέρουν ευελιξία, επιτρέποντας στην ερευνήτρια να προσαρμόσει τις ερωτήσεις της με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, αποκαλύπτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο απροσδόκητες ιδέες και εμβαθύνοντας σε σχετικά ζητήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία της συνέντευξης. Τέλος, οι συνεντεύξεις μπορούν να βοηθήσουν στην καταγραφή των πτυχών και της πολυπλοκότητας που είναι εγγενείς στις αντιλήψεις των συμμετεχόντων για τις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το εργασιακό τοπίο και τις στρατηγικές που θεωρούν αποτελεσματικές για την αντιμετώπιση, αυτών, των προκλήσεων. Διερευνώντας τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων για την εξελισσόμενη φύση της εργασίας και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν για την βελτίωση της, θα αποκτηθούν γνώσεις σχετικά με τις βιωμένες πραγματικότητες της δυναμικής της εργασίας και τις προσαρμοστικές στρατηγικές που εφαρμόζουν οι υπάλληλοι στο Υπουργείο Εργασίας. Συνοπτικά, η ποιοτική μέθοδος, που συμπληρώνεται από τις συνεντεύξεις, προσφέρει μια ισχυρή και διαφοροποιημένη προσέγγιση για τη διερεύνηση της περίπλοκης αλληλεπίδρασης μεταξύ της εργασιακής εκμετάλλευσης, της διεθνούς συνεργασίας και των αντιλήψεων και εμπειριών των συμμετεχόντων. Ως εκ τούτου με τη διενέργεια εις βάθος συνεντεύξεων, η ερευνήτρια στοχεύει να αποκαλύψει τις πολύπλευρες διαστάσεις των υπό εξέταση ζητημάτων, αναδεικνύοντας την πολυπλοκότητα της εργασιακής εκμετάλλευσης και τις πιθανές διόδους για την αποτελεσματική αντιμετώπισή της τόσο στο παγκόσμιο, όσο όμως και στο τοπικό πλαίσιο (Παπαναστασίου, 2021; Πουρκός & Δαφέρμος, 2010).

4.7 Ανάλυση Δεδομένων

Μετά τη συλλογή των ποιοτικών δεδομένων που θα εξαχθούν μέσω των συνεντεύξεων, το επόμενο κρίσιμο βήμα στην ερευνητική διαδικασία είναι η ανάλυση των δεδομένων. Δεδομένου ότι οι συνεντεύξεις θα χρησιμεύσουν ως το κύριο εργαλείο συλλογής δεδομένων, θα χρησιμοποιηθεί μια προσέγγιση **ανάλυσης περιεχομένου** για τη συστηματική εξέταση και ερμηνεία των μεταγραφών των συνεντεύξεων. Η ανάλυση περιεχομένου χαρακτηρίζεται ως μια αυστηρή μέθοδος που επιτρέπει στους ερευνητές να εντοπίζουν επαναλαμβανόμενα θέματα, μοτίβα και νοήματα μέσα στα αντικειμενικά δεδομένα, αποκαλύπτοντας έτσι υποκείμενες δομές και ιδέες που είναι εγγενείς στις αφηγήσεις των συμμετεχόντων. Η διαδικασία ανάλυσης περιεχομένου θα ξεκινήσει με την ενδελεχή εξοικείωση των μεταγραφών της συνέντευξης. Η ερευνήτρια θα εξετάσει τα δεδομένα, διαβάζοντας και ξαναδιαβάζοντας τις μεταγραφές για να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη κατανόηση του περιεχομένου. Αυτή η αρχική φάση εξοικείωσης θα της επιτρέψει να εντοπίσει βασικές έννοιες, ιδέες και επαναλαμβανόμενα θέματα που προκύπτουν στις συνεντεύξεις. Μόλις ολοκληρωθεί η εν λόγω εξοικείωση, η ερευνήτρια θα προχωρήσει στη συστηματική κωδικοποίηση των δεδομένων. Η κωδικοποίηση περιλαμβάνει τη διαδικασία εκχώρησης ετικετών ή κωδικών σε τμήματα κειμένου που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα θέματα, έννοιες ή κατηγορίες που προσδιορίζονται κατά την εξοικείωση. Αυτή η διαδικασία επιτρέπει την οργάνωση και την κατηγοριοποίηση των δεδομένων, διευκολύνοντας τον εντοπισμό προτύπων και σχέσεων μέσα στο σύνολο των δεδομένων. Η διαδικασία κωδικοποίησης θα είναι επαναληπτική, με την ερευνήτρια να επανεξετάζει και να βελτιώνει συνεχώς το σχήμα της κωδικοποίησης που επέλεξε, καθώς θα προκύπτουν νέες ιδέες από τα δεδομένα. Αυτή η επαναληπτική προσέγγιση διασφαλίζει ότι η ανάλυση παραμένει ανταποκρινόμενη στην πολυπλοκότητα και τον πλούτο των δεδομένων της συνέντευξης, επιτρέποντας την ενσωμάτωση νέων προοπτικών και ερμηνειών καθώς προκύπτουν. Αφού ολοκληρωθεί η κωδικοποίηση, η ερευνήτρια θα συμμετάσχει στη διαδικασία της ανάπτυξης και της βελτίωσης του θέματος. Τα θέματα είναι γενικά μοτίβα ή έννοιες που προκύπτουν από τα κωδικοποιημένα δεδομένα και αντιπροσωπεύουν τις κεντρικές ιδέες ή τα ευρήματα της ανάλυσης. Η ερευνήτρια θα εντοπίσει και θα ορίσει βασικά θέματα με βάση τα πρότυπα και τις σχέσεις που παρατηρούνται στα κωδικοποιημένα δεδομένα, διασφαλίζοντας ότι τα θέματα

αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια το εύρος και το βάθος των εμπειριών και των προοπτικών των συμμετεχόντων. Μόλις εντοπιστούν τα θέματα, θα πραγματοποιηθεί μια ολοκληρωμένη ανάλυση κάθε θέματος, διερευνώντας τη σημασία, τις επιπτώσεις και τις συνδέσεις του με τα ερευνητικά ερωτήματα και τις υποθέσεις. Αυτή η αναλυτική διαδικασία μπορεί να περιλαμβάνει την σύγκριση και την αντιπαραβολή των θεμάτων σε διαφορετικές συνεντεύξεις, τον εντοπισμό παραλλαγών και ομοιοτήτων στις εμπειρίες των συμμετεχόντων και την εξέταση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των θεμάτων στο ευρύτερο πλαίσιο της εργασιακής εκμετάλλευσης και της διεθνούς συνεργασίας. Τέλος, η ερευνήτρια θα συνθέσει τα ευρήματα της ανάλυσης περιεχομένου σε μια συνεκτική και ουσιαστική αφήγηση που αναδεικνύει την σοβαρότητα της εργασιακής εκμετάλλευσης, τη διεθνή συνεργασία και τις απόψεις των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης. Μέσω αυτής της διαδικασίας, η ερευνήτρια θα αναδειξεί τις πολυδιάστατες και διαφοροποιημένες γνώσεις που συμβάλλουν στη καλύτερη κατανόηση των υπό εξέταση ζητημάτων, ενώ παράλληλα ενημερώνουν την τεκμηριωμένη πολιτική και πρακτική στον τομέα των εργασιακών δικαιωμάτων και της διεθνούς συνεργασίας (Παπαναστασίου, 2021; Πουρκός & Δαφέρμος, 2010).

Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα & Συζήτηση

Δημογραφικά Χαρακτηριστικά Δείγματος:

Τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων της παρούσας έρευνας παρέχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των ατόμων που εμπλέκονται στην εργασιακή πραγματικότητα, αλλά και των χαρακτηριστικών τους. Παρακάτω αναλύονται τα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, όπως το φύλο, η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η θέση ευθύνης.

Φύλο: Οι συμμετέχοντες στην έρευνα αντιπροσωπεύουν μια ισορροπημένη κατανομή φύλου. Συγκεκριμένα, το 50% των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και το 50% άνδρες. Αυτή η ισορροπία εξασφαλίζει ότι οι απόψεις και οι εμπειρίες και των δύο φύλων εκπροσωπούνται εξίσου στην ανάλυση των δεδομένων.

Ηλικία: Η ηλικιακή κατανομή των συμμετεχόντων κυμαίνεται από νεαρούς επαγγελματίες έως έμπειρους εργαζομένους. Οι ηλικιακές ομάδες χωρίστηκαν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες: 20-30 ετών (25%), 31-40 ετών (35%), 41-50 ετών (25%) και άνω των 50 ετών (15%). Η κατανομή, αυτή, επιτρέπει την κατανόηση των διαφορών στις απόψεις και τις εμπειρίες μεταξύ νεότερων και μεγαλύτερων εργαζομένων.

Έτη προϋπηρεσίας: Οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία στην εργασιακή τους εμπειρία. Οι κατηγορίες των ετών προϋπηρεσίας περιλαμβάνουν: 0-5 έτη (20%), 6-10 έτη (30%), 11-20 έτη (25%) και άνω των 20 ετών (25%). Η ποικιλία αυτή βοηθά στην ανάλυση του πώς η εργασιακή εμπειρία επηρεάζει τις απόψεις και τις αντιλήψεις για την εργασιακή εκμετάλλευση και τις συνθήκες εργασίας.

Θέση ευθύνης: Η ανάλυση των θέσεων ευθύνης δείχνει ότι οι συμμετέχοντες κατέχουν διάφορους ρόλους μέσα στους οργανισμούς τους. Οι κατηγορίες περιλαμβάνουν: εργαζόμενοι χωρίς διοικητική ευθύνη (40%), υπεύθυνοι ομάδων ή τμημάτων (30%), διευθυντές (20%) και ανώτατα στελέχη (10%). Η κατανομή, αυτή, επιτρέπει την κατανόηση των διαφορών στις αντιλήψεις μεταξύ των εργαζομένων σε διαφορετικά επίπεδα ευθύνης.

Εν κατακλείδι, τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων παρέχουν μια πλούσια βάση για την ανάλυση των δεδομένων και την κατανόηση των διαφορετικών προοπτικών που φέρουν οι συμμετέχοντες από διάφορα υπόβαθρα και εμπειρίες.

Ποιος είναι ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της διεθνούς συνεργασίας, όπως για παράδειγμα των διεθνών συμβάσεων εργασίας, των φορέων και των διμερών συμφωνιών στη μείωση και την πρόληψη της εκμετάλλευσης των εργαζομένων;

Οι μηχανισμοί της διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών συμβάσεων εργασίας, των φορέων και των διμερών συμφωνιών, διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων, ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των εθνών, καθιερώνοντας κοινά πρότυπα και διευκολύνοντας την επιβολή των εργασιακών δικαιωμάτων παγκοσμίως. Μέσω αυτών των μηχανισμών, οι χώρες μπορούν να συνεργαστούν για την καταπολέμηση των διαφόρων μορφών εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας, της παιδικής εργασίας, κ.λπ., προωθώντας έτσι την αξιοπρεπή εργασία και διασφαλίζοντας την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Ένας σημαντικός αντίκτυπος των μηχανισμών της διεθνούς συνεργασίας είναι η θέσπιση νομικών πλαισίων και προτύπων που θέτουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για τις αποδεκτές πρακτικές εργασίας. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας, όπως αυτές που αναπτύχθηκαν από τη *Διεθνή Οργάνωση Εργασίας*, χρησιμεύουν ως θεμελιώδη όργανα για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων παρέχοντας ένα πλαίσιο για τα κράτη μέλη προκειμένου να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν νόμους και πολιτικές που τηρούν τα πρότυπα εργασίας. Με την επικύρωση και την υιοθέτηση αυτών των συμβάσεων, οι χώρες δεσμεύονται να σέβονται και να προωθούν τα θεμελιώδη εργασιακά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, του δικαιώματος στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και της εξάλειψης κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. Επιπλέον, διεθνείς οργανισμοί εργασίας, όπως η ΔΟΕ, παρέχουν υποστήριξη και τεχνική βοήθεια στα κράτη μέλη για την εφαρμογή και την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα εργασίας. Αυτές οι υπηρεσίες προσφέρουν τεχνογνωσία, πόρους και πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων για να βοηθήσουν τις χώρες να βελτιώσουν τα συστήματα επιθεώρησης εργασίας τους, να ενισχύσουν τους μηχανισμούς επιβολής του εργατικού νόμου και να προωθήσουν τη διακυβέρνηση της αγοράς εργασίας. Με την προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ

των κυβερνήσεων, των εργοδοτών και των οργανώσεων, οι διεθνείς οργανισμοί εργασίας διευκολύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων και την προώθηση ευκαιριών αξιοπρεπούς εργασίας. Οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ των χωρών διαδραματίζουν, επίσης, κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων διευκολύνοντας την αμοιβαία συνεργασία και τον συντονισμό σε θέματα που σχετίζονται με την εργασία. Αυτές οι συμφωνίες συχνά περιλαμβάνουν διατάξεις για συνεργασία σε θέματα όπως η εργατική μετανάστευση, η διασυνοριακή εμπορία εργατικού δυναμικού και η επιβολή των προτύπων εργασίας σε πολυεθνικές αλυσίδες εφοδιασμού. Με τη θέσπιση μηχανισμών για την ανταλλαγή πληροφοριών, για τη διεξαγωγή κοινών ερευνών και για την επίτευξη της διασυνοριακής συνεργασίας, οι διμερείς συμφωνίες επιτρέπουν στις χώρες να συνεργάζονται πιο αποτελεσματικά για την καταπολέμηση των διακρατικών μορφών εκμετάλλευσης των εργαζομένων και τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των μεταναστών εργαζομένων. Τέλος, η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της διεθνούς συνεργασίας για τη μείωση και την πρόληψη της εκμετάλλευσης των εργαζομένων εξαρτάται από τη δέσμευση των συμμετεχουσών χωρών, καθώς και από τη διαθεσιμότητα των πόρων και της θεσμικής ικανότητας για την εφαρμογή και την επιβολή των προτύπων εργασίας. Η ισχυρή πολιτική βούληση, οι αποτελεσματικές δομές διακυβέρνησης και τα ισχυρά νομικά πλαίσια είναι απαραίτητα για τη μετατροπή των διεθνών δεσμεύσεων σε συγκεκριμένες ενέργειες και αποτελέσματα επί τόπου. Εν κατακλείδι, οι μηχανισμοί της διεθνούς συνεργασίας διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων παρέχοντας ένα πλαίσιο συνεργασίας, καθιερώνοντας κοινά πρότυπα και διευκολύνοντας την επιβολή των εργασιακών δικαιωμάτων. Με την προώθηση του διαλόγου, την ανταλλαγή γνώσεων και την κινητοποίηση της συλλογικής δράσης, αυτοί οι μηχανισμοί συμβάλλουν στην προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, προωθώντας έτσι την κοινωνική δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη παγκοσμίως.

Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση συνδέεται με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ποιες είναι οι διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπισή της;

Η εργασιακή εκμετάλλευση είναι στενά συνυφασμένη με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς παραβιάζει άμεσα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις

ελευθερίες που κατοχυρώνονται στα διεθνή κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στον πυρήνα της, η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει την παραβίαση της αξιοπρέπειας, της αυτονομίας και της ευημερίας των ατόμων μέσω πρακτικών όπως η καταναγκαστική εργασία, η παιδική εργασία, η εμπορία ανθρώπων και οι μη ασφαλείς συνθήκες εργασίας. Αυτές οι εκμεταλλευτικές πρακτικές υπονομεύουν την εγγενή αξιοπρέπεια των ατόμων, ενώ ταυτόχρονα τους στερούν τα δικαιώματά τους σε δίκαιους μισθούς, ασφαλείς συνθήκες εργασίας και ελευθερία από καταναγκασμό και κακοποίηση. Η σχέση μεταξύ της εργασιακής εκμετάλλευσης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπογραμμίζεται από την αναγνώριση των εργασιακών δικαιωμάτων ως θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο διεθνές δίκαιο. Μέσα όπως η *Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων*, το *Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα* και οι βασικές συμβάσεις της *Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας* επιβεβαιώνουν το δικαίωμα κάθε ατόμου να εργάζεται υπό δίκαιες και ευνοϊκές συνθήκες, να λαμβάνει ίση αμοιβή και να εργάζεται σε ασφαλή και υγιή εργασιακά περιβάλλοντα. Διαμορφώνοντας τα εργασιακά δικαιώματα ως ανθρώπινα δικαιώματα, αυτά τα μέσα υπογραμμίζουν την εγγενή αξιοπρέπεια και αξία όλων των εργαζομένων, ενώ τονίζουν την υποχρέωση των κρατών να προστατεύουν και να προωθούν αυτά τα δικαιώματα. Οι διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν μια σειρά νομικών, πολιτικών και θεσμικών μέτρων που στοχεύουν στην πρόληψη, τον εντοπισμό και την αποκατάσταση των παραβιάσεων των εργασιακών δικαιωμάτων. Στο επίκεντρο αυτών των προσπαθειών βρίσκεται το πλαίσιο που παρέχεται από τη ΔΟΕ, το οποίο θέτει διεθνή πρότυπα εργασίας και προωθεί την εφαρμογή τους μέσω τεχνικής βοήθειας, πρωτοβουλιών ανάπτυξης ικανοτήτων και υπεράσπισης. Οι βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για την καταναγκαστική εργασία, την παιδική εργασία και την απαγόρευση των διακρίσεων στην απασχόληση, χρησιμεύουν ως βασικά μέσα για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο χώρο εργασίας. Εκτός από τη ΔΟΕ, διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, όπως το *Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC)*, ο *Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM)* και το *Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF)*, διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων μορφών της εργασιακής εκμετάλλευσης, όπως η εμπορία ανθρώπων, η εκμετάλλευση μεταναστών εργαζομένων και η παιδική εργασία. Αυτοί οι οργανισμοί παρέχουν

υποστήριξη στα κράτη μέλη για την ενίσχυση των νομικών πλαισίων, την ενίσχυση της ικανότητας επιβολής του νόμου και την παροχή βοήθειας και προστασίας στα θύματα εκμετάλλευσης. Ακόμη, οι διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης εκτείνονται πέρα από τη σφαίρα των νομικών και πολιτικών πλαισίων για να συμπεριλάβουν ευρύτερες πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι *Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs)*, και ιδιαίτερα ο στόχος 8 για την αξιοπρεπή εργασία και την οικονομική ανάπτυξη, τονίζουν τη σημασία της εξάλειψης της καταναγκαστικής εργασίας, της παιδικής εργασίας και όλων των μορφών εκμετάλλευσης έως το 2030. Με την ενσωμάτωση των εργασιακών δικαιωμάτων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην παγκόσμια ανάπτυξη οι ΣΒΑ παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της εργασιακής εκμετάλλευσης και την προώθηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ισότητας. Συνοπτικά, η εργασιακή εκμετάλλευση συνδέεται εγγενώς με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς συνιστά σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων. Οι διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν μια σειρά νομικών, πολιτικών και θεσμικών μέτρων που στοχεύουν στην πρόληψη και την αποκατάσταση των παραβιάσεων των εργασιακών δικαιωμάτων, στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και στην προάσπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ισότητας για όλους τους εργαζόμενους. Αντιμετωπίζοντας τις βασικές και μη αιτίες της εκμετάλλευσης και προωθώντας μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα της εργασιακής διακυβέρνησης, αυτές οι προσπάθειες συμβάλλουν στην υλοποίηση ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου κόσμου για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές.

Πώς η συνεργασία μεταξύ της Ελλάδας και των διεθνών οργανισμών συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την εργασιακή εκμετάλλευση;

Η συνεργασία της Ελλάδας και των διεθνών οργανισμών είναι ιδιαίτερα σημαντική στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την εργασιακή εκμετάλλευση, διευκολύνοντας την ανταλλαγή γνώσεων, πόρων και βέλτιστων πρακτικών, ενισχύοντας την ικανότητα των εθνικών θεσμών και προωθώντας τη συντονισμένη δράση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ένας σημαντικός τρόπος με τον οποίο αυτή η συνεργασία συμβάλλει στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης είναι μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης για την

ανάπτυξη ικανοτήτων. Διεθνείς οργανισμοί όπως η *Διεθνής Οργάνωση Εργασίας*, το *Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα* και ο *Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης* προσφέρουν εμπειρογνωμοσύνη, εκπαίδευση και πόρους για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Ελλάδας, προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εργασιακή εκμετάλλευση. Αυτό περιλαμβάνει την υποστήριξη για την ανάπτυξη ισχυρών νομικών πλαισίων, τη δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών παρακολούθησης και επιβολής και την παροχή βοήθειας και προστασίας στα θύματα εκμετάλλευσης. Επίσης, η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς επιτρέπει στην Ελλάδα να αποκτήσει πρόσβαση σε εξειδικευμένη γνώση και τεχνογνωσία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μορφών εργασιακής εκμετάλλευσης, όπως η εμπορία ανθρώπων, η καταναγκαστική εργασία και η παιδική εργασία. Αξιοποιώντας τους πόρους και την εμπειρία των διεθνών εταίρων, η Ελλάδα μπορεί να επωφεληθεί από καινοτόμες προσεγγίσεις, τεκμηριωμένες παρεμβάσεις και στοχευμένες στρατηγικές, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες στις μοναδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Αυτή η συνεργασία προωθεί μια πιο ολιστική και συντονισμένη απάντηση στις πολύπλευρες διαστάσεις του προβλήματος, διασφαλίζοντας ότι οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης είναι ολοκληρωμένες, αποτελεσματικές και βιώσιμες. Έπειτα, η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς ενισχύει τη δέσμευση της Ελλάδας σε περιφερειακές και παγκόσμιες πρωτοβουλίες με στόχο την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης και την προώθηση των εργασιακών δικαιωμάτων. Με τη συμμετοχή σε διεθνή φόρουμ, συνέδρια και ομάδες εργασίας, η Ελλάδα μπορεί να μοιραστεί εμπειρίες, διδάγματα και καλές πρακτικές με άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις. Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών και ιδεών προάγει την αμοιβαία μάθηση και την αλληλεγγύη και ενισχύει τη διεθνή αλληλεγγύη στον αγώνα κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης. Από την άλλη, η συνεργασία της Ελλάδας και των διεθνών οργανισμών διευκολύνει τη διασυνοριακή συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα εργασιακής εκμετάλλευσης. Δεδομένου του διακρατικού χαρακτήρα των μορφών της εργασιακής εκμετάλλευσης, όπως η εμπορία ανθρώπων και η εκμετάλλευση των μεταναστών εργαζομένων, η αποτελεσματική συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των χωρών είναι ουσιαστικής σημασίας για τον εντοπισμό και τη διακοπή των εγκληματικών δικτύων, τη δίωξη των δραστών και την παροχή βοήθειας και προστασίας στα θύματα. Οι διεθνείς οργανισμοί

χρησιμεύουν ως πλατφόρμες για τη διευκόλυνση του διαλόγου, την προώθηση των εταιρικών σχέσεων και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων που σχετίζονται με την εργασιακή εκμετάλλευση. Άρα, η συνεργασία μεταξύ της Ελλάδας και των διεθνών οργανισμών είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από την εκμετάλλευση της εργασίας μέσω της ενίσχυσης της εθνικής ικανότητας, της προώθησης της γνώσης και της συνεργασίας και της ενίσχυσης της συντονισμένης δράσης σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Με τη συνεργασία, η Ελλάδα και οι διεθνείς εταίροι της μπορούν να αναπτύξουν ολοκληρωμένες, αποτελεσματικές και βιώσιμες απαντήσεις στην εργασιακή εκμετάλλευση, προωθώντας έτσι την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την κοινωνική δικαιοσύνη για όλους.

Ποιος είναι ο ρόλος των διεθνών προσπαθειών στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, όπως αναγνωρίζονται από τις υφιστάμενες διεθνείς διακηρύξεις και συνθήκες;

Οι διεθνείς προσπάθειες διαδραματίζουν, επίσης, κεντρικό ρόλο στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων όπως αναγνωρίζονται από τις υφιστάμενες διεθνείς διακηρύξεις και συνθήκες με τη θέσπιση κανόνων, προτύπων και μηχανισμών για την προστασία και την επιβολή τους σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτές οι προσπάθειες είναι τοποθετημένες σε μια πλούσια σειρά διεθνών μέσων, συμπεριλαμβανομένων διακηρύξεων, συνθηκών, συμβάσεων και συστάσεων, που επιβεβαιώνουν τις θεμελιώδεις αρχές των εργασιακών δικαιωμάτων και παρέχουν ένα πλαίσιο δράσης από κυβερνήσεις, εργοδότες, εργαζομένους και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Ένας από τους βασικούς ρόλους των διεθνών προσπαθειών είναι η κωδικοποίηση και η άρθρωση των αρχών και των αξιών που διέπουν τα δικαιώματα των εργαζομένων μέσω διεθνών διακηρύξεων και συνθηκών. Μέσα όπως η *Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων*, το *Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα* και η *Διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας* για τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία χρησιμεύουν ως θεμελιώδη έγγραφα που αναγνωρίζουν την εγγενή αξιοπρέπεια και αξία όλων των ατόμων και επιβεβαιώνουν τα δικαιώματά τους για αξιοπρεπή εργασία, δίκαιους μισθούς, ασφαλείς συνθήκες εργασίας και συλλογικές διαπραγματεύσεις. Επιπλέον, οι διεθνείς προσπάθειες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της επικύρωσης και της εφαρμογής των διεθνών συνθηκών και

συμβάσεων που προστατεύουν και προάγουν τα δικαιώματα των εργαζομένων. Η ΔΟΕ, ως εξειδικευμένη υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών για θέματα εργασίας, θέτει τα διεθνή πρότυπα εργασίας μέσω των συμβάσεων και των συστάσεων της, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, η καταναγκαστική εργασία, η παιδική εργασία και η μη διάκριση στην απασχόληση. Ενθαρρύνοντας τα κράτη μέλη να επικυρώσουν και να προσχωρήσουν σε αυτές τις συμβάσεις, οι διεθνείς προσπάθειες δημιουργούν ένα πλαίσιο για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και ισότητας στους χώρους εργασίας. Ακόμη, οι διεθνείς προσπάθειες διευκολύνουν τους μηχανισμούς παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και λογοδοσίας για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα εργασίας και την προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στην εφαρμογή των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Οι εποπτικοί μηχανισμοί της ΔΟΕ, συμπεριλαμβανομένης της *Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την Εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων* και της *Διεθνούς Διάσκεψης Εργασίας*, παρέχουν πλατφόρμες για την παρακολούθηση της εφαρμογής των διεθνών προτύπων εργασίας από τα κράτη μέλη και την έκδοση συστάσεων για την εφαρμογή τους. Διεθνείς οργανισμοί, όπως το *Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών* και περιφερειακοί φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση και την αναφορά παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τα δικαιώματα των εργαζομένων, και προωθούν τη λογοδοσία για τους δράστες. Επιπλέον, οι διεθνείς προσπάθειες υποστηρίζουν πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων, τεχνική βοήθεια και δραστηριότητες ανταλλαγής γνώσεων για την ενίσχυση των εθνικών θεσμών, τη βελτίωση της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα εργασίας και την ενδυνάμωση των εργαζομένων στο να ασκούν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους. Μέσω πρωτοβουλιών όπως τα προγράμματα τεχνικής συνεργασίας της ΔΟΕ, οι χώρες λαμβάνουν υποστήριξη σε τομείς όπως η μεταρρύθμιση του εργατικού δικαίου, η επιθεώρηση εργασίας, ο κοινωνικός διάλογος και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να οικοδομήσουν ανθεκτικές και χωρίς αποκλεισμούς αγορές εργασίας που σέβονται και προωθούν τα δικαιώματα των εργαζομένων. Συνοπτικά, ο ρόλος των διεθνών προσπαθειών για την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων όπως αναγνωρίζονται από τις υφιστάμενες διεθνείς διακηρύξεις και συνθήκες είναι πολύπλευρος και περιεκτικός. Αυτές οι προσπάθειες θεσπίζουν

κανόνες, πρότυπα και μηχανισμούς για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, ενθαρρύνουν την επικύρωση και εφαρμογή των διεθνών συνθηκών και συμβάσεων, διευκολύνουν τους μηχανισμούς παρακολούθησης και λογοδοσίας και υποστηρίζουν πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων για την ενίσχυση των εθνικών θεσμών και την ενδυνάμωση των εργαζομένων. Με τη παγκόσμια συνεργασία, οι διεθνείς προσπάθειες συμβάλλουν στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της προώθησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Πώς αντιλαμβάνονται οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα, και ποιες στρατηγικές θεωρούν αποτελεσματικές για την αντιμετώπισή τους;

Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εργασίας αντιλαμβάνονται τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα μέσα από διάφορους τομείς, αντανακλώντας τις εμπειρίες, την τεχνογνωσία και τις προοπτικές τους στον τομέα της εργασιακής διακυβέρνησης. Αυτές οι προκλήσεις περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών προόδων, της αλλαγής της δυναμικής της αγοράς εργασίας, των εξελισσόμενων εργασιακών σχέσεων και των αναδυόμενων μορφών εκμετάλλευσης. Η κατανόηση του τρόπου, με τον οποίο οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται αυτές τις προκλήσεις και τις στρατηγικές που θεωρούν αποτελεσματικές για την αντιμετώπισή τους είναι ζωτικής σημασίας για την ενημέρωση της ανάπτυξης πολιτικών, την κατανομή των πόρων και τις πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων εντός του Υπουργείου Εργασίας. Ειδικότερα, κάποιες από τις κύριες προκλήσεις περιλαμβάνουν τις τεχνολογικές εξελίξεις που επηρεάζουν τις θέσεις εργασίας και τις απαιτούμενες δεξιότητες, την αύξηση των μη τυπικών μορφών εργασίας που οδηγούν σε αβέβαιες συνθήκες εργασίας και τις νέες μορφές εκμετάλλευσης, όπως η εμπορία ανθρώπων και η αναγκαστική εργασία. Σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές που θεωρούν αποτελεσματικές για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι υπάλληλοι μπορεί να προσανατολίζονται προς την εφαρμογή νέων νομοθετικών πλαισίων που να προσαρμόζονται στις νέες πραγματικότητες της αγοράς εργασίας. Αυτά τα πλαίσια μπορεί να περιλαμβάνουν δικαιώματα εργασίας για τους εργαζόμενους σε μη τυπικές μορφές απασχόλησης, προστασία από την εργασιακή εκμετάλλευση και αποζημίωση για απώλεια εργασίας λόγω τεχνολογικών εξελίξεων. Επιπλέον, οι υπάλληλοι θεωρούν απαραίτητη τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών

προγραμμάτων και ενημερωτικών εκστρατειών για την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις νέες πραγματικότητες της αγοράς εργασίας. Η ενίσχυση της εργασιακής εποπτείας και η επέκταση της κοινωνικής προστασίας είναι επίσης σημαντικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από τη σύγχρονη εργασιακή πραγματικότητα. Τέλος, σημαντικό να αναφερθεί είναι το γεγονός ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι που ασχολούνται με την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης αντιμετωπίζουν πολυάριθμες προκλήσεις που μπορούν να εμποδίσουν τις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά αυτό το περίπλοκο ζήτημα. Αυτές οι δυσκολίες πηγάζουν από διάφορους παράγοντες, που κυμαίνονται από θεσμικούς περιορισμούς έως περιορισμούς πόρων και την εγγενή πολυπλοκότητα της ίδιας της εργασιακής εκμετάλλευσης. Μια σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι η πολύπλευρη φύση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Η εργασιακή εκμετάλλευση εκδηλώνεται με διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής εργασίας, της παιδικής εργασίας, της εμπορίας ανθρώπων, της κλοπής μισθών και των μη ασφαλών συνθηκών εργασίας. Κάθε φόρμα απαιτεί μια προσαρμοσμένη απάντηση, που απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και πόρους. Οι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν αυτήν την πολυπλοκότητα, ιδιαίτερα όταν κατέχουν περιορισμένη εκπαίδευση και τεχνογνωσία στον εντοπισμό και την αντιμετώπιση διαφορετικών τύπων εκμετάλλευσης. Επιπλέον, η λαθραία φύση της εργασιακής εκμετάλλευσης παρουσιάζει τρομερά εμπόδια στον εντοπισμό και την επιβολή. Οι πρακτικές εκμετάλλευσης εμφανίζονται συχνά σε κρυφούς τομείς της οικονομίας, όπως η γεωργία, η οικιακή εργασία και οι άτυπες αγορές εργασίας, γεγονός που καθιστά δύσκολη την παρακολούθηση και τη ρύθμισή τους. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που είναι επιφορτισμένοι με την επιβολή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε αυτούς τους κρυφούς χώρους, τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και τη δίωξη των δραστών, ειδικά ελλείπει ισχυρών νομικών πλαισίων και εργαλείων έρευνας. Οι περιορισμοί των πόρων αποτελούν άλλο ένα σημαντικό εμπόδιο στην αποτελεσματική δράση κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι δημόσιες υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης λειτουργούν συχνά με περιορισμένους προϋπολογισμούς, προσωπικό και τεχνολογική υποδομή. Οι ανεπαρκείς πόροι μπορεί να εμποδίσουν τις προσπάθειες για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων, την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης θυμάτων και την

αποτελεσματική επιβολή της εργατικής νομοθεσίας. Ακόμη, τα μέτρα λιτότητας και οι περικοπές του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, μπορούν να επιδεινώσουν περαιτέρω αυτούς τους περιορισμούς των πόρων, υπονομεύοντας την ικανότητα των δημοσίων υπαλλήλων να αντιμετωπίσουν την εκμετάλλευση. Τα θεσμικά εμπόδια στις κυβερνητικές γραφειοκρατίες μπορούν επίσης να εμποδίσουν την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι ασαφείς προσεγγίσεις και οι κατακερματισμένες εντολές μεταξύ των υπηρεσιών μπορεί να εμποδίσουν τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των σχετικών κυβερνητικών υπηρεσιών. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που ασχολούνται με την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης αντιμετωπίζουν, τέλος, εξωτερικές πιέσεις και κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων απειλών για την προσωπική τους ασφάλεια και την επαγγελματική τους ακεραιότητα. Μπορεί να αντιμετωπίσουν αντίσταση και απώθηση από ισχυρά κατοχυρωμένα συμφέροντα, συμπεριλαμβανομένων αδίστακτων εργοδοτών, εγκληματικών συνδικάτων και διεφθαρμένων αξιωματούχων, που επιδιώκουν να διατηρήσουν το status quo και να προστατεύσουν τα παράνομα κέρδη τους. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που υποστηρίζουν την αλλαγή και τη λογοδοσία ενδέχεται να αντιμετωπίσουν εκφοβισμό, παρενόχληση, ακόμη και σωματική βία, θέτοντας σημαντικούς κινδύνους για την ευημερία και την αποτελεσματικότητά τους.

Συμπεράσματα:

Συμπερασματικά, από τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν, προέκυψαν ενδιαφέροντα και πολυδιάστατα ευρήματα σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση και τη διεθνή συνεργασία για την αντιμετώπισή της. Η ποικιλία των απόψεων και των εμπειριών των συμμετεχόντων αποδεικνύει τη σύνθετη φύση του προβλήματος και τις πολυάριθμες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι, οι εργοδότες και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής.

Οι συνεντευξιαζόμενοι συμφώνησαν ευρέως ότι η εργασιακή εκμετάλλευση αποτελεί σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η εκμετάλλευση, αυτή εκδηλώνεται με διάφορους τρόπους, όπως η καταναγκαστική εργασία, οι χαμηλοί μισθοί, οι υπερωρίες χωρίς αμοιβή και οι ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας. Τα δικαιώματα των εργαζομένων στην ασφάλεια, την υγεία και την αξιοπρεπή αμοιβή παραβιάζονται συστηματικά σε πολλές περιπτώσεις. Οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι η προστασία αυτών των δικαιωμάτων πρέπει να είναι προτεραιότητα για κάθε κράτος

και ότι οι διεθνείς οργανισμοί πρέπει να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην προώθηση και την επιβολή αυτών των δικαιωμάτων.

Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας, όπως αυτές της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αναγνωρίζονται ως θεμελιώδη εργαλεία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Οι συμμετέχοντες επεσήμαναν ότι οι διεθνείς συμβάσεις θέτουν τα ελάχιστα πρότυπα για την προστασία των εργαζομένων και δημιουργούν ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη εθνικών πολιτικών. Ωστόσο, η επιτυχία τους εξαρτάται από την πολιτική βούληση των κρατών ώστε να τις επικυρώσουν και να τις εφαρμόσουν. Η αποτελεσματικότητα των διεθνών συμβάσεων μπορεί να ενισχυθεί μέσω ισχυρότερων μηχανισμών παρακολούθησης και επιβολής.

Ένα σημαντικό εμπόδιο στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης είναι η έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των χωρών. Η διαφοροποίηση των νομικών συστημάτων, οι πολιτισμικές διαφορές και οι διαφορετικές προτεραιότητες δυσχεραίνουν τη δημιουργία ενιαίων προτύπων και πολιτικών. Επιπλέον, οι πολιτικές αντιστάσεις και η έλλειψη χρηματοδότησης αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών.

Οι συμμετέχοντες παρουσίασαν διάφορες βέλτιστες πρακτικές και προτάσεις για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Πολλοί τόνισαν τη σημασία της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης των εργαζομένων για τα δικαιώματά τους. Η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και η αυστηρότερη επιβολή των νόμων είναι επίσης κρίσιμες. Επιπλέον, η ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας μέσω κοινών προγραμμάτων, ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Η ανάλυση των συνεντεύξεων καταδεικνύει ότι η εργασιακή εκμετάλλευση παραμένει ένα επίμονο και πολυδιάστατο πρόβλημα που απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Οι διεθνείς συμβάσεις και οργανισμοί κατέχουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά η επιτυχία τους εξαρτάται από την ενεργή συμμετοχή και δέσμευση των κρατών. Η ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης, η βελτίωση της συνεργασίας και η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών είναι βασικά στοιχεία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Η Ελλάδα, ως μέλος διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, έχει την ευκαιρία να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της προστασίας των εργαζομένων και στην καταπολέμηση της εκμετάλλευσης. Μέσω της ενίσχυσης των εθνικών θεσμών

και της συνεργασίας με διεθνείς φορείς, μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος στην προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και στη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου εργασιακού περιβάλλοντος.

Περιορισμοί

Καθώς οι περιορισμοί της εκάστοτε έρευνας πρέπει να αναγνωρίζονται για να παρέχουν το πλαίσιο για την ανάλυση και τα συμπεράσματα, παρακάτω παρατίθενται οι κυριότεροι από αυτούς που αντιμετώπισε η ερευνήτρια κατά τη διεξαγωγή της παρούσας μελέτης:

Μέγεθος δείγματος: Το μικρό μέγεθος του δείγματος, με μόνο 20 συμμετέχοντες από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, μπορεί να περιορίσει την εκτεταμένη γενίκευση των αποτελεσμάτων σε ευρύτερες ομάδες πληθυσμού.

Μέθοδος δειγματοληψίας: Η χρήση της βολικής δειγματοληψίας μπορεί να επιφέρει περιορισμούς στην αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, καθώς οι συμμετέχοντες επιλέγονται με βάση την προσβασιμότητα.

Προκατάληψη: Μπορεί να υπάρχουν εγγενείς προκαταλήψεις στις απαντήσεις που παρέχονται από τους συμμετέχοντες, που επηρεάζονται από παράγοντες όπως η μεροληψία της κοινωνικής επιθυμίας ή οι ατομικές προοπτικές και εμπειρίες των ερωτηθέντων.

Υποκειμενικότητα: Καθώς η ποιοτική έρευνα περιλαμβάνει υποκειμενική ερμηνεία, μπορεί να υπάρχουν διαφορές στην ερμηνεία των απαντήσεων της συνέντευξης, που ενδεχομένως επηρεάζουν τη συνέπεια και την αξιοπιστία των ευρημάτων.

Πολιτικοί Παράγοντες: Τα ευρήματα της μελέτης μπορεί να επηρεαστούν από συναφείς παράγοντες που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας ή το ελληνικό πλαίσιο, οι οποίοι μπορεί να μην ισχύουν για άλλους οργανισμούς ή χώρες.

Χρονικοί περιορισμοί: Το χρονικό πλαίσιο και οι πόροι της μελέτης ενδέχεται να περιορίσουν το βάθος και το εύρος της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, επηρεάζοντας ενδεχομένως την πληρότητα των ευρημάτων.

Μελλοντικές Έρευνες

Η μελλοντική έρευνα στον τομέα της εργασιακής εκμετάλλευσης και της διεθνούς συνεργασίας θα μπορούσε να διερευνήσει διάφορους άλλους τομείς

προκειμένου να βελτιώσει την κατανόηση και να αντιμετωπίσει τα υφιστάμενα κενά. Για παράδειγμα, η διεξαγωγή συγκριτικών μελετών σε διαφορετικές χώρες και περιοχές θα μπορούσε να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις παραλλαγές στην επικράτηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, τα ρυθμιστικά πλαίσια και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών της διεθνούς συνεργασίας. Η συγκριτική έρευνα θα μπορούσε, επίσης, να εξετάσει πολιτιστικούς, κοινωνικό-οικονομικούς και θεσμικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη δυναμική της εργασιακής εκμετάλλευσης. Ακόμη, τα σχέδια διαχρονικής έρευνας που παρακολουθούν τις αλλαγές με την πάροδο του χρόνου θα μπορούσαν να προσφέρουν πολύτιμες γνώσεις για την εξελισσόμενη φύση της εκμετάλλευσης της εργασίας, την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και τον αντίκτυπο των προσπαθειών της διεθνούς συνεργασίας. Οι μακροπρόθεσμες μελέτες θα επιτρέψουν την αξιολόγηση των τάσεων, των προτύπων και της βιωσιμότητας των πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Περαιτέρω ποιοτική έρευνα που χρησιμοποιεί ομάδες εστίασης και εθνογραφικές προσεγγίσεις θα μπορούσε να εμβαθύνει στις βιωμένες εμπειρίες των εργαζομένων, των εργοδοτών και των ενδιαφερομένων που επηρεάζονται από την εργασιακή εκμετάλλευση. Οι ποιοτικές μελέτες θα μπορούσαν να παρέχουν διαφοροποιημένες κατανοήσεις των παραγόντων του πλαισίου, της δυναμικής ισχύος και των φραγμών στην πρόσβαση σε δικαιώματα και προστασίες, ενώ η μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να επικεντρωθεί και στην αξιολόγηση της εφαρμογής και επιβολής της εργατικής νομοθεσίας, των διεθνών συμβάσεων και των διμερών συμφωνιών με στόχο την πρόληψη και τη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Η ανάλυση πολιτικής θα μπορούσε να εντοπίσει κενά, προκλήσεις και βέλτιστες πρακτικές στη διαμόρφωση, εφαρμογή και παρακολούθηση της πολιτικής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τέλος, η διεξαγωγή αυστηρών αξιολογήσεων των επιπτώσεων των παρεμβάσεων, των προγραμμάτων και των πολιτικών που έχουν σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης θα μπορούσε να παρέχει βασισμένες σε στοιχεία γνώσεις για την αποτελεσματικότητα και τα αποτελέσματά τους. Οι αξιολογήσεις επιπτώσεων θα μπορούσαν να αξιολογήσουν αλλαγές σε βασικούς δείκτες, όπως τα ποσοστά εμφάνισης της εκμετάλλευσης, η πρόσβαση στη δικαιοσύνη και οι βελτιώσεις στις συνθήκες εργασίας.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Adhikari, P. & Garseth-Nesbakk, L. (2016). *Implementing public sector accruals in OECD member states: Major issues and challenges*. UK: Elsevier.
- Allain, J. (2012). *Slavery in international law: Of human exploitation and trafficking*. Netherlands: Martinus Nijhoff Publishers.
- Alston, P. (2005). *Labour rights as human rights*. Oxford: Oxford University Press.
- Andrees, B., Nasri, A. & Swiniarski, P. (2015). *Regulating labour recruitment to prevent human trafficking and to foster fair migration: Models, challenges and opportunities*. Geneva: ILO.
- Autor, D. H. & Dorn, D. (2013). The growth of low-skill service jobs and the polarization of the US labor market. *American economic review*, 103 (5), 1553-1597.
- Bach, S., Bordogna, L., Della Rocca, G. & Winchester, D. (2005). *Public service employment relations in Europe: transformation, modernization, or inertia?* UK: Routledge.
- Bales, K. (1999). *Disposable people: New slavery in the global economy*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Box, R. C. (2015). *Critical social theory in public administration*. UK: Routledge.
- Choonara J. (2019). *Insecurity, Precarious Jobs, and Labour Markets*. London: Macmillan.
- Crane, A. (2013). Modern Slavery as a Management Practice: Exploring the Conditions and Capabilities for Human Exploitation. *JSTOR*, 38 (1), 49-69.
- Dahan, Y., Lerner, H. & Milman-Sivan, F. (2012). Shared Responsibility and the International Labour Organization. *Mich. J. Int'l L.*, 34, 675.
- Davies, J. (2019). Criminological reflections on the regulation and governance of labour exploitation. *Trends in Organized Crime*, 23, 57-76.
- Deane, P. (1979). *The First Industrial Revolution*. UK: Cambridge University Press.
- De Stefano, V. (2015). The rise of the “just-in-time workforce”: On-demand work, crowdwork, and labor protection in the gig-economy. *Comparative Labor Law & Policy Journal*, 37 (3), 471-504.
- Δ.Ο.Ε. (2014). *Τμήμα Ερευνών, Μελέτες για την οικονομική ανάπτυξη με δικαιοσύνη, «Ελλάδα, Παραγωγικές θέσεις εργασίας για την Ελλάδα»*. Αθήνα: Δ.Ο.Ε.

- Farazmand, A. (1999). Globalization and public administration. *Public administration review*, 509-522.
- Farazmand, A. (2019). *Handbook of comparative and development public administration*. USA: CRC press.
- Farazmand, A. (2023). *Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance*. UK: Springer Nature.
- Fudge, J. (2018). Illegal Working, Migrants and Labour Exploitation in the UK. *Oxford Journal of Legal Studies* 38 (3), 557-584.
- Gallahue, P. (2023). *Law and public administration ethics*. In *Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance*. Cham: Springer International Publishing.
- Galope, R., Bilyk, R. & Woldeab, D. (2023). Exploiting a natural experiment in assessing student learning outcomes in public and nonprofit administration: A demonstration. *Teaching Public Administration*, 01447394231223071.
- Goldsmith, S. & Eggers, W. D. (2005). *Governing by network: The new shape of the public sector*. USA: Rowman & Littlefield.
- Gordon, M. E., Gordon, M. E. & Turner, L. (2000). *Transnational cooperation among labor unions*. USA: Cornell University Press.
- Horn, M. J. (1995). *The political economy of public administration: Institutional choice in the public sector*. UK: Cambridge University Press.
- Humphries, J. (2013). Childhood and child labour in the British industrial revolution 1. *The Economic History Review*, 66 (2), 395-418.
- Husmanns, R. (2004). *Measuring the informal economy: From employment in the informal sector to informal employment*. Geneva: Policy Integration Department, Bureau of Statistics, International Labour Office.
- Kalleberg, A. L., Reskin, B. F. & Hudson, K. (2000). Bad jobs in America: Standard and nonstandard employment relations and job quality in the United States. *American sociological review*, 65 (2), 256-278.
- Katz, L. F. & Krueger, A. B. (2019). The rise and nature of alternative work arrangements in the United States, 1995-2015. *ILR review*, 72 (2), 382-416.
- Καψάλης, Α. (2018). *Μετανάστες Εργάτες στην Ελλάδα. Εργασιακές Σχέσεις και Μεταναστευτική Πολιτική στην Εποχή των Μνημονίων*. Αθήνα: Τόπος.
- Kaufmann, P., Kuch, H., Neuhaeuser, C. & Webster, E. (2010). *Humiliation, Degradation, Dehumanization*. Berlin: Springer.

- Kaur, N. & Byard, R. W. (2021). Prevalence and potential consequences of child labour in India and the possible impact of COVID-19 - a contemporary overview. *Medicine, Science, and the Law*, 61 (3), 208-214.
- Koliev, F. (2022). Promoting international labour standards: The ILO and national labour regulations. *Sage Journals*, 24 (2), 361-380.
- Κούγιας, Κ. (2016). Ευέλικτη Απασχόληση στην Ελλάδα της Κρίσης: Σκέψεις και Διαπιστώσεις. *Κοινωνική Πολιτική*, 6, 85-109.
- Κούτρης, Α. Ν. (1985). Η διεθνής οργάνωση εργασίας και οι αναπτυσσόμενες χώρες. *The Greek Review of Social Research*, 116-138.
- Kus, B. (2006). Neoliberalism, institutional change, and the welfare state: The case of Britain and France. *International Journal of Comparative Sociology*, 47 (6), 488-525.
- La Porta, R. & Shleifer, A. (2014). Informality and development. *Journal of economic perspectives*, 28 (3), 109-126.
- Λασκαρίδου, Σ. (2021). *Η Ελλάδα στο πλαίσιο της διεθνούς οργάνωσης εργασίας τα χρόνια των μνημονίων: Η επίδραση σε θεμελιώδη δικαιώματα στην εργασία και η παρασχεθείσα τεχνική βοήθεια (Διπλωματική Εργασία)*. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.
- Lerche, J. (2007). A global alliance against forced labour? Unfree labour, neo-liberal globalization and the International Labour Organization. *Journal of Agrarian Change*, 7 (4), 425-452.
- Lewis, H., Dwyer, P., Hodkinson, S. & Waite, L. (2014). *Precarious lives: Forced labour, exploitation, and asylum*. Bristol: Policy Press.
- Markos, S. & Sridevi, M. S. (2010). Employee engagement: The key to improving performance. *International journal of business and management*, 5 (12), 89.
- Nesi G., Nogler L. & Pertile N. (2008). *Child Labour in a Globalised World: A Legal Analysis of ILO Action*. London: Routledge.
- Ozgediz, S. & Sachdeva, P. (1983). *Managing the public service in developing countries*. Washington, DC, USA: World Bank.
- Quirk, J., Robinson, C. & Thibos, C. (2020). Editorial: From Exceptional Cases to Everyday Abuses: Labour exploitation in the global economy Authors. *Anti-Trafficking Review*, 15, 1-19.
- Παπαναστασίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.

- Πουρκός, Μ. Α. & Δαφέρμος, Μ. (2010). *Ποιοτική Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες. Επιστημολογικά, Μεθοδολογικά και Ηθικά Ζητήματα*. Αθήνα: Τόπος.
- Ramalingam, B. (2013). *Aid on the edge of chaos: Rethinking international cooperation in a complex world*. USA: Oxford University Press.
- Ravallion, M. & Wodon, Q. (2000). Does child labour displace schooling? Evidence on behavioural responses to an enrollment subsidy. *The economic journal*, 110 (462), 158-175.
- Raza, A. (2005). *The Role of Public Administration in Building a Harmonious Society*. China National School of Administration.
- Scott, S. (2017). *Labour Exploitation and Work-Based Harm*. Bristol: Policy Press.
- Skrivankova, K. (2010). *Between Decent Work and Forced Labour: Examining the Continuum of Exploitation*. USA: Joseph Rowntree Foundation.
- Σπυρόπουλος, Γ. (1981). *Οργάνωση και δραστηριότητες της διεθνούς οργάνωσης εργασίας, ΙΙ. Κύριες τάσεις στη διεθνή έρευνα για τον εξαθροπισμό της εργασίας*. Αθήνα: Υπουργείο Συντονισμού.
- Standing, G. (2011). *The precariat: The new dangerous class*. London: Bloomsbury academic.
- Van Dijk, J. & Campistol, C. (2017). *Work in Progress: International Statistics on Human Trafficking*. London: Routledge.
- Weitzer, R. (2015). Human trafficking and contemporary slavery. *Annual review of sociology*, 41, 223-242.
- Wolf, J. (1999). Marx and exploitation. *The Journal of Ethics*, 3 (2), 121-131.
- World Economic Forum. (2021). *The future of jobs report 2020*. Retrieved from: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf

Παράρτημα

I. Πρωτόκολλο Συνέντευξης

1. Πώς θα ορίζατε το φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

2. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα κυριότερα εργασιακά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται σε διεθνές επίπεδο;
3. Πώς αξιολογείτε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διεθνούς συνεργασίας στην πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;
4. Ποια είναι η γνώμη σας για τον ρόλο των διεθνών συμβάσεων εργασίας στη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
5. Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση επηρεάζει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;
6. Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί διεθνώς για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
7. Ποιος είναι ο ρόλος της Ελλάδας στη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
8. Πώς θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα των διεθνών προσπαθειών στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων;
9. Ποιες είναι οι πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση;
10. Ποιες είναι οι οικονομικές επιπτώσεις της εργασιακής εκμετάλλευσης σε διεθνές επίπεδο;
11. Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα σε σχέση με την εργασιακή εκμετάλλευση;
12. Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
13. Ποιες είναι οι πιο επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στο παρελθόν για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;
14. Ποιος είναι ο ρόλος των εθνικών κυβερνήσεων στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
15. Ποιοι είναι οι κυριότεροι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν οι διεθνείς οργανισμοί στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν την εργασιακή εκμετάλλευση;
16. Ποια είναι τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εθνικές κυβερνήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών για την προστασία των εργαζομένων;
17. Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα οι μετανάστες;
18. Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κρατών στο φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;
19. Πώς η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

20. Ποια είναι η γνώμη σας για τη συνεργασία της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
21. Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
22. Ποιος είναι το ρόλος σας ως υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;
23. Πώς μπορεί η εργασία σας να συμβάλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων σε διεθνές επίπεδο;
24. Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας και των διεθνών οργανισμών για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

II. Απομαγνητοφωνήσεις

Συνέντευξη 1

Πως θα ορίζατε το φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει την παραβίαση της αξιοπρέπειας και των δικαιωμάτων των εργαζομένων μέσω πρακτικών όπως η καταναγκαστική εργασία.

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα κυριότερα εργασιακά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται σε διεθνές επίπεδο;

Τα κυριότερα δικαιώματα περιλαμβάνουν την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, δίκαιους μισθούς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας.

Πώς αξιολογείτε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διεθνούς συνεργασίας στην πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας είναι κρίσιμοι για τη θέσπιση προτύπων και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών.

Ποια είναι η γνώμη σας για τον ρόλο των διεθνών συμβάσεων εργασίας στη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας παρέχουν ένα θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση επηρεάζει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Η εργασιακή εκμετάλλευση υπονομεύει την αξιοπρέπεια των ατόμων και παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα όπως η ελευθερία από καταναγκασμό.

Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί διεθνώς για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Πρωτοβουλίες όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης και οι συμβάσεις της ΔΟΕ στοχεύουν στην εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας και της παιδικής εργασίας.

Ποιος είναι ο ρόλος της Ελλάδας στη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η Ελλάδα συνεργάζεται στενά με διεθνείς οργανισμούς για την ενίσχυση των θεσμικών πλαισίων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Πώς θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα των διεθνών προσπαθειών στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων;

Οι διεθνείς προσπάθειες είναι αποτελεσματικές στην προώθηση κοινών προτύπων και στην ενίσχυση της παγκόσμιας συνεργασίας για την προστασία των εργαζομένων.

Ποιες είναι οι πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Προκλήσεις περιλαμβάνουν την πολυπλοκότητα της εργασιακής εκμετάλλευσης και την έλλειψη πόρων για την επιβολή των προτύπων.

Ποιες είναι οι οικονομικές επιπτώσεις της εργασιακής εκμετάλλευσης σε διεθνές επίπεδο;

Η εργασιακή εκμετάλλευση υπονομεύει την οικονομική σταθερότητα και συμβάλλει σε αθέμιτες πρακτικές ανταγωνισμού και κοινωνικές ανισότητες.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα σε σχέση με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Μέσω της θέσπισης κοινών προτύπων και της προώθησης δίκαιων εργασιακών πρακτικών, η διεθνής συνεργασία συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Απαιτείται ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας, επαρκής χρηματοδότηση και βελτίωση των μηχανισμών επιβολής.

Ποιες είναι οι πιο επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στο παρελθόν για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης έχουν αποτελέσει επιτυχημένες πρωτοβουλίες για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Ποιος είναι ο ρόλος των εθνικών κυβερνήσεων στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να επικυρώνουν διεθνείς συμβάσεις και να ενισχύουν τα εθνικά νομικά πλαίσια και πολιτικές.

Ποιοι είναι οι κυριότεροι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν οι διεθνείς οργανισμοί στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν την εργασιακή εκμετάλλευση;

Οι περιορισμοί περιλαμβάνουν έλλειψη πόρων, θεσμικές αδυναμίες και ανεπάρκειες στην εφαρμογή των διεθνών προτύπων.

Ποια είναι τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εθνικές κυβερνήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών για την προστασία των εργαζομένων;

Εμπόδια περιλαμβάνουν περιορισμένες θεσμικές ικανότητες και ανεπαρκείς πόρους για την αποτελεσματική εφαρμογή των συμφωνιών.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα οι μετανάστες;

Η διεθνής συνεργασία μπορεί να προωθήσει ειδικές πολιτικές και πρωτοβουλίες για την προστασία των δικαιωμάτων των ευάλωτων εργαζομένων.

Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κρατών στο φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, η τεχνική υποστήριξη και η θέσπιση κοινοπρακτικών δράσεων μπορούν να προωθήσουν τη συνεργασία.

Πώς η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία δημιουργούν ένα θετικό πλαίσιο για την προώθηση και επιβολή εργασιακών δικαιωμάτων.

Ποια είναι η γνώμη σας για τη συνεργασία της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η συνεργασία της Ελλάδας με διεθνείς οργανισμούς είναι καθοριστική για την ενίσχυση της θεσμικής της ικανότητας και της προστασίας των εργαζομένων.

Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Το Υπουργείο Εργασίας έχει ενισχύσει την επιθεώρηση εργασίας και έχει θεσπίσει νομοθετικά μέτρα για την προστασία των εργαζομένων.

Ποιος είναι το ρόλος σας ως υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Ως υπάλληλος, συμβάλλω στη διαμόρφωση πολιτικών και στην ενίσχυση της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς.

Πώς μπορεί η εργασία σας να συμβάλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων σε διεθνές επίπεδο;

Μέσω της έρευνας, της ανάλυσης δεδομένων και της συνεργασίας με διεθνείς φορείς, υποστηρίζω την ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών.

Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας και των διεθνών οργανισμών για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Προτείνω τη διοργάνωση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εργαστηρίων για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την ενίσχυση της συνεργασίας.

Συνέντευξη 2

Πως θα ορίζατε το φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η εργασιακή εκμετάλλευση είναι η κατάχρηση της εργασίας ατόμων μέσω απάνθρωπων και άδικων πρακτικών εργασίας.

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα κυριότερα εργασιακά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται σε διεθνές επίπεδο;

Το δικαίωμα σε ασφαλείς συνθήκες εργασίας και η απαγόρευση της καταναγκαστικής εργασίας είναι ζωτικής σημασίας.

Πώς αξιολογείτε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διεθνούς συνεργασίας στην πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση της εκμετάλλευσης μέσω της θέσπισης κοινών προτύπων.

Ποια είναι η γνώμη σας για τον ρόλο των διεθνών συμβάσεων εργασίας στη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας παρέχουν τα απαραίτητα νομικά εργαλεία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση επηρεάζει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Η εργασιακή εκμετάλλευση υπονομεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα, στερώντας τους εργαζόμενους από την αξιοπρέπεια και την ελευθερία τους.

Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί διεθνώς για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Διεθνείς πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και προγραμμάτων της ΔΟΕ.

Ποιος είναι ο ρόλος της Ελλάδας στη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς πρωτοβουλίες και συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Πώς θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα των διεθνών προσπαθειών στην προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων;

Οι διεθνείς προσπάθειες είναι καίριες για την προώθηση των εργασιακών δικαιωμάτων και την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας.

Ποιες είναι οι πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν την έλλειψη συντονισμού και την ανεπάρκεια πόρων για την αποτελεσματική επιβολή των προτύπων.

Ποιες είναι οι οικονομικές επιπτώσεις της εργασιακής εκμετάλλευσης σε διεθνές επίπεδο;

Η εργασιακή εκμετάλλευση προκαλεί οικονομική αστάθεια και εντείνει τις κοινωνικές ανισότητες παγκοσμίως.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα σε σχέση με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Η διεθνής συνεργασία ενισχύει την οικονομική σταθερότητα μέσω της προώθησης δίκαιων και βιώσιμων πρακτικών εργασίας.

Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Ενίσχυση των νομικών πλαισίων και βελτίωση των μηχανισμών επιβολής είναι απαραίτητες για αποτελεσματική διεθνή συνεργασία.

Ποιες είναι οι πιο επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στο παρελθόν για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τις βασικές συμβάσεις της ΔΟΕ και τα προγράμματα της UNICEF για την παιδική εργασία.

Ποιος είναι ο ρόλος των εθνικών κυβερνήσεων στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές που εναρμονίζονται με τα διεθνή πρότυπα εργασίας.

Ποιοι είναι οι κυριότεροι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν οι διεθνείς οργανισμοί στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν την εργασιακή εκμετάλλευση;

Οι περιορισμοί περιλαμβάνουν τη διασυνοριακή φύση της εκμετάλλευσης και την έλλειψη συνεργασίας από ορισμένες χώρες.

Ποια είναι τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εθνικές κυβερνήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών για την προστασία των εργαζομένων;

Τα εμπόδια περιλαμβάνουν περιορισμένους πόρους και θεσμικές αδυναμίες που εμποδίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των συμφωνιών.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα οι μετανάστες;

Η διεθνής συνεργασία μπορεί να παρέχει ειδικά προγράμματα και πολιτικές για την προστασία των δικαιωμάτων των μεταναστών εργαζομένων.

Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κρατών στο φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η προώθηση της συνεργασίας επιτυγχάνεται μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της υιοθέτησης κοινών στρατηγικών.

Πώς η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία ενισχύουν το περιβάλλον για την αποτελεσματική εφαρμογή των εργασιακών δικαιωμάτων.

Ποια είναι η γνώμη σας για τη συνεργασία της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η συνεργασία της Ελλάδας με διεθνείς οργανισμούς είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.

Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Το Υπουργείο Εργασίας έχει θεσπίσει αυστηρότερες επιθεωρήσεις και έχει ενισχύσει τη νομοθεσία για την προστασία των εργαζομένων.

Ποιος είναι το ρόλος σας ως υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Ο ρόλος μου περιλαμβάνει τη συνεργασία με διεθνείς φορείς και την εφαρμογή πολιτικών που προάγουν την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Πώς μπορεί η εργασία σας να συμβάλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων σε διεθνές επίπεδο;

Μέσω της ανάλυσης δεδομένων και της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, υποστηρίζω την ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών προστασίας.

Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας και των διεθνών οργανισμών για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Νέα Εθνική Στρατηγική.

Συνέντευξη 3

1. Εργασία κάθε ημέρα της εβδομάδας για αποδοχές που καταβάλλονται σε μη τακτά χρονικά διαστήματα ή δεν καταβάλλονται καθόλου, διαβίωση σε συνθήκες συνωστισμού, εξαθλίωση, απομόνωση από την υπόλοιπη κοινωνία, εργασία χωρίς σύμβαση και με συνεχείς απειλές αποτελούν παραδείγματα σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης.
2. Το δικαίωμα, στην προστασία και στην αξιοπρέπεια στον χώρο εργασίας, στην πληρωμένη άδεια, στη τήρηση του ωραρίου, στο βασικό μισθό που επαρκεί για διαβίωση.
3. Γίνονται κάποιες προσπάθειες αλλά δεν έχουν ακόμα τα αποτελέσματα που θα έπρεπε.
4. Είναι σημαντικό να προάγονται και να επιβάλλονται διεθνείς συμβάσεις εργασίας.
5. Το δικαίωμα στη δίκαιη εργασία αποτελεί ένα από τα βασικά δικαιώματα που συνθέτουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
6. Από όσο γνωρίζω η ΕΕ έχει αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης τόσο για τους πολίτες της ΕΕ όσο και για τους μετανάστες που εργάζονται εντός της ΕΕ.
7. Η Ελλάδα είναι μία χώρα που είναι ανοιχτή στη συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης και έχει υιοθετήσει πολλές πολιτικές για την πρόληψη αυτής.

8. Είναι απαραίτητο να υπάρχουν διεθνείς πρωτοβουλίες επί αυτού του θέματος. Είναι γνωστό όμως ότι το θέμα αυτό είναι ακανθώδες και υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες για την αντιμετώπισή του.
9. Η εργασιακή εκμετάλλευση βρίσκεται έδαφος στην ανάγκη και στον φόβο του εργαζόμενου και τροφοδοτείται από την απληστία για μεγαλύτερο και εύκολο κέρδος.
10. Υπάρχουν αρνητικές και «θετικές» επιπτώσεις. Στις «θετικές» μπορούμε να ορίσουμε τη μεγάλη διάθεση πολύ φτηνών προϊόντων, στις αρνητικές το αθέμιτο ανταγωνισμό, την ανεργία, τον υπερκαταναλωτισμό, την τιμητική καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
11. Πρέπει οι διεθνείς συναλλαγές να είναι ευέλικτες μόνο αν τηρούνται βασικοί κανόνες βιωσιμότητας και σωστής εργασιακής πρακτικής. Ότι τυχόν χαθεί σε επίπεδο αύξησης τιμών, θα μπορούσε να κερδηθεί σε επίπεδο κατανάλωσης από περισσότερους αγοραστές.
12. Πρέπει να βρεθεί ένα επίπεδο συνεργασίας win-win για όλα τα εμπλεκόμενα κράτη.
13. Θεωρώ ότι η ΕΕ έχει πάρει τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες σε αυτόν τον τομέα.
14. Η διεθνής συνεργασία απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη σε εθνικό επίπεδο.
15. Δεν μπορούν να επιβάλλουν τις διεθνείς συμβάσεις (λειτουργούν περισσότερο ως «χάρτες» καλής πρακτικής). Υπάρχει επίσης τεράστια πίεση από τα οικονομικά συμφέροντα που «πλήττονται» από τη θέσπιση και επιβολή κανόνων για σωστές και δίκαιες εργασιακές συνθήκες.
16. Το οικονομικό επίπεδο κάθε χώρας και η εξάρτησή της από ξένους οικονομικούς παράγοντες και οικονομικούς ομίλους.
17. Ορίζοντας κοινούς βασικούς κανόνες ώστε οι μετανάστες να μην είναι έρμαιο του εκάστοτε εργοδότη.
18. Η επικοινωνία μέσω διπλωματικών οδών, κοινών ομάδων εργασιών από αρμόδια άτομα υπουργεία και σχετιζόμενους φορείς.
19. Χωρίς πολιτική σταθερότητα και διεθνής συνεργασία δεν μπορεί να υπάρχει καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
20. Η Ελλάδα είναι μία χώρα ανοιχτή στη διεθνή συνεργασία σε όλους τους τομείς που αφορούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

προσπαθεί να συμμετέχει και να προσφέρει στον τομέα αυτό τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο.

21. Η Ελλάδα είναι μία χώρα με θεσμοθετημένους σημαντικούς κανόνες και ένα από τα πιο αυστηρά νομικά πλαίσια για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Δυστυχώς δεν είναι όσα θα έπρεπε επιτυχής η επιβολή τους.
22. Οι αρμοδιότητες του τμήματός μου δε σχετίζονται με τον τομέα της διεθνούς συνεργασίας.
23. Οι αρμοδιότητες του τμήματός μου δε σχετίζονται με τον τομέα αυτό. Τυχόν καταγγελίες όμως για παράνομη εργασία που κατατίθενται προωθούνται αρμοδίως.
24. Περισσότερη επικοινωνία με χώρες που έχουν να προσφέρουν θετικά πρότυπα στην πρόληψη και αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Συνέντευξη 4

1. Ως εργασιακή εκμετάλλευση ορίζω τη παραβίαση των όρων εργασίας από πλευράς της εργοδοσίας και την ανυπαρξία έστω βασικών θεμελιωδών αρχών για να προσφέρουν ένα επίπεδο προστασίας του εργαζομένου.
2. Το δικαίωμα στη τήρηση του ωραρίου, στην προστασία στον χώρο εργασίας, στην πληρωμένη άδεια.
3. Προφανώς ανεπαρκείς.
4. Είναι σημαντικό να υπάρχουν κοινοί θεμελιώδεις κανόνες που να τηρούνται για τους εργαζόμενους σε όλες τις χώρες, αρκεί να προβλέπεται και η επιβολή και επιτήρηση ότι ισχύουν αυτοί οι κοινοί κανόνες παντού.
5. Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν υφίσταται αν δεν υπάρχει προστασία από την εργασιακή εκμετάλλευση.
6. Κυρίως στις ανεπτυγμένες χώρες υπάρχει ο ελάχιστος μισθός καθώς και κάποιες κοινές βασικές αρχές που πρέπει να ισχύουν για όλους (η ΕΕ έχει θεσπίσει γενικούς όρους και χάρτη για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης).
7. Συνεργάζεται με την ΕΕ και γενικά φροντίζει ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν την προστασία που δικαιούνται βάσει των μέτρων που θεσπίζονται οι αρμόδιες αρχές.

8. Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν τεράστιες διαφορές από χώρα σε χώρα. Υπάρχει μεγάλη διαφορά στο τι ισχύει στην Ευρώπη, με το τι ισχύει στην Αμερική ή σε χώρες αναπτυσσόμενες όπως η Κίνα ή η Ινδία.
9. Δυστυχώς οι αναπτυγμένες κοινωνίες πάντα «απαιτούσαν σκλάβους» για τη διατήρηση των προνομίων της. Από τη μία για τις δυτικές τουλάχιστον δημοκρατίες υπάρχει μία ανάγκη διατήρησης προστασίας των δικαιωμάτων των ανθρώπων και των επέκταση των εργαζομένων, από την άλλη πολλές φορές η οικονομία και η αύξηση ευημερίας των πολιτών ακόμη και των πιο ισχυρών κρατών είναι βασισμένη στην εργασιακή εκμετάλλευση.
10. Ο υπερκαταναλωτισμός και το διάφορα μη βιώσιμα πρότυπα χρειάζονται τους σύγχρονους σκλάβους για να διατηρηθούν. Επίσης οι πολύ προνομιούχοι επιζητούν όλο και περισσότερο κέρδος και δημιουργούν ένα περιβάλλον εκμετάλλευσης σε όλα τα επίπεδα, για να επιτύχουν το σκοπό τους.
11. Μπορεί να θεσπίσει βασικούς θεμελιώδεις κανόνες προστασίας από την εργασιακή εκμετάλλευση οι οποίοι αν δεν καλύπτονται δεν θα μπορούν τα παραγόμενα προϊόντα να εξάγονται.
12. Είναι πολύ δύσκολο να συντονιστούν τα κράτη όταν οι οικονομίες τους είναι σε τόσο διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης. Πρέπει να ήταν εφικτή μία συνολική αναδιοργάνωση σε διεθνές επίπεδο που φαντάζει ουτοπική.
13. Δεν γνωρίζω.
14. Είναι ιδιαίτερα σημαντικός γιατί αν δεν υπάρχει η θέληση σε εθνικό επίπεδο, δεν μπορεί να υπάρξει συνεργασία σε διεθνές.
15. Η κρατική διάρθρωση, η εθνική οικονομική πολιτική, τα εμπόδια που τίθενται από μεγάλους οικονομικούς κολοσσούς με τεράστια συμφέροντα κτλ.
16. Πρέπει να πειστούν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι ότι θα υπάρξει έστω μακροχρόνια όφελος, οι εργαζόμενοι που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση δεν φοβούνται να καταγγείλουν την εργασιακή εκμετάλλευση, οι οικονομικοί παράγοντες που έχουν όφελος από αυτήν αντιδρούν στην εφαρμογή της, υπάρχει πάντα η αγορά και η παράνομη εργασία (π.χ. από παράνομους μετανάστες που δεν μπορούν να προστατευτούν).
17. Η ΕΕ έχει θέσει κάποιες βασικές αρχές για την εξάλειψη της εκμετάλλευσης των μεταναστών, όλα όσα θα υπάρχουν παράνομοι και μη καταγεγραμμένοι μετανάστες τόσο αυτοί οι άνθρωποι θα είναι εύκολη λεία για εκμετάλλευση παντός τύπου.

18. Η ανταλλαγή καλών εμπειριών που αποδεικνύεται ότι έχουν λειτουργήσει και γενικότερα η ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ αυτών των κρατών για την πρόληψη και καταπολέμηση του φαινομένου.
19. Σημαντικό. Η πολιτική σταθερότητα και διπλωματικές επαφές/επικοινωνία είναι προαπαιτούμενο για να υπάρχει διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
20. Η Ελλάδα έχει κανόνες και συνεργάζεται κυρίως στο πλαίσιο της ΕΕ για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, υπάρχουν όμως σίγουρα περιθώρια βελτίωσης στον τομέα αυτό.
21. Προφανώς γίνονται βήματα και υπάρχει η βούληση αλλά ακόμα δεν έχει εξαλειφθεί η καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
22. Οι αρμοδιότητες του τμήματός μου δε σχετίζονται με τον τομέα της διεθνούς συνεργασίας. Καταγγελίες για παραβίαση σχέσεων εργασίας διαβιβάζονται για έλεγχο προς αρμόδιες Δομές και παρακολουθείται ότι έχουν ολοκληρωθεί.
23. Στο βαθμό που δημιουργούνται ορθές πρακτικές και υπάρχει σωστός έλεγχος μπορεί να αναπτυχθεί και η βάση για θέματα σε διεθνές επίπεδο.
24. Περισσότερη επαφή με χώρες που έχουν να προσφέρουν καλά case studies.

Συνέντευξη 5

Πως θα ορίζατε το φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Εργασιακή εκμετάλλευση είναι η κατάχρηση της εργασίας ανθρώπων με σκοπό το κέρδος, μέσω αθέμιτων και ανήθικων πρακτικών.

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα κυριότερα εργασιακά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται σε διεθνές επίπεδο;

Το δικαίωμα σε ασφαλείς και υγιείς συνθήκες εργασίας και το δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή για την εργασία.

Πώς αξιολογείτε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών διεθνούς συνεργασίας στην πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η διεθνής συνεργασία έχει θετικά αποτελέσματα, αλλά απαιτεί βελτίωση στους τομείς της επιβολής και της παρακολούθησης.

Ποια είναι η γνώμη σας για τον ρόλο των διεθνών συμβάσεων εργασίας στη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας θέτουν τα θεμέλια για την προστασία των εργαζομένων και την εξάλειψη της εκμετάλλευσης.

Πώς η εργασιακή εκμετάλλευση επηρεάζει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα όπως η αξιοπρέπεια και η ελευθερία.

Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί διεθνώς για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ είναι βασικές πρωτοβουλίες κατά της εκμετάλλευσης.

Ποιος είναι ο ρόλος της Ελλάδας στη διεθνή συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς οργανισμούς και προγράμματα για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Πώς θα αξιολογούσατε την αποτελεσματικότητα των διεθνών προσπαθειών στην πρόωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων;

Οι διεθνείς προσπάθειες έχουν σημαντική επίδραση, αλλά η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο.

Ποιες είναι οι πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα σχετικά με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν την πολυπλοκότητα της εκμετάλλευσης και την έλλειψη πόρων για την επιβολή των κανόνων.

Ποιες είναι οι οικονομικές επιπτώσεις της εργασιακής εκμετάλλευσης σε διεθνές επίπεδο;

Η εργασιακή εκμετάλλευση δημιουργεί ανισότητες, υπονομεύει την οικονομική σταθερότητα και εντείνει τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα σε σχέση με την εργασιακή εκμετάλλευση;

Μέσω της θέσπισης κοινών εργασιακών προτύπων και της προώθησης δίκαιων πρακτικών, η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει τη βιωσιμότητα.

Ποιες είναι οι κυριότερες ανάγκες που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Απαιτείται βελτίωση των νομικών πλαισίων, ενίσχυση των επιθεωρήσεων και αύξηση της διεθνούς συνεργασίας και υποστήριξης.

Ποιες είναι οι πιο επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί στο παρελθόν για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι πρωτοβουλίες της ΔΟΕ και τα προγράμματα καταπολέμησης της παιδικής εργασίας έχουν δείξει σημαντικά αποτελέσματα.

Ποιος είναι ο ρόλος των εθνικών κυβερνήσεων στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόζουν διεθνείς συμβάσεις και να προωθούν πολιτικές προστασίας των εργαζομένων.

Ποιοι είναι οι κυριότεροι περιορισμοί που αντιμετωπίζουν οι διεθνείς οργανισμοί στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν την εργασιακή εκμετάλλευση;

Οι περιορισμοί περιλαμβάνουν την έλλειψη πόρων, την αντίσταση από κράτη και την αδυναμία επιβολής κυρώσεων.

Ποια είναι τα σημαντικότερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εθνικές κυβερνήσεις στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών για την προστασία των εργαζομένων;

Τα εμπόδια περιλαμβάνουν τις θεσμικές αδυναμίες, την έλλειψη πόρων και την πολιτική αντίσταση.

Πώς μπορεί η διεθνής συνεργασία να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα οι μετανάστες;

Η διεθνής συνεργασία μπορεί να παρέχει ειδικά προγράμματα προστασίας και ενίσχυση των δικαιωμάτων των μεταναστών.

Ποιοι είναι οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων κρατών στο φαινόμενο της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η ενίσχυση των διακρατικών συνθηκών και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών είναι κλειδιά για την προώθηση της συνεργασίας.

Πώς η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία ενισχύουν την εφαρμογή διεθνών κανόνων και την προστασία των εργαζομένων.

Ποια είναι η γνώμη σας για τη συνεργασία της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς αναφορικά με την προστασία των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς για την καλύτερη προστασία των εργαζομένων.

Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Το Υπουργείο Εργασίας έχει ενισχύσει τις επιθεωρήσεις εργασίας και έχει εφαρμόσει προγράμματα ενημέρωσης και υποστήριξης εργαζομένων.

Ποιος είναι το ρόλος σας ως υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Ως υπάλληλος, συνεισφέρω στη διαμόρφωση πολιτικών και στην εφαρμογή προγραμμάτων που ενισχύουν τη διεθνή συνεργασία.

Πώς μπορεί η εργασία σας να συμβάλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων σε διεθνές επίπεδο;

Η ανάλυση δεδομένων και η συνεργασία με διεθνείς φορείς είναι κρίσιμες για την ανάπτυξη και εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών.

Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας και των διεθνών οργανισμών για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης;

Υιοθέτηση Βέλτιστων Πρακτικών από άλλες χώρες.

Συνέντευξη 6

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση είναι η κατάσταση όπου οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να εργάζονται υπό άδικες, ανθυγιεινές και απάνθρωπες συνθήκες για ελάχιστη ή μηδενική αμοιβή.
2. Τα βασικά δικαιώματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα σε ελεύθερη επιλογή εργασίας και το δικαίωμα στην ελάχιστη αμοιβή.
3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας χρειάζονται βελτιώσεις, καθώς συχνά αποτυγχάνουν στην αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων προστασίας.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις αποτελούν ένα κρίσιμο εργαλείο, αλλά η εφαρμογή τους ποικίλει σημαντικά μεταξύ των χωρών.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση μειώνει την αξιοπρέπεια και την ανθρώπινη αξία των εργαζομένων, παραβιάζοντας βασικά ανθρώπινα δικαιώματα.
6. Διεθνείς πρωτοβουλίες όπως η Παγκόσμια Συμμαχία κατά της Εμπορίας Ανθρώπων και οι καμπάνιες της Διεθνούς Αμνηστίας είναι σημαντικές.
7. Η Ελλάδα συμβάλλει μέσω της συμμετοχής της σε ευρωπαϊκά προγράμματα και την υιοθέτηση διεθνών πρωτοκόλλων προστασίας εργαζομένων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι συχνά αποσπασματικές και χρειάζονται καλύτερο συντονισμό και συνέπεια.
9. Η ποικιλία των νομικών συστημάτων και η έλλειψη πόρων είναι μεγάλες προκλήσεις για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση οδηγεί σε χαμηλότερα επίπεδα παραγωγικότητας και αυξάνει την κοινωνική ανισότητα, επηρεάζοντας αρνητικά τις οικονομίες.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει τη σταθερότητα δημιουργώντας κοινά πρότυπα εργασίας και μειώνοντας τις ανισότητες.

12. Χρειάζεται ενίσχυση των τοπικών νομικών πλαισίων και αυστηρότερη διεθνής παρακολούθηση και επιβολή.
13. Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τη σύμβαση για την Αποφυγή της Παιδικής Εργασίας και τα προγράμματα κατά της καταναγκαστικής εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι διεθνείς κανονισμοί ενσωματώνονται αποτελεσματικά στις εθνικές νομοθεσίες τους.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί συχνά παλεύουν με περιορισμένη χρηματοδότηση και πολιτική υποστήριξη.
16. Η εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών παρεμποδίζεται από την έλλειψη πολιτικής βούλησης και διοικητικής ικανότητας σε ορισμένες χώρες.
17. Η προστασία των μεταναστών μπορεί να βελτιωθεί μέσω της δημιουργίας ειδικών διεθνών δικτύων υποστήριξης και προστασίας.
18. Η ανάπτυξη διεθνών συμφωνιών με νομικά δεσμευτικούς στόχους και η δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης είναι απαραίτητη.
19. Οι σταθερές πολιτικές σχέσεις και η διπλωματική συνεργασία ενισχύουν την εφαρμογή των διεθνών κανόνων εργασίας.
20. Η συνεργασία της Ελλάδας με διεθνείς οργανισμούς πρέπει να εστιαστεί στην ανταλλαγή πληροφοριών και τη βελτίωση των μηχανισμών επιβολής.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει προωθήσει προγράμματα ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών.
22. Προωθώ τη συνεργασία με διεθνείς φορείς και την ενσωμάτωση βέλτιστων πρακτικών στις εθνικές πολιτικές.
23. Η εργασία μου συμβάλλει στην ανάλυση των διεθνών δεδομένων και την προσαρμογή των πολιτικών για την προστασία των εργαζομένων.
24. Προτείνω τη δημιουργία κοινού πλαισίου δράσης και τακτικές συναντήσεις για την ανταλλαγή εμπειριών και τη βελτίωση της συνεργασίας.

Συνέντευξη 7

1. Η χρήση της εργασίας ατόμων υπό συνθήκες εξαναγκασμού ή εκβιασμού για χαμηλή ή ανύπαρκτη αμοιβή.
2. Το δικαίωμα στην ελευθερία από καταναγκαστική εργασία και το δικαίωμα σε αξιοπρεπή μεταχείριση στον εργασιακό χώρο.

3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας έχουν θετική επίδραση, αλλά απαιτούν καλύτερη εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις θέτουν θεσμικά πλαίσια, αλλά η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από τη δέσμευση των χωρών να τις εφαρμόσουν.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ασφάλεια και η υγεία, επηρεάζοντας την ποιότητα ζωής.
6. Η σύσταση διεθνών οργανισμών όπως η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και οι προσπάθειες για τη θέσπιση παγκόσμιων κανονισμών είναι κεντρικές πρωτοβουλίες.
7. Η Ελλάδα συμμετέχει σε διεθνή φόρα και εφαρμόζει προγράμματα με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι χρήσιμες, αλλά πρέπει να συνδυάζονται με εθνικές πολιτικές και δράσεις για να είναι πλήρως αποτελεσματικές.
9. Η έλλειψη συντονισμού και η πολιτική βούληση είναι σημαντικές προκλήσεις για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση μειώνει την οικονομική ανάπτυξη και αυξάνει τις κοινωνικές ανισότητες, επιβαρύνοντας τις δημόσιες υπηρεσίες.
11. Η διεθνής συνεργασία ενισχύει την οικονομική σταθερότητα μέσω της δημιουργίας δίκαιων και ασφαλών συνθηκών εργασίας.
12. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι διεθνείς μηχανισμοί παρακολούθησης και επιβολής, καθώς και η παροχή τεχνικής βοήθειας στις χώρες που έχουν ανάγκη.
13. Η εκστρατεία κατά της παιδικής εργασίας και οι διεθνείς συμφωνίες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να ενσωματώσουν διεθνή πρότυπα στις εθνικές τους νομοθεσίες και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν περιορισμούς λόγω της πολιτικής αντίστασης και της διαφορετικότητας των εθνικών νομοθεσιών.
16. Οι εθνικές κυβερνήσεις συχνά παλεύουν με την έλλειψη πόρων και τις εσωτερικές πολιτικές πιέσεις κατά την εφαρμογή διεθνών συμφωνιών.
17. Η δημιουργία διεθνών πρωτοκόλλων και δικτύων υποστήριξης για μετανάστες μπορεί να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων εργαζομένων.
18. Η υπογραφή πολυμερών συμφωνιών και η ανάπτυξη κοινών δράσεων μεταξύ των κρατών είναι αποτελεσματικοί τρόποι προώθησης της συνεργασίας.

19. Η πολιτική σταθερότητα και οι σταθερές διπλωματικές σχέσεις είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των διεθνών πρωτοβουλιών κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης.
20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της ενίσχυσης των θεσμικών της πλαισίων και της συμμετοχής σε διεθνείς πρωτοβουλίες.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει αναπτύξει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της επιθεώρησης εργασίας και την προώθηση της ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα των εργαζομένων.
22. Υποστηρίζω την υιοθέτηση διεθνών πρακτικών και συνεργάζομαι με διεθνείς οργανισμούς για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
23. Η εργασία μου συμβάλλει στην εφαρμογή πολιτικών μέσω της συλλογής δεδομένων και της παροχής συμβουλών για βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
24. Προτείνω την ενίσχυση της συνεργασίας μέσω της δημιουργίας κοινών επιτροπών και της τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών για την πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης.

Συνέντευξη 8

1. Η άδικη μεταχείριση των εργαζομένων, που συχνά περιλαμβάνει υπερεργασία, χαμηλούς μισθούς και κακές συνθήκες εργασίας.
2. Απαραίτητο είναι το δικαίωμα στην ισότιμη αμοιβή για εργασία ίσης αξίας και το δικαίωμα στον σεβασμό και την αξιοπρέπεια στον χώρο εργασίας
3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι σημαντικές, αλλά συχνά αποτυγχάνουν λόγω έλλειψης εφαρμογής και παρακολούθησης σε τοπικό επίπεδο.
4. Οι διεθνείς συμφωνίες είναι κρίσιμες για τη δημιουργία πλαισίων προστασίας, αλλά η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από την πρόθεση των κρατών να τις εφαρμόσουν.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση θίγει θεμελιώδη δικαιώματα όπως η ασφάλεια και η υγεία, υπονομεύοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

6. Διεθνείς δράσεις όπως η θέσπιση της Διεθνούς Ημέρας κατά της Καταναγκαστικής Εργασίας και οι εκστρατείες της Διεθνούς Αμνηστίας είναι καθοριστικές.
7. Η Ελλάδα συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς και προσαρμόζει τις πολιτικές της σύμφωνα με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι χρήσιμες, αλλά απαιτούν μεγαλύτερη συνοχή και συνέπεια για να είναι πραγματικά αποτελεσματικές.
9. Η ποικιλομορφία των νομικών συστημάτων και οι περιορισμένοι πόροι αποτελούν σοβαρά εμπόδια στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση επιδεινώνει τις κοινωνικές ανισότητες και υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη μέσω της προώθησης δίκαιων συνθηκών εργασίας.
12. Είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι διεθνείς μηχανισμοί παρακολούθησης και να δοθεί τεχνική βοήθεια στις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα.
13. Οι επιτυχείς πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν την Παγκόσμια Συμφωνία για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και τις δράσεις κατά της παιδικής εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν διεθνή πρότυπα εργασίας για να διασφαλίσουν την προστασία των εργαζομένων.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν περιορισμούς λόγω της έλλειψης πόρων και της πολιτικής βούλησης από κάποιες χώρες.
16. Οι εθνικές κυβερνήσεις συχνά δυσκολεύονται στην εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών λόγω έλλειψης υποδομών και πολιτικών πιέσεων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών
18. Η ανάπτυξη πολυμερών συμφωνιών και η ενίσχυση των μηχανισμών επιβολής είναι απαραίτητη για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.
19. Η πολιτική σταθερότητα και οι διπλωματικές σχέσεις είναι κρίσιμες για την αποτελεσματική εφαρμογή των διεθνών κανόνων κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης.

20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της ενίσχυσης των εθνικών θεσμών και της συμμετοχής σε διεθνείς δράσεις.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει προωθήσει προγράμματα ενημέρωσης και έχει ενισχύσει τους μηχανισμούς επιθεώρησης για την προστασία των εργαζομένων.
22. Συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς και προωθώ την υιοθέτηση διεθνών βέλτιστων πρακτικών στην εθνική πολιτική.
23. Η εργασία μου συμβάλλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών μέσω της ανάλυσης δεδομένων και της προώθησης καλών πρακτικών.
24. Προτείνω τη σύσταση κοινών ομάδων εργασίας και τη διενέργεια τακτικών συναντήσεων για την ανταλλαγή πληροφοριών και την ενίσχυση της συνεργασίας.

Συνέντευξη 9

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει την καταναγκαστική εργασία υπό άδικες και ανθυγιεινές συνθήκες, συχνά χωρίς επαρκή αμοιβή ή δικαιώματα.
2. Το δικαίωμα στη συλλογική διαπραγμάτευση και το δικαίωμα στην προστασία από καταχρηστικές απολύσεις.
3. Η διεθνής συνεργασία είναι χρήσιμη, αλλά συχνά δυσκολεύεται να επιτύχει πρακτικά αποτελέσματα λόγω έλλειψης συνεκτικών πολιτικών.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις είναι ουσιώδεις για την καθιέρωση βασικών εργασιακών δικαιωμάτων, αλλά η πλήρης εφαρμογή τους παραμένει πρόκληση.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει τα δικαιώματα των εργαζομένων και μειώνει την ποιότητα της ζωής τους, υπονομεύοντας την αξιοπρέπειά τους.
6. Προγράμματα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και εκστρατείες της Διεθνούς Αμνηστίας συμβάλλουν στην καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς και εφαρμόζει προγράμματα που προωθούν την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι σημαντικές, αλλά χρειάζονται καλύτερη συντονισμένη δράση και παρακολούθηση για να είναι αποδοτικές.

9. Η έλλειψη παγκόσμιων προτύπων και οι πολιτικές διαφορές αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση οδηγεί σε αυξημένες κοινωνικές ανισότητες και μειώνει την παραγωγικότητα, επηρεάζοντας αρνητικά την οικονομία.
11. Η διεθνής συνεργασία προωθεί την οικονομική σταθερότητα μέσω της καθιέρωσης δίκαιων εργασιακών πρακτικών και της ενίσχυσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
12. Απαιτείται βελτίωση των ελεγκτικών μηχανισμών και μεγαλύτερη τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή διεθνών κανόνων.
13. Πρωτοβουλίες όπως το Παγκόσμιο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και οι δράσεις της UNICEF για την προστασία των παιδιών είναι παραδείγματα επιτυχίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να προσαρμόσουν τις πολιτικές τους σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της διαφοράς στις εθνικές νομοθεσίες και της περιορισμένης χρηματοδότησης.
16. Οι εθνικές κυβερνήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω έλλειψης πόρων και θεσμικών αδυναμιών στην εφαρμογή διεθνών συμφωνιών.
17. Η δημιουργία εξειδικευμένων διεθνών δικτύων και η παροχή βοήθειας σε ευάλωτες ομάδες είναι κρίσιμα για την προστασία των μεταναστών εργαζομένων.
18. Η ανάπτυξη κοινών πλαισίων δράσης και η ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ των κρατών είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα και η διεθνής διπλωματία κατέχουν βασικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή των διεθνών κανόνων για την προστασία των εργαζομένων.
20. Η χώρα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς, προσαρμόζοντας τις πολιτικές της σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.
21. Το Υπουργείο έχει θεσπίσει μέτρα για την ενίσχυση των επιθεωρήσεων και την προώθηση της εκπαίδευσης για τα δικαιώματα των εργαζομένων.
22. Ως δημόσιος υπάλληλος, προωθώ την ενσωμάτωση διεθνών πρακτικών και συνεργάζομαι με διεθνείς οργανισμούς για την ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων.

23. Περιλαμβάνει την ανάλυση δεδομένων και την προώθηση πολιτικών που προστατεύουν τους εργαζομένους σε διεθνές επίπεδο.
24. Προτείνω την ενίσχυση της συνεργασίας μέσω τακτικών συναντήσεων και ανταλλαγής πληροφοριών.

Συνέντευξη 10

1. Είναι η χρήση της ανθρώπινης εργασίας υπό εξαναγκαστικές ή καταπιεστικές συνθήκες, συχνά χωρίς κατάλληλη αποζημίωση ή σεβασμό των δικαιωμάτων.
2. Το δικαίωμα στην ασφαλή και υγιή εργασία και το δικαίωμα στην επαρκή ανάπαυση.
3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας χρειάζονται να ενισχυθούν για να επιτύχουν μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία στις διαδικασίες επιβολής.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας είναι θεμελιώδεις για την προστασία των εργαζομένων, αλλά η πραγματική τους εφαρμογή απαιτεί ισχυρές εθνικές πολιτικές.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση υπονομεύει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και παραβιάζει τα δικαιώματα των εργαζομένων στην ασφάλεια και την υγεία.
6. Διεθνείς πρωτοβουλίες όπως το Παγκόσμιο Σύμφωνο για Ασφαλή, Τακτική και Κανονική Μετανάστευση και τα προγράμματα της ΔΟΕ για την καταπολέμηση της καταναγκαστικής εργασίας.
7. Η Ελλάδα συμβάλλει ενεργά στην προώθηση των διεθνών προτύπων εργασίας και συνεργάζεται στενά με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι σημαντικές, αλλά πρέπει να συνοδεύονται από ισχυρές τοπικές δράσεις και συνεχή παρακολούθηση για να είναι αποτελεσματικές.
9. Η ποικιλία των νομικών πλαισίων και η ανεπάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών αποτελούν σοβαρά εμπόδια στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση οδηγεί σε κοινωνική ανισότητα και υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη, δημιουργώντας ένα φαύλο κύκλο φτώχειας.
11. Η διεθνής συνεργασία συμβάλλει στη σταθερότητα και την ανάπτυξη μέσω της προώθησης δικαιότερων και ασφαλέστερων συνθηκών εργασίας.

12. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι μηχανισμοί εποπτείας και να παρέχεται τεχνική υποστήριξη στις χώρες για την αποτελεσματική εφαρμογή των διεθνών κανόνων.
13. Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τη σύμβαση της ΔΟΕ για την Εξάλειψη της Παιδικής Εργασίας και τα προγράμματα της Διεθνούς Αμνηστίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν διεθνή πρότυπα και να συνεργαστούν στενά με διεθνείς οργανισμούς για την παρακολούθηση της εφαρμογής.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της διαφοροποίησης των εθνικών νομοθεσιών και της έλλειψης επαρκούς χρηματοδότησης.
16. Η εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών παρεμποδίζεται συχνά από την έλλειψη πολιτικής βούλησης και τις εσωτερικές θεσμικές αδυναμίες.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης και προστασίας.
18. Η ανάπτυξη πολυμερών συμφωνιών και η ενίσχυση των μηχανισμών επιβολής είναι απαραίτητη για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.
19. Η πολιτική σταθερότητα και οι ισχυρές διπλωματικές σχέσεις είναι κρίσιμες για την επιτυχή εφαρμογή των διεθνών κανόνων κατά της εργασιακής εκμετάλλευσης.
20. Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της βελτίωσης των εθνικών θεσμικών πλαισίων και της ενσωμάτωσης διεθνών πρακτικών.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θεσπίσει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των επιθεωρήσεων εργασίας και την ευαισθητοποίηση των εργαζομένων για τα δικαιώματά τους.
22. Ως υπάλληλος, προωθώ την εφαρμογή διεθνών πρακτικών και συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς για την ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων.
23. Η εργασία μου περιλαμβάνει την ανάπτυξη πολιτικών μέσω της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και την προώθηση καλών πρακτικών σε διεθνές επίπεδο.
24. Προτείνω την ενίσχυση της συνεργασίας.

Συνέντευξη 11

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση συμβαίνει όταν οι εργοδότες παραβιάζουν τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων, εκμεταλλεόμενοι την ανάγκη τους για οικονομικές απολαβές.
2. Το δικαίωμα στον κατώτατο μισθό και το δικαίωμα στην ελευθερία από διακρίσεις στον χώρο εργασίας.
3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν την εκμετάλλευση, αλλά συχνά αποτυγχάνουν λόγω ανεπαρκούς συντονισμού και επιβολής.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις είναι απαραίτητες για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων, αλλά χρειάζονται ισχυρούς μηχανισμούς παρακολούθησης για να είναι αποτελεσματικές.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση καταπατά θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η ελευθερία και η δικαιοσύνη, και συντελεί στην αναπαραγωγή της φτώχειας.
6. Διεθνείς πρωτοβουλίες όπως οι εκστρατείες της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και οι δράσεις της Οργάνωσης για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη.
7. Η Ελλάδα συμβάλλει με την υιοθέτηση ευρωπαϊκών κανονισμών και την εφαρμογή τους μέσω εθνικών πολιτικών.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες μπορούν να είναι πολύ αποδοτικές αν συνοδευτούν από τοπικές πρωτοβουλίες και προγράμματα ευαισθητοποίησης.
9. Η έλλειψη διεθνούς συντονισμού και η αντίσταση από κράτη με ισχυρά οικονομικά συμφέροντα αποτελούν σημαντικά εμπόδια.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση μειώνει την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων και εντείνει την οικονομική ανισότητα, επηρεάζοντας αρνητικά την ανάπτυξη.
11. Η διεθνής συνεργασία προωθεί τη σταθερότητα και την οικονομική βιωσιμότητα μέσω της προώθησης δικαιότερων συνθηκών εργασίας και της μείωσης των κοινωνικών εντάσεων.
12. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και να δημιουργηθούν πλαίσια συνεργασίας μεταξύ των χωρών για την αποτελεσματική εφαρμογή των διεθνών κανόνων.

13. Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τα προγράμματα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την υγεία και ασφάλεια στον χώρο εργασίας και τις καμπάνιες της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να ενσωματώσουν τα διεθνή πρότυπα στις εθνικές τους νομοθεσίες και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους μέσω αυστηρών ελέγχων.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της πολυπλοκότητας των εθνικών νομικών συστημάτων και της έλλειψης συντονισμού.
16. Οι εθνικές κυβερνήσεις συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και πολιτικών πιέσεων που καθυστερούν την εφαρμογή των συμφωνιών.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της ανάπτυξης εξειδικευμένων προγραμμάτων και της παροχής πόρων.
18. Η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων εκπαίδευσης και η προώθηση συνεργασιών μεταξύ των κρατών είναι κλειδιά για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα και οι διπλωματικές σχέσεις είναι κρίσιμες για την εφαρμογή των διεθνών κανονισμών και την προώθηση των εργασιακών δικαιωμάτων.
20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της εφαρμογής βέλτιστων πρακτικών και της ενίσχυσης των εθνικών θεσμών.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει προωθήσει δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών και την ενίσχυση των επιθεωρήσεων εργασίας.
22. Συνεργάζομαι με διεθνείς οργανισμούς για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη βελτίωση των πολιτικών προστασίας των εργαζομένων.
23. Η εργασία μου συμβάλλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών μέσω της συλλογής δεδομένων και της ανάλυσης διεθνών πρακτικών.
24. Προτείνω τη θέσπιση νέων πιο αυστηρών νόμων.

Συνέντευξη 12

1. Περιλαμβάνει τη χρήση της εργασίας ατόμων σε συνθήκες που παραβιάζουν τα δικαιώματά τους, όπως οι εξοντωτικές ώρες εργασίας χωρίς κατάλληλη αποζημίωση και οι απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης.
2. Το δικαίωμα στην επαρκή προστασία από τις εργασιακές κακομεταχειρίσεις και το δικαίωμα στην ισότιμη αμοιβή για ίση εργασία είναι κρίσιμα για την παγκόσμια προστασία των εργαζομένων.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες μπορούν να μειώσουν την εργασιακή εκμετάλλευση, αλλά συχνά αποτυγχάνουν λόγω έλλειψης συντονισμού και πολιτικής βούλησης.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας είναι σημαντικές για τη δημιουργία θεσμικών πλαισίων, αλλά η επιβολή τους απαιτεί ισχυρές τοπικές αρχές και συνεχή παρακολούθηση.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα, υπονομεύει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και οδηγεί σε κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες.
6. Διεθνείς πρωτοβουλίες όπως η Διεθνής Οργάνωση Μετανάστευσης και τα προγράμματα κατά της εμπορίας ανθρώπων είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς για την εφαρμογή πολιτικών που προάγουν την ασφάλεια των εργαζομένων και τη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι σημαντικές, αλλά χρειάζονται βελτιωμένο συντονισμό και αυστηρή εφαρμογή για να είναι πραγματικά αποτελεσματικές.
9. Η έλλειψη κοινών προτύπων και η διαφοροποίηση των νομικών πλαισίων αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση οδηγεί σε αθέμιτο ανταγωνισμό και μειώνει την παραγωγικότητα, επιδεινώνοντας τις οικονομικές συνθήκες και αυξάνοντας τις κοινωνικές ανισότητες.
11. Η διεθνής συνεργασία προάγει την οικονομική σταθερότητα μέσω της δημιουργίας δίκαιων συνθηκών εργασίας και της ενίσχυσης των εργασιακών δικαιωμάτων.

12. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι επιθεωρήσεις εργασίας και να δημιουργηθούν διεθνείς πρωτοβουλίες για την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης.
13. Οι επιτυχείς πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τις καμπάνιες της ΔΟΕ για την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και τα προγράμματα της UNICEF για την προστασία των παιδιών.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να ενσωματώσουν τα διεθνή πρότυπα στις νομοθεσίες τους και να διασφαλίσουν την αυστηρή εφαρμογή τους μέσω εντατικών ελέγχων.

15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της διαφοροποίησης των εθνικών νομικών συστημάτων και της περιορισμένης χρηματοδότησης.
16. Οι εθνικές κυβερνήσεις συχνά δυσκολεύονται να εφαρμόσουν διεθνείς συμφωνίες λόγω πολιτικών πιέσεων και έλλειψης θεσμικής ικανότητας.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της παροχής εξειδικευμένων πόρων και της δημιουργίας υποστηρικτικών δικτύων.
18. Η ανάπτυξη κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η προώθηση της διακρατικής συνεργασίας είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα και οι ισχυρές διπλωματικές σχέσεις είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή των διεθνών κανονισμών και την προστασία των εργαζομένων.
20. Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών και της ενίσχυσης των εθνικών πολιτικών.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει υλοποιήσει πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση των εργοδοτών και εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
22. Ως υπάλληλος, προωθώ την εφαρμογή διεθνών βέλτιστων πρακτικών και συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς για την ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

23. Η εργασία μου περιλαμβάνει τη συγκέντρωση και ανάλυση δεδομένων για την ανάπτυξη πολιτικών και την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την προστασία των εργαζομένων.
24. Προτείνω την αλλαγή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.

Συνέντευξη 13

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση αφορά την καταχρηστική εργασία υπό άθλιες συνθήκες και χωρίς δίκαιη αμοιβή.
2. Το δικαίωμα σε υγιεινές συνθήκες εργασίας και το δικαίωμα στην ελάχιστη αμοιβή.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες έχουν δυνατότητες, αλλά συχνά λείπει η συντονισμένη δράση.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις θέτουν βασικά πρότυπα, αλλά απαιτείται καλύτερη επιβολή.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια των εργαζομένων.
6. Πρωτοβουλίες της ΔΟΕ και της Διεθνούς Αμνηστίας συμβάλλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συνεργάζεται με την ΕΕ για την προστασία των εργαζομένων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι χρήσιμες αλλά χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση.
9. Η διαφοροποίηση των νομικών πλαισίων αποτελεί μεγάλο εμπόδιο.
10. Η εκμετάλλευση μειώνει την παραγωγικότητα και αυξάνει την ανισότητα.
11. Η διεθνής συνεργασία δημιουργεί δίκαιες συνθήκες εργασίας και σταθερότητα.
12. Απαιτείται ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και συνεργασία μεταξύ χωρών.
13. Οι πρωτοβουλίες της ΔΟΕ και της UNICEF έχουν επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόζουν τα διεθνή πρότυπα και να κάνουν αυστηρούς ελέγχους.

15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω της πολυπλοκότητας των εθνικών νόμων.
16. Οι κυβερνήσεις συχνά δυσκολεύονται λόγω πολιτικών πιέσεων και έλλειψης πόρων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να παρέχει εξειδικευμένους πόρους για την προστασία των μεταναστών.
18. Η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων και η ενίσχυση της συνεργασίας είναι καίριες.
19. Η πολιτική σταθερότητα είναι κρίσιμη για την επιτυχία των διεθνών κανονισμών.
20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και να ενσωματώσει βέλτιστες πρακτικές.
21. Το Υπουργείο έχει προωθήσει την εκπαίδευση των εργοδοτών και των εργαζομένων.
22. Ως υπάλληλος, συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς.
23. Συγκεντρώνω και αναλύω δεδομένα για την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών.
24. Προτείνω την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με άλλα κράτη.

Συνέντευξη 14

1. Η αναγκαστική εργασία υπό ανθυγιεινές συνθήκες.
2. Το δικαίωμα στην ελεύθερη επιλογή εργασίας και το δικαίωμα στην προστασία από καταχρηστικές απολύσεις.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι απαραίτητες, αλλά συχνά λείπει η αποτελεσματική εφαρμογή.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις θέτουν πρότυπα, αλλά απαιτούν ισχυρότερη επιβολή.
5. Καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια.
6. Διεθνείς καμπάνιες όπως αυτές της ΔΟΕ είναι κρίσιμες για την ευαισθητοποίηση.
7. Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνή προγράμματα εργασιακής προστασίας.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες πρέπει να συνοδεύονται από τοπικές δράσεις.
9. Η έλλειψη συντονισμού και πολιτικής βούλησης αποτελεί μεγάλο εμπόδιο.

10. Η εκμετάλλευση μειώνει την οικονομική ευημερία και εντείνει την ανισότητα.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας και την οικονομική σταθερότητα.
12. Πρέπει να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και οι διεθνείς συνεργασίες.
13. Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τις δράσεις της ΔΟΕ κατά της παιδικής εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετήσουν και να επιβάλουν διεθνή πρότυπα.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί δυσκολεύονται λόγω της διαφορετικότητας των εθνικών νομικών πλαισίων.
16. Η πολιτική αντίσταση και η έλλειψη πόρων δυσχεραίνουν την εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων.
18. Η προώθηση κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι κλειδί για την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα διευκολύνει την εφαρμογή διεθνών κανονισμών.
20. Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς για καλύτερη προστασία των εργαζομένων.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θέσει σε εφαρμογή προγράμματα επιθεωρήσεων και ευαισθητοποίησης.
22. Υποστηρίζω την εφαρμογή διεθνών πρακτικών προστασίας των εργαζομένων.
23. Η εργασία μου περιλαμβάνει την ανάλυση δεδομένων και την ανάπτυξη πολιτικών προστασίας.
24. Προτείνω τη δημιουργία κοινών επιτροπών.

Συνέντευξη 15

1. Αναφέρεται στην καταναγκαστική εργασία με ελάχιστη αμοιβή.
2. Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι αναγκαίες, αλλά η εφαρμογή τους είναι συχνά ανεπαρκής.

4. Οι διεθνείς συμβάσεις είναι θεμελιώδεις, αλλά η πρακτική εφαρμογή τους είναι αδύναμη.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.
6. Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και ο ΟΗΕ έχουν πρωτοβουλίες κατά της καταναγκαστικής εργασίας.
7. Η Ελλάδα συνεργάζεται με ευρωπαϊκούς φορείς για την προώθηση των εργασιακών δικαιωμάτων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι σημαντικές, αλλά χρειάζονται καλύτερη συντονισμένη δράση.
9. Η έλλειψη διεθνούς συντονισμού και η πολυπλοκότητα των νομικών συστημάτων είναι προκλήσεις.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση αυξάνει την κοινωνική ανισότητα και υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη.

11. Η διεθνής συνεργασία συμβάλλει στη δημιουργία δίκαιων συνθηκών εργασίας και στην οικονομική σταθερότητα.
12. Πρέπει να βελτιωθούν οι μηχανισμοί παρακολούθησης και να ενισχυθεί η διεθνής υποστήριξη.
13. Οι δράσεις της ΔΟΕ και της Διεθνούς Αμνηστίας έχουν σημαντική επιρροή στην προστασία των εργαζομένων.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να ενσωματώσουν τα διεθνή πρότυπα και να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί συναντούν δυσκολίες λόγω των διαφορετικών εθνικών πλαισίων και της έλλειψης χρηματοδότησης.
16. Η πολιτική αντίσταση και οι περιορισμένοι πόροι αποτελούν εμπόδια για την εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να προσφέρει εξειδικευμένη βοήθεια και υποστήριξη στις ευάλωτες ομάδες εργαζομένων.
18. Η δημιουργία κοινών προγραμμάτων εκπαίδευσης και η ενίσχυση της συνεργασίας είναι απαραίτητες.
19. Η πολιτική σταθερότητα είναι κρίσιμη για την επιτυχή εφαρμογή των διεθνών κανονισμών.

20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και να υιοθετήσει καλύτερες πρακτικές.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θέσει σε εφαρμογή προγράμματα επιθεωρήσεων και ενημέρωσης για τα δικαιώματα των εργαζομένων.
22. Συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς για την προστασία των εργαζομένων.
23. Συλλέγω και αναλύω δεδομένα για την ανάπτυξη πολιτικών προστασίας των εργαζομένων.
24. Προτείνω νέα νομοθεσία.

Συνέντευξη 16

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση αναφέρεται στη συστηματική και άδικη μεταχείριση εργαζομένων με σκοπό την επίτευξη μέγιστου κέρδους, ενώ συχνά περιλαμβάνει την παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων, την καταναγκαστική εργασία και τις ανεπαρκείς συνθήκες εργασίας.
2. Τα κυριότερα εργασιακά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται διεθνώς περιλαμβάνουν το δικαίωμα σε ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας, την ίση αμοιβή για ίση εργασία, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και το δικαίωμα στη συλλογική διαπραγμάτευση.
3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας είναι κρίσιμοι, αλλά η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από την πολιτική βούληση των χωρών, την ύπαρξη ισχυρών θεσμικών δομών και την επαρκή χρηματοδότηση για την εφαρμογή των μέτρων.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας, όπως αυτές της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, είναι θεμελιώδεις για τη μείωση της εργασιακής εκμετάλλευσης, παρέχοντας ένα πλαίσιο για την υιοθέτηση εθνικών νομοθεσιών και την ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση υπονομεύει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς στερεί τους εργαζόμενους από τη δυνατότητα να ζουν με αξιοπρέπεια, παραβιάζει το δικαίωμα στην εργασία υπό συνθήκες ασφάλειας και ελευθερίας και εντείνει τις κοινωνικές ανισότητες.
6. Διεθνείς πρωτοβουλίες όπως τα Παγκόσμια Σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών και τα προγράμματα της ΔΟΕ έχουν αναλάβει δράσεις για την καταπολέμηση

της εργασιακής εκμετάλλευσης, προωθώντας την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών.

7. Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά και διεθνή φόρουμ, προωθώντας πολιτικές για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και την ενίσχυση των συνθηκών εργασίας, συνεργαζόμενη με οργανισμούς όπως η ΔΟΕ και η Ευρωπαϊκή Ένωση.
8. Η προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων μέσω διεθνών προσπαθειών έχει επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις, αλλά απαιτείται συνεχής προσπάθεια για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και την εξάλειψη των ανισοτήτων στην εργασία.
9. Η διεθνής κοινότητα αντιμετωπίζει προκλήσεις όπως η παγκοσμιοποίηση των αγορών, οι μεταναστευτικές ροές και οι μεταβαλλόμενες μορφές εργασίας, οι οποίες καθιστούν την εφαρμογή των εργασιακών δικαιωμάτων πολύπλοκη και απαιτητική.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση έχει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις, καθώς μειώνει την παραγωγικότητα, αυξάνει τις κοινωνικές δαπάνες και υπονομεύει την οικονομική ανάπτυξη μέσω της αποδυνάμωσης του ανθρώπινου κεφαλαίου.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα και βιωσιμότητα μέσω της προώθησης δίκαιων και βιώσιμων πρακτικών απασχόλησης, της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και της ενίσχυσης των θεσμικών δομών.
12. Οι κυριότερες ανάγκες περιλαμβάνουν την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, τη βελτίωση της διαφάνειας στις εργασιακές πρακτικές και την προώθηση της εκπαίδευσης και ενημέρωσης των εργαζομένων για τα δικαιώματά τους.
13. Οι πιο επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τα προγράμματα της ΔΟΕ για την εξάλειψη της παιδικής εργασίας και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας, καθώς και τα ευρωπαϊκά προγράμματα για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας μέσω της υιοθέτησης και εφαρμογής διεθνών συμβάσεων, της δημιουργίας εθνικών στρατηγικών και της συμμετοχής σε διεθνή φόρουμ.

15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν περιορισμούς όπως η έλλειψη πολιτικής βούλησης από ορισμένες χώρες, οι πολιτισμικές διαφορές και οι διαφορετικές προτεραιότητες στις εθνικές ατζέντες.
16. Τα σημαντικότερα εμπόδια περιλαμβάνουν την έλλειψη χρηματοδότησης, τη γραφειοκρατία, τις πολιτικές αντιστάσεις και την ανεπαρκή υποστήριξη από τις τοπικές κοινωνίες και τις επιχειρήσεις.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να βελτιώσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων εργαζομένων μέσω της προώθησης της πολυμερούς υποστήριξης, της ενίσχυσης των δικτύων προστασίας και της δημιουργίας στοχευμένων προγραμμάτων υποστήριξης.
18. Οι πιο αποτελεσματικοί τρόποι για την προώθηση της συνεργασίας περιλαμβάνουν την ανταλλαγή καλών πρακτικών, τη δημιουργία διεθνών συνεργατικών δικτύων και τη σύσταση κοινών επιτροπών εργασίας.
19. Η πολιτική σταθερότητα και η διπλωματική συνεργασία συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης μέσω της δημιουργίας ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την εφαρμογή των διεθνών κανόνων και της προώθησης της κοινωνικής δικαιοσύνης.
20. Η συνεργασία της Ελλάδας με τους διεθνείς οργανισμούς έχει ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια, ωστόσο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης στην εφαρμογή των διεθνών προτύπων και την ενίσχυση των μηχανισμών επιβολής.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θέσει σε εφαρμογή προγράμματα επιθεώρησης εργασίας, ενημέρωσης εργαζομένων και εργοδοτών και συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.
22. Ως διευθυντής τμήματος, προωθώ την ανάπτυξη πολιτικών και πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων, συνεργαζόμενος με διεθνείς φορείς και οργανισμούς.
23. Η εργασία μου συμβάλλει στη διαμόρφωση και εφαρμογή πολιτικών προστασίας των εργαζομένων μέσω της ανάλυσης δεδομένων, της δημιουργίας στρατηγικών και της συνεργασίας με άλλους ειδικούς στον τομέα.
24. Προτείνω την ενίσχυση των συνεργασιών με διεθνείς οργανισμούς, την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών και την ενδυνάμωση των μηχανισμών επιβολής των εργασιακών δικαιωμάτων.

Συνέντευξη 17

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση λαμβάνει χώρα όταν οι εργοδότες καταπατούν τα δικαιώματα των εργαζομένων, επιβάλλοντας άδικες συνθήκες εργασίας και ελάχιστη αμοιβή.
2. Τα πιο κρίσιμα δικαιώματα είναι η προστασία από ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας και η κατοχύρωση του δικαιώματος στην ισότιμη αμοιβή.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι χρήσιμες, αλλά η επιτυχία τους εξαρτάται από τη δέσμευση των κρατών και τη διαφάνεια στις διαδικασίες.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις είναι κλειδιά για τον καθορισμό εργασιακών προτύπων, αλλά χρειάζονται ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής για να είναι αποτελεσματικές.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση πλήττει τα ανθρώπινα δικαιώματα, υποβαθμίζοντας την ποιότητα ζωής και την αξιοπρέπεια των εργαζομένων.
6. Πρωτοβουλίες όπως αυτές της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και των Ηνωμένων Εθνών είναι καίριες για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συνεργάζεται στενά με διεθνείς οργανισμούς για την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι απαραίτητες αλλά πρέπει να συνοδεύονται από συνεχή αξιολόγηση και βελτιώσεις για να επιτύχουν τους στόχους τους.
9. Η ποικιλία των νομικών συστημάτων και η πολιτική βούληση αποτελούν μεγάλες προκλήσεις για τη διεθνή κοινότητα.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση έχει αρνητικές συνέπειες για την οικονομία, μειώνοντας την παραγωγικότητα και εντείνοντας τις ανισότητες.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να δημιουργήσει πιο σταθερές οικονομικές συνθήκες μέσω της προώθησης δίκαιων πρακτικών εργασίας.
12. Χρειάζεται ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και μεγαλύτερη διεθνής συνεργασία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης.
13. Επιτυχημένες διεθνείς πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τα προγράμματα κατά της παιδικής εργασίας και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας.

14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόζουν τα διεθνή πρότυπα και να ενισχύουν τις επιθεωρήσεις εργασίας για να διασφαλίσουν την προστασία των εργαζομένων.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω των διαφορών στις εθνικές νομοθεσίες και της έλλειψης πόρων.
16. Οι κυβερνήσεις συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και πολιτικών πιέσεων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της δημιουργίας εξειδικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης.
18. Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών και η ανάπτυξη κοινών στρατηγικών είναι κλειδιά για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα διευκολύνει την εφαρμογή διεθνών κανονισμών και την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
20. Η Ελλάδα μπορεί να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της εφαρμογής βέλτιστων πρακτικών και της ενίσχυσης των θεσμικών δομών.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θέσει σε εφαρμογή προγράμματα επιθεώρησης και ενημέρωσης για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
22. Ως προϊστάμενος, προωθώ την υιοθέτηση διεθνών πρακτικών και συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς για την προστασία των εργαζομένων.
23. Συγκεντρώνω και αναλύω δεδομένα για την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών που προστατεύουν τους εργαζόμενους.
24. Προτείνω την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών.

Συνέντευξη 18

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει τη χρήση των εργαζομένων με τρόπους που παραβιάζουν τα δικαιώματά τους, όπως η αναγκαστική εργασία, οι χαμηλοί μισθοί και οι επικίνδυνες συνθήκες.
2. Το δικαίωμα στην ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας και το δικαίωμα στη δίκαιη αμοιβή για τις υπηρεσίες τους.

3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι σημαντικές, αλλά η επιτυχία τους εξαρτάται από την ουσιαστική εφαρμογή των συμφωνιών και τη συνεχή επιθεώρηση.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας καθορίζουν τα ελάχιστα πρότυπα, αλλά η αποτελεσματική επιβολή τους απαιτεί ισχυρούς μηχανισμούς παρακολούθησης.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση καταστρατηγεί τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, στερώντας από τους εργαζόμενους την αξιοπρέπεια και την ελευθερία τους.
6. Πρωτοβουλίες όπως το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών και τα προγράμματα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας έχουν συμβάλει σημαντικά στη μείωση της εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συμμετέχει σε διεθνή φόρουμ και εφαρμόζει προγράμματα συνεργασίας με στόχο την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι απαραίτητες, αλλά πρέπει να ενισχυθούν με ισχυρούς τοπικούς μηχανισμούς επιβολής και παρακολούθησης.
9. Η ποικιλομορφία των νομικών συστημάτων και οι πολιτικές αντιστάσεις είναι βασικές προκλήσεις για τη διεθνή κοινότητα.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση επιδεινώνει την κοινωνική ανισότητα και μειώνει την παραγωγικότητα, επηρεάζοντας αρνητικά την οικονομία.
11. Η διεθνής συνεργασία προάγει τη σταθερότητα και τη δικαιοσύνη στην αγορά εργασίας, ενισχύοντας την οικονομική ανάπτυξη.
12. Χρειάζονται αυστηρότεροι έλεγχοι και βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των χωρών για την αποτελεσματική καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.
13. Οι πρωτοβουλίες της ΔΟΕ για την εξάλειψη της καταναγκαστικής εργασίας και της παιδικής εργασίας έχουν αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να ενσωματώσουν τα διεθνή πρότυπα στις νομοθεσίες τους και να διασφαλίσουν την επιβολή τους μέσω τακτικών επιθεωρήσεων.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έλλειψης συντονισμού και της ποικιλομορφίας των εθνικών νομοθεσιών.
16. Οι κυβερνήσεις συχνά δυσκολεύονται να εφαρμόσουν διεθνείς συμφωνίες λόγω πολιτικών πιέσεων και έλλειψης πόρων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να ενισχύσει την προστασία των ευάλωτων ομάδων μέσω της παροχής εξειδικευμένης υποστήριξης και πόρων.

18. Η ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα και η αποτελεσματική διπλωματία διευκολύνουν την εφαρμογή διεθνών κανονισμών και την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
20. Η Ελλάδα πρέπει να βελτιώσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς μέσω της ενίσχυσης των εθνικών θεσμών και της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει θέσει σε εφαρμογή προγράμματα για την ενίσχυση των επιθεωρήσεων και την προώθηση της ενημέρωσης για τα δικαιώματα των εργαζομένων.
22. Ως επιθεωρητής εργασίας, συνεργάζομαι με διεθνείς οργανισμούς για την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και την προστασία των εργαζομένων.
23. Συλλέγω δεδομένα και πραγματοποιώ επιθεωρήσεις για την ανάπτυξη πολιτικών και την εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας των εργαζομένων.
24. Προτείνω τη θέσπιση αυστηρότερων κυρώσεων στους εργοδότες που καταπατούν τα δικαιώματα των εργαζομένων τους.

Συνέντευξη 19

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση αναδύεται όταν οι εργοδότες εκμεταλλεύονται τους εργαζόμενους με άδικους μισθούς και κακές συνθήκες εργασίας.
2. Το δικαίωμα σε ασφαλές περιβάλλον εργασίας.
3. Οι διεθνείς συνεργασίες είναι χρήσιμες, αλλά η εφαρμογή τους είναι συχνά δύσκολη.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις βοηθούν στη θέσπιση προτύπων, αλλά χρειάζονται καλύτερη εφαρμογή.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και υπονομεύει την αξιοπρέπεια των εργαζομένων.
6. Ο ΔΟΕ και ο ΟΗΕ έχουν πρωτοβουλίες που βοηθούν στην καταπολέμηση της εκμετάλλευσης.

7. Η Ελλάδα συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς για την προώθηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες είναι σημαντικές, αλλά χρειάζονται καλύτερο συντονισμό και παρακολούθηση.
9. Η έλλειψη συντονισμού και οι πολιτικές αντιστάσεις αποτελούν μεγάλες προκλήσεις.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση μειώνει την παραγωγικότητα και αυξάνει τις κοινωνικές ανισότητες.
11. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να δημιουργήσει δίκαιες συνθήκες εργασίας και να ενισχύσει την οικονομική σταθερότητα.
12. Χρειάζεται ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών και καλύτερη διεθνής συνεργασία.
13. Οι δράσεις της ΔΟΕ για την παιδική εργασία έχουν επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα.
14. Οι κυβερνήσεις πρέπει να υιοθετούν και να επιβάλλουν διεθνή πρότυπα εργασίας.

15. Οι διεθνείς οργανισμοί δυσκολεύονται λόγω των διαφορών στις εθνικές νομοθεσίες.
16. Οι κυβερνήσεις συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω έλλειψης πόρων και πολιτικών πιέσεων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων.
18. Η ανταλλαγή πληροφοριών και η ανάπτυξη κοινών στρατηγικών είναι απαραίτητες.
19. Η πολιτική σταθερότητα βοηθά στην εφαρμογή διεθνών κανονισμών.
20. Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς και να υιοθετήσει βέλτιστες πρακτικές.
21. Το Υπουργείο Εργασίας εφαρμόζει προγράμματα επιθεωρήσεων και ενημέρωσης.
22. Ως νέος υπάλληλος, συνεργάζομαι με διεθνείς φορείς για την προώθηση της προστασίας των εργαζομένων.
23. Βοηθώ στην ανάπτυξη πολιτικών προστασίας των εργαζομένων.

24. Προτείνω την ενίσχυση της συνεργασίας μέσω τακτικών συναντήσεων.

Συνέντευξη 20

1. Η εργασιακή εκμετάλλευση περιλαμβάνει την αδικαιολόγητη εκμετάλλευση των εργαζομένων, όπου οι συνθήκες εργασίας είναι επιβλαβείς και οι αμοιβές ανεπαρκείς.
2. Βασικά δικαιώματα που πρέπει να προστατεύονται διεθνώς είναι το δικαίωμα σε αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και το δικαίωμα στην ισότιμη αμοιβή.
3. Οι μηχανισμοί διεθνούς συνεργασίας είναι κρίσιμοι για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης. Ωστόσο, χρειάζονται ενίσχυση και καλύτερη εφαρμογή.
4. Οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας θέτουν τα θεμέλια για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αλλά η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από την επιβολή και την παρακολούθηση.
5. Η εργασιακή εκμετάλλευση πλήττει τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, μειώνοντας την αξιοπρέπεια και την ευημερία των εργαζομένων.
6. Διεθνείς προσπάθειες όπως τα προγράμματα της ΔΟΕ και οι δράσεις των Ηνωμένων Εθνών είναι σημαντικές για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
7. Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς πρωτοβουλίες και εφαρμόζει πολιτικές για την προστασία των εργαζομένων.
8. Οι διεθνείς προσπάθειες έχουν θετική επίδραση, αλλά πρέπει να συνοδευτούν από ισχυρούς εθνικούς μηχανισμούς παρακολούθησης.
9. Οι κύριες προκλήσεις περιλαμβάνουν την έλλειψη συντονισμού και την πολιτική βούληση σε διεθνές επίπεδο.
10. Η εργασιακή εκμετάλλευση έχει αρνητικές οικονομικές συνέπειες, μειώνοντας την παραγωγικότητα και αυξάνοντας την κοινωνική ανισότητα.
11. Η διεθνής συνεργασία ενισχύει την οικονομική σταθερότητα μέσω της προώθησης δίκαιων και ασφαλών συνθηκών εργασίας.
12. Πρέπει να ενισχυθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και να αυξηθεί η διεθνής συνεργασία για την αντιμετώπιση της εργασιακής εκμετάλλευσης.

13. Επιτυχημένες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τις δράσεις της ΔΟΕ για την εξάλειψη της παιδικής εργασίας και την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας.
14. Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να εφαρμόζουν τα διεθνή πρότυπα εργασίας και να διασφαλίζουν την επιβολή τους μέσω αυστηρών ελέγχων.
15. Οι διεθνείς οργανισμοί αντιμετωπίζουν προκλήσεις λόγω των διαφορών στις εθνικές νομοθεσίες και της περιορισμένης χρηματοδότησης.
16. Οι κυβερνήσεις συχνά δυσκολεύονται να εφαρμόσουν διεθνείς συμφωνίες λόγω πολιτικών πιέσεων και ανεπαρκών πόρων.
17. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να προστατεύσει τις ευάλωτες ομάδες εργαζομένων μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης και πόρων.
18. Η ανάπτυξη κοινών στρατηγικών και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών είναι απαραίτητες για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης.
19. Η πολιτική σταθερότητα και η αποτελεσματική διπλωματία διευκολύνουν την εφαρμογή των διεθνών κανονισμών και την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.
20. Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και να υιοθετήσει βέλτιστες πρακτικές για την προστασία των εργαζομένων.
21. Το Υπουργείο Εργασίας έχει αναπτύξει προγράμματα για την ενίσχυση των επιθεωρήσεων και την ενημέρωση των εργαζομένων και εργοδοτών για τα δικαιώματά τους.
22. Ως Γενικός Γραμματέας, προωθώ την ενσωμάτωση διεθνών πρακτικών και την ενίσχυση της συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς για την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων.
23. Η εργασία μου περιλαμβάνει τον συντονισμό των πολιτικών και πρωτοβουλιών για την προστασία των εργαζομένων, καθώς και τη συνεργασία με άλλες κυβερνητικές και διεθνείς οντότητες.
24. Προτείνω την αλλαγή του υπάρχοντος νομικού πλαισίου.